

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO PRAVDE
Direktorat za izvršenje krivičnih sankcija

**ZAVRŠNI IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE
STRATEGIJE IZVRŠENJA KRIVIČNIH SANKCIJA
2017- 2021. GODINA**

SADRŽAJ

I Uvodni rezime.....	3
II Ključna postignuća.....	9
III Tabela za izvještavanje o implementaciji akcionog plana za 2021. godinu	13
IV Nalazi evaulacije.....	128
V Osvrt na planirana i utrošena finansijska sredstva.....	132
VI Preporuke za naredni ciklus planiranja politika.....	134

I - UVODNI REZIME

Vlada je 29. XII 2016. usvojila Strategiju izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021), kojom su postavljeni strateški ciljevi reforme izvršenja krivičnih sankcija, dok je 31. III 2017. usvojila Akcioni plan za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija 2017-2021. kojim se utvrđuju mjere, aktivnosti, indikatori rezultata i rokovi, nadležni organi i izvori finansiranja potrebni za sprovođenje strateških smjernica definisanih ovim Akcionim planom.

Strateški ciljevi su:

- 1. Jačanje prevencije i zaštite od zlostavljanja i poštovanje ljudskih prava**, može se ocijeniti da se aktivnosti realizuju sa dobrim trendom kontinuirane realizacije i vidljivim učincima rezultata u smislu Izvještaja Zaštitnika o ljudskim pravima i slobodama i postupanju po preporukama od Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Takođe, značajan izvor ocjene je i izvještaj Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja (CPT) u pogledu ostvarivanja ovog strateškog cilja. Na osnovu realizovanih strateških aktivnosti značajno je unaprijeđena komunikacija i saradnja o prijavljivanju svih događaja nadležnom državnom tužilaštvu, kontinuiranom nadzru od strane ovlašćenih lica Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.
- 2. Izgradnja institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanjem mjera tretmana i resocijalizacije za osuđeničke** – nastavljeno je sa jačanjem kadrovskih kapaciteta u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija i u toku sprovođenja strategije izrađen je veći broj operativnih procedura, metodologije evaluacije obuka, programi obuka, nacrt priručnika sa posebnim programima u čijoj izradi su učestvovali ekspert Savjeta Evrope. Za istaći je i saradnja sa domaćim i inostranim nevladinim organizacijama u pogledu unapređenja radnog tretmana zatvorenika, kao i unapređenje zdravstvene zaštite u smislu što bolje dostupnosti licima lišenim slobode. Značajan napredak je postignut i u pogledu infrastrukture tako da je završena revizija glavnog projekta za 4 objekta i to Specijalne zdravstvene ustanove, Multifunkcionalnog objekata, Otvoreno odjeljenje i Prijavnica, a Rješenjem broj 01-288/8 od 1.10.2021. godine Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava data je saglasnost na idejno arhitektonsko rješenje za Zatvor za sjevernu regiju Crne Gore u opštini Mojkovac.
- 3. Jačanje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora osuđenih lica kojima su izrečene alternativne sankcije i mjere** – na realizaciji ovog strateškog cilja značajno je to što je sve veća primjenjivost alternativnih sankcija, kao i izrada izvještaja o procjeni rizika u toku krivičnog postupka, što je međunarodni standar u probacionom radu.
- 4. Jačanje kampanje za podizanje svijesti kod stručnog i javnog mnjenja o izvršenju krivičnih sankcija** – u kontinuitetu se radi na unapređenju saradnje sa medijima u pogledu pravovremenih i tačnih informacija u smislu što bolje promocije i vidljivosti sistema izvršenja krivičnih sankcija, posebno u pogledu alternativnih sankcija.

Ovim izvještajem dat je prikaz realizacije aktivnosti koje su planirane za period I –IV kvartal 2021. godine i to u odnosu na 4 strateška cilja 60 strateške mjere za čiju realizaciju je planirano 192 aktivnosti, od kojih su sve aktivnosti planirane sa rokom dospijevanja za izvještavanje, ali kao kontinuirane strateške mjere i aktivnosti.

Dakle, od ukupno 60 strateške mjere koje su dospjele za izvještajni period jedna strateške mjera je realizovana, 50 se strateških mjera realizuju u kontinuitetu, 8 djelimično realizovanih u kontinuitetu i 2 strateške mjere nijesu realizovane.

U dijelu 5. Monitoring, evaluacija i izvještavanje u odnosu na 1 stratešku mjeru za čiju realizaciju je planirana 1 aktivnost, strateška mjera je realizovana.

Broj realizovanih, djelimično realizovanih i nerealizovanih strateških mjera, odnosno aktivnosti po strateškim ciljevima je sljedeći:

Strateški cilj	Broj dospjelih strateških mjera	Broj realizovanih	Broj realizovanih u kontinuitetu	Broj djelimično realizovanih	Broj nerealizovanih
1. Jačanje prevencije i zaštite od zlostavljanja i poštovanja ljudskih prava	12	-	12	-	-
2. Izgradnja institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanje mjera tretmana i resocijalizacije za osuđenike	25	-	16	8	1
3. Jačanje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora osuđenih lica kojima	17	-	17	-	1

su izrečene alternativne sankcije i mjere					
4. Jačanje kampanje za podizanje svijesti kod stručnog i javnog mnjenja o izvršenju krivičnih sankcija	5	-	5	-	-
UKUPNO	59	-	50	8	2
5. Monitoring, evaluacija i izvještavanje	1	1	-	-	-
UKUPNO	60	1	50	8	2

Mjere koje nijesu realizovane su:

Iz strateškog cilja 2 Jačanje institucionalnih kapacitete ZIKSa i potreba za preduzimanjem mjera tretmana i resocijalizacije za protvorena lica i osuđenike-mjera 2.5.3 Smjernice za menadžment i obuka za rukovodeće osoblje u vezi sa rehabilitacijom i liječenjem - Uraditi smjernice za rukovodeća lica u organizacionim jedinicama Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.

Centar za obrazovanje kadrova Uprave za izvršenje krivičnih sankcija je bio nosilac ovih aktivnosti. Kako je Centar tokom sprovođenja Strategije (sve 4 godine) imao samo jednog zaposlenog (iako je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji predviđeno drugačije) bilo je izazovno odgovoriti svim zadacima. Obuke su se održavale uz podršku spoljnih saradnika i zaposlenih u drugim sektorima, kao i timom trenera obučenih za izvođenje obuka. Pored nedostatka kadra, nepostojanje procedura i preciznih regulativa po kojima se postupa je jedna od uočenih manjkavosti našeg sistema, pa su zaposleni iz ekspertske-rukovodnog kadra uglavnom bili angažovani u radnim grupama na izradama metodologija, procedura, posebnih programa tretmana, instrumenta za procjenu rizika, izmjene ili dopune Zakona, pravilnika i sl. Shodno velikom broju aktivnosti, nemijenjanju akcionog plana usled pandemije i izmjene načina funkcionisanja UIKS-a, izrada ovih smjernica nije bila prioritet u prethodnom periodu. Svakako je jedna od važnih aktivnosti koju ćemo nastojati da realizujemo u narednom periodu.

Iz strateškog cilja 3 Jačanje izgradnje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora počinitelja kojima su izrečene alternativne sankcije i mjere – mjera 3.2.3 Povećanje stepena odvratanja od zatvora kroz jačanje sistema alternativnih sankcija u saradnji sa Direkcijom za uslovnu slobodu, posebno u slučaju kratkih kazni zatvora koje su izrečene za prekršaje i za lakša krivična djela u slučajevima manjih

delikvencija- Uraditi analizu izvršenja kazne zatvora u javnom interesu i kazne zatvora u prostorijama za stanovanje i kratkih kazni zatvora do šest mjeseci, sa budžetskim implikacijama i uticajima na resocijalizaciju i reintegraciju.

Za izradu analize bili su zaduženi Ministarstvo pravde, Vrhovni sud i Vrhovno državno tužilaštvo. Kako je već navedeno u toku trajanja strategije se razvijala Direkcija za uslovnu slobodu, kancelarija u Bijelom Polju je otvorena tek 2020. godine, pandemija covid 19 je već ograničila određene aktivnosti te stoga nije uradjena tražena analiza. Uprkos tome u poredjenju sa izvještajem iz 2020. Godine, možemo vidjeti da je u odnosu na tu godinu broj izrečenih sankcija-kazna rada u javnom interesu porastao za 15%, dok je izvršavanje kazne zatvora u prostorijama za stanovanje uvećano za gotovo 30%.

Problemi: Nije se pristupilo reviziji i usklađivanju Strategije i Akcionog plana sa Metodologijom usvajanja politika kojim bi se ovi dokumenti metodološki ali i suštinski unaprijedili. Prije svega bilo je neophodno pristupiti izradi akcionih planova na godišnjem nivou, sa jasno predviđenim indikatorima učinka i rezultata, da bi se na ovaj način Strategija i Akcioni plan usaglasili sa promjenama objektivne i subjektivne prirode, a koje podrazumijevaju potrebu izmjene ciljeva i preciznije definisanje mjera, aktivnosti i indikatora mjerenja. Važno je napomenuti da je nekada, jedna aktivnost uslovljavala drugu pa je i zbog toga dolazilo do zastoja u realizaciji.

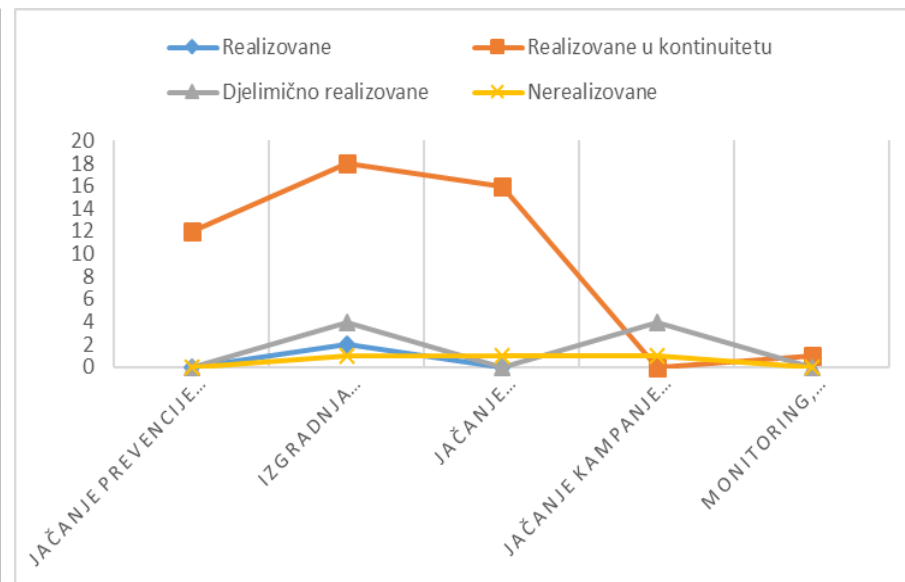
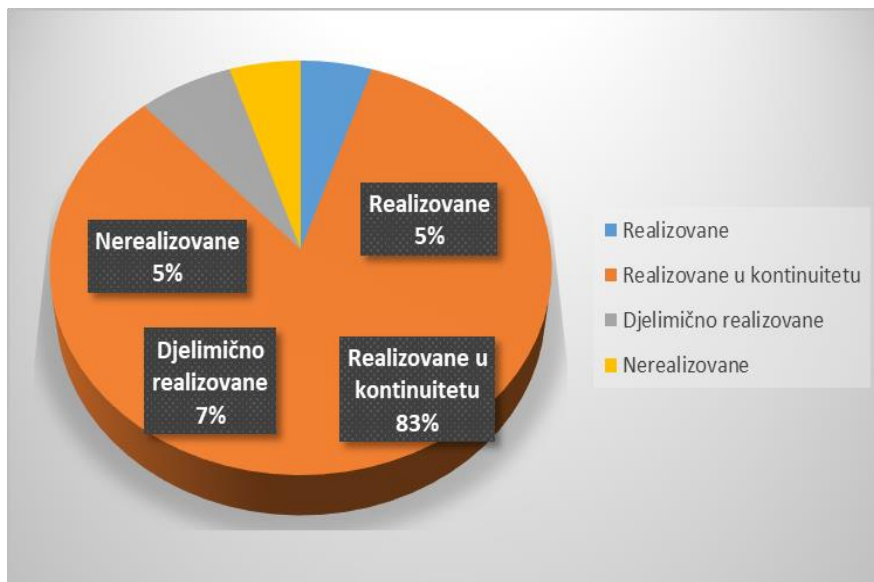
Sama epidemija COVID-19 uticala je na usklađivanje mjera i aktivnosti, jer su gotovo svi kapaciteti UIKS-a, posebno sektora za zdravstvenu zaštitu bili usmjereni ka sprečavanju širenja pandemije u ustanovi i posledica koje je ona nosila sa sobom. Takođe, izmjenjena organizacija rada zaposlenih, izbjegavanje grupnih aktivnosti i ostale aktivnosti koje su bile obaveza usled naredbi Ministarstva zdravlja su u značajnoj mjeri uticale na mogućnost realizacije odrđenih aktivnosti.

Nedostatak kadrovskih kapaciteta i finansijskih sredstava ustanove je u velikoj mjeri uticao na realizaciju određenih aktivnosti-povećanje broja zaposlenih, unapređenje tehničke bezbjednosti, obuke. Nedostaci u ovom segmentu sami po sebi znače i ograničenje uspjeha u ostvarivanju svih strateških ciljeva. Budžet odobren UIKS-a za 2017. godinu, iznosio je 9.244.572,51 eura, za 2018. godinu, 10.086.836,33 eura, za 2019. godinu, 10.031.255,95 eura, za 2020 godinu, 10.404.468,57 eura, za 2021. godinu, 10.357.168,53 eura, dok se i u 2022. godini nastavlja sa trendom smanjenja budžeta i on iznosi 10.272.509,39 eura. Napominjemo da je ovaj budžet namjenjen funkcionisanju kompletne ustanove (u isti su uključeni i troškovi života zatvorenika).

Dodatno, za realizaciju odrđenih aktivnosti bila je potrebna podrška eksperata kojih u ovoj oblasti u Crnoj Gori nema u dovoljnoj mjeri, što je uslovljavalo angažovanje međunarodnih eksperata kroz projekte finansirane iz EU sredstava.

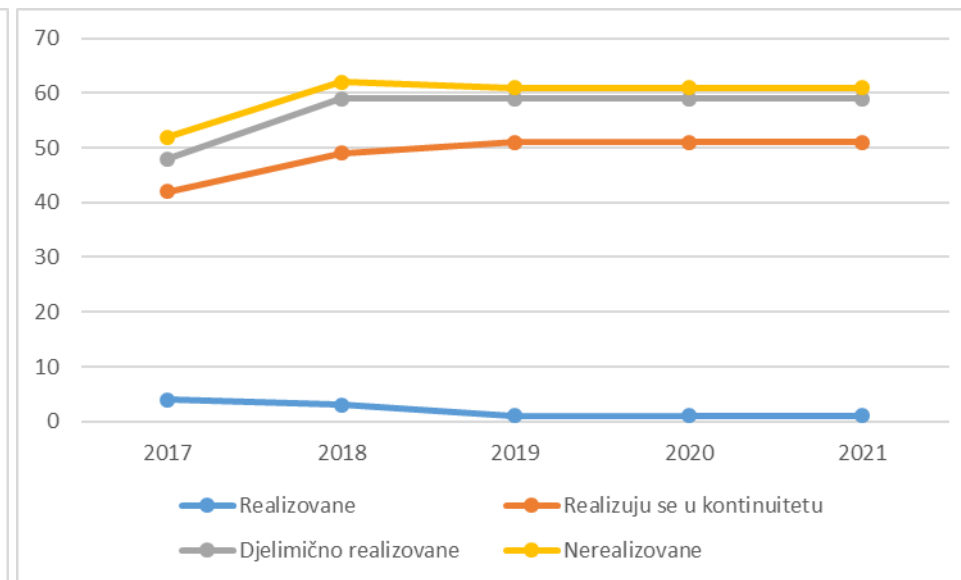
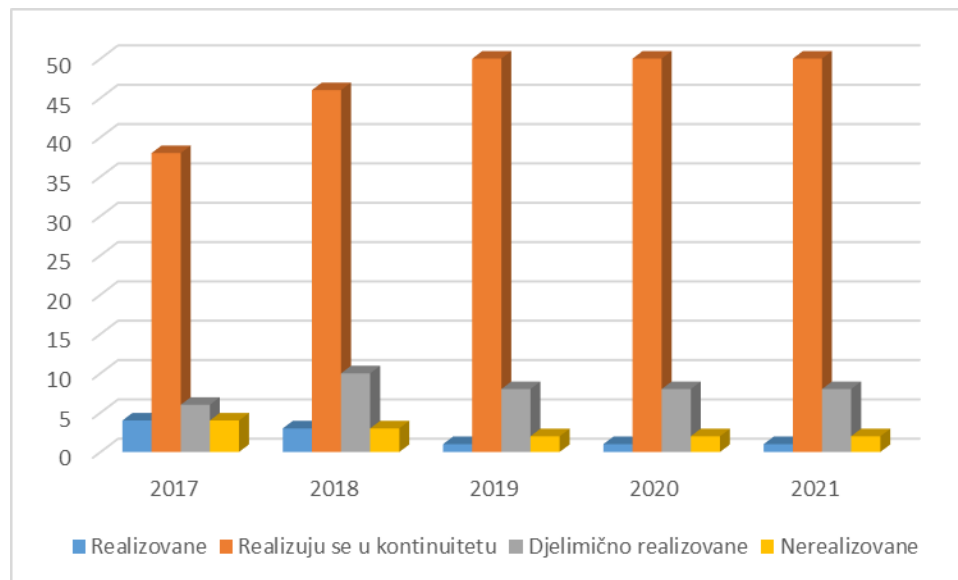
Ono što dodatno otežava izvještavanje je nedostatak podataka na nivou detaljnog ishoda/uticaja, odnosno prilikom izrade strategije nijesu definisane početne vrijednosti pa samim tim ni završni izvještaj ne sadrži sveobuhvatan pregled kvantitativnog prikaza realizovanih aktivnosti.

Grafički prikaz stepena realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom period

Tabelarni i grafički prikaz stepena realizacije planiranih aktivnosti za period 2017-2021. godina

Izveštajna godina	Broj dospelih strateških mjera	Broj realizovanih	Broj realizovanih u kontinuitetu	Broj djelimično realizovanih u kontinuitetu	Broj nerealizovanih
2017.	53	4	38	6	4
2018.	62	3	46	10	3
2019.	61	1	50	8	2
2020.	61	1	50	8	2
2021.	60	1	50	8	2

II - KLJUČNA POSTIGNUĆA

U odnosu na pokazatelje rezultata u odnosu na strateški cilj **“Jačanje prevencije i zaštite od zlostavljanja i poštovanja ljudskih prava”** i strateške mjere može se ocijeniti da su se aktivnosti realizovale sa dobrim trendom kontinuirane realizacije i vidljivim učincima rezultata iz izvještajne godine u izvještajnu godinu, a u smislu Izvještaja Zaštitnika o ljudskim pravima i slobodama i postupanju po preporukama od Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Takođe, značajan izvor ocjene je i izvještaj Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja (CPT), kao i izvještaj Komiteta Ujedinjenih nacija za sprečavanje mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja (CAT) u pogledu ostvarivanja ovog strateškog cilja. Na osnovu strateških aktivnosti značajno unaprijeđena komunikacija i saradnja o prijavljivanju svih događaja nadležnom državnom tužilaštvu, kao i u odnosu na nadzor preko ovlašćenih službenih lica od starne Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, a naročito na preduzetim mjerama u cilju sprečavanja unošenja korona virusa u zatvor, obezbjeđivanja dovoljne doze vakcina za vakcinaciju kako lica lišenih slobode tako i zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija i omogućavanja ostvarivanja prava lica lišenih slobode u uslovima pandemije. Kao ključne aktivnosti koje su doprinijele jačoj prevenciji i zaštiti od zlostavljanja i poštovanja ljudskih prava što su kroz Izvještaje Zaštitnika ljudskih prava preopznate određene slabosti koje su otklonjene kako kroz kvalitetniji pristup obukama tako i kroz unaprijeđene podzakonske akte i procedure zdravstvene zaštite, kao i kroz unaprijeđeni radni tretman zatvornika, prilično prepoznate potrebe da se poveća broj radnih mjesta za zatvornike ali i da se unaprijedi radna okupacija pritovrenika u skladu sa zakonskim mogućnostima. U odnosu na obuke službenika obezbjeđenja, tretmana, rada i zdravstvene zaštite koje su sprovedene u skladu sa Programom obuke koji je usklađen sa međunarodnim standardima

kroz online pristup i praktičnu nastavu. Posebno značajno je istaći početak sprovođenja programa obuke za pripravnika koji će po uspješnom završetku obuke biti neposredno raspoređeni na poslove radnog mjesta za koje su se stručno osposobljavali. Ključni izazov jeste povećanje broja službenika u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, naročito na poslovima objezbjeđenja i zdravstvene zaštite.

U okviru strateškog cilja **“Izgradnja institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanje mjera tretmana i resocijalizacije za osuđeničke”**, nastavljeno je sa popunjavanjem radnih mjesta sistematizovanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Uprave za izvršenje krivičnih sankcija u skladu sa novim zvanjima i raspored službenika na radna mjesta za koja ispunjavaju uslove, kao i kroz zasnivanje radnog odnosa sa novim službenicima uz novi pristup provjere dostojnosti i psihofizičke sposobnosti. Uz ekspertsku podršku radna grupa je izradila 29 standardnih operativnih procedura.

Tretman, rad i zapošljavanje u okviru ovog strateškog cilja sprovode se kontinuirane aktivnosti na unapređenju tretmana zatvorenika i pritvorenika kroz radni angažman, a posebno značajno je istaći rad na posebnim programima tretmana osuđenih lica. **U izvještajnom periodu izrađen je nacrt priručnika koji sadrži 9 specijalizovanih grupnih programa rada sa određenim kategorijama zatvorenika: korisnici psihoaktivnih supstanci, korisnici alkohola, počinioci krivičnog djela nasilje u porodici, počinioci krivičnog djela sa elementima nasilja, počinioci seksualnih delikata, zatvorenici osuđeni na duge zatvorske kazne, maloljetnici, predotpusni program i trening socijalnih vještina.** Ovaj priručnik sadrži posebno razrađene radionice na osnovu kojih će zaposleni u odsjeku, uz kraću obuku, biti u mogućnosti da primjenjuju program. U izvještajnom periodu je izvršen i određeni broj obuka-stručnog osposobljavanja zatvorenika što ih čini konkurentnijim na tržištu rada. Takođe, kroz saradnju sa NVO sektorom radjeno je na pripremi zatvorenika za otpust i isti su imali mogućnost postpenalnog savjetovanja.

Unapređenje zdravstvene zaštite je strateški cilj koji se ostvaruje u kontinuitetu, a u cilju dostizanja nacionalnih i međunarodnih standard zdravstvene zaštite. Tako su sva lica koja su na izdržavanju zatvorske kazne od dana započinjanja izdržavanja kazne osiguranici Fonda za zdravstveno osiguranje, ambulante u kojima se pruža zdravstvena zaštita su registrovane kod Ministarstva zdravlja, a i određeni specijalistički pregledi mogu se ostvariti u UIKS-u, dok onaj dio sekundarne i tercijalne zdravstvene zaštite koji nije dostupna u Upravi ostvaruje se u javnim zdravstvenim ustanovama u najvećem dijelu Kliničkom centru. Nastavljen je kontinuitet angažovanja po ugovornoj osnovi ljekara i medicinskih tehničara, što je doprinijelo unapređenju zdravstvene zaštite u zatvoru, a naročito u uslovima kovid pandemije. Takođe, omogućen je pristup za praćenje zdravstvenog stanja lica lišenih slobode koji borave u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija kroz softver Fonda za zdravstveno osiguranje. **Svakodnevnim angažovanjem ljekara specijaliste psihijatra, kao i dva ljekara opšte prakse, postignuta je bolja organizacija pregleda, brža dostupnost ljekara pacijentima, te je poboljšana i unaprijeđena kvaliteta zdravstvene zaštite dostupne pacijentima u UIKS-a.** Na ovaj način je značajno unaprijeđena

organizacija i funkcionisanje Sektora za zdravstvenu zaštitu u radu sa licima sa mentalnim poremećajima i poremećajem ponašanja. Sektor za zdravstvenu zaštitu u kontinuitetu pruža zdravstvenu zaštitu zavisnicima od psihoaktivnih supstanci u UIKS-a, u smislu preduzimanja niza postupaka i mjera zdravstvene zaštite u skladu sa smjernicama datim u Pravilniku Ministarstva zdravlja o stručnim smjernicama za pružanje pomoći zavisniku od droga ("Sl. list CG", br.1/2019).

Tehnička bezbjednost kroz detaljan prikaz u izvještaju o sprovedenim aktivnostima ocjenjuje se da se kontinuirano radi na jačanju tehničke bezbjednosti u okvirima budžetskih sredstava. Ključni izazov jeste sprečavanje unosa nedozvoljenih sredstava u zatvor, prvenstveno mobilnih telefona. U tom kontekstu urađena je kompletna baza podataka i IT-umrežavanje: računarsko-komunikacione mreže (implementacija IT sistema zatvora, registar zatvorenika i IT programi), a izradu baze je finansirao UNDP. **U cilju unaprjeđenja bezbjednosno tehničkih uslova, kroz postupak javnih nabavki u 2021. godini, pribavljena je bezbjednosna oprema - IP kamere za video nadzor i licence za IP uređaj. U potpunosti je integrisan video nadzor u „F“ paviljonu Zatvora za duge kazne. Sistem SMART ometača je postavljen u Istražnom zatvoru Podgorica, omogućeno selektivno ometanje svih opsega telekomunikacione mreže. Takođe, tokom 2021 godine, završen je projekat SMART ometača u cilju ometanja mobilnih servisa u okviru zatvorenog dijela Zatvora za duge kazne. Nastavljeno je na radu integracije video nadzora u IP sistem na platformi milestone. U planu je za narednu godinu uključiti još 2 paviljona iz Zatvora za duge kazne. Ipak da bi sve podigli na milestone platformu neophodno je obezbijediti značajnija sredstva za kompletnu migraciju video nadzora na IP. Modernizacija videonadzora pored podizanja tehničke bezbjednosti na viši nivo, utiče na bolje uslove za rad službenika koji prate videonadzor i na taj način sprečavaju unos nedozvoljenih stvari u UIKS.**

Razvoj ljudskih resursa u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija je kontinuirana aktivnost koja je značajno unaprijeđena uz jasno definisane strateške mjere i njihovu realizaciju tokom cijelog izvještajnog perioda ovog strateškog dokumenta. Tako, je došlo do značajnog unapređenja u smislu povećanje broja zaposlenih koji su zasnovali radni odnos na neodređeno i značajno samnjen broj izvršilaca koji su angažovani po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima. Mada ovaj modalitet je još zastupljen iz razloga potreba naročito zbog malog broja službenika i čestih bolovanja i vanrednih događaja koji zahtijevaju veći broj izvršilaca, a naročito usljed COVID pandemije. U skladu sa zakonodavnim novinama sprovodi se i program stručnog osposobljavanja pripravnika u okviru Uprave za izvršenje krivičnih sankcija.

Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija u odnosu na ovaj strateški cilj mogu se istaći neki mjerljivi pokazatelji rezultata u realizaciji tehničke pomoć konzorcijum WBIF Infrastructure Project Facility 7 (IPF7) koji pružaju projektu „Izgradnja Zatvora za sjevernu regiju Crne Gore u Mojkovcu“. Ministarstvo pravde je potpisalo aneks Ugovor o pružanju usluga sa Nacionalnom jedinicom za implementaciju projekata iz oblasti komunalnih djelatnosti i zaštite životne sredine „Project-Consulting“ DOO Podgorica (PROCON) koja će biti zadužena za implementaciju ovog projekt kao i za izvještavanje Projektnog odbora. Odlukom o zaduživanju Crne Gore za 2021. godinu ("Službeni list CG", br. 70/2021 od 25.6.2021. godine) je predviđeno da se Država Crna Gora zadužuje kod Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), za potrebe Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za izgradnju kapitalnog objekta - Zatvor u Mojkovcu, u iznosu do 15.000.000,00 eura. Takođe, u izvještajnom periodu Rješenjem broj 01-288/8 od 1.10.2021. godine Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava je data saglasnost na idejno arhitektonsko rješenje. Prezentacija glavnog projekta održana je dana 10.11.2021. godine. Projekat izgradnje Specijalne zdravstvene ustanove je jedan

od četiri jako značajnih infrastrukturnih projekata. 2. decembra 2019. godine stupio na snagu Finansijski sporazum za IPA 2018 između Evropske komisije i Crne Gore, kojim je za Projekat „EU za poboljšanje pristupa pravdi i temeljna prava“ opredijeljeno 13.516.733 €, u okviru kojeg će se u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, u izosu od 4.378.311,00 € finansirati gradnja četiri objekta, a jedan od objekata je i Specijalna zdravstvena ustanova. U 2021. godini završena je revizija glavnog projekta za sva 4 objekta. Očekivani početak izgradnje ova četiri objekta je decembar 2022, a očekivano trajanje radova je 24 mjeseca.

U okviru strateškog cilja **“Jačanje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora osuđenih lica kojima su izrečene alternativne sankcije i mjere”**, nastavljeno je da se u kontinuitetu radi na unapređenju organizacije i kvaliteta rada u pogledu uspostavljenog sistema izvršenja kazne rada u javnom interesu i kazne zatvora u prostorijama za stanovanje. U kontinuitetu se radi i na unapređenju saradnje sa pravosudnim organima, kao i sa pravnim licima kod kojih se izvršavaju kazne rada u javnom interesu. U odnosu na dosadašnju praksu i evropska iskustva u probaciji, a u cilju što efikasnijeg izvršenja alternativnih sankcija i ostvarivanja njihove svrhe nastavilo se sa izradom izvještaja o procjeni rizika u toku krivičnog postupka.

U odnosu na **unapređenje primjene alternativnih sankcija** može se vidjeti da broj izvršenih kazni rada u javnom interesu i kaznu zatvora u prostorijama za stanovanje u porastu. U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine izvršeno je 282 kazne rada u javnom interesu, 270 kazni zatvora u prostorijama za stanovanje i pored teškoća u radu zbog COVID-19 pandemije. U periodu od 1. januara 2020. do 31. decembra 2020. godine izvršeno je 264 kazne rada u javnom interesu, 155 kazni zatvora u prostorijama za stanovanje. U periodu od 01. januara do 31. decembra 2019. godine uspješno je izvršeno 268 kazni rada u javnom interesu, dok je u 2018. godini 234 kazni rada u javnom interesu, a u 2017. godini 160 kazni rada u javnom interesu. **U poredjenju sa izvještajem iz 2020. godine možemo vidjeti da je u odnosu na tu godinu broj izrečenih sankcija-kazna rada u javnom interesu porastao za 15%, dok je izvršavanje kazne zatvora u prostorijama za stanovanje uvećano za gotovo 30%.**

U odnosu na **jačanje sistema alternativnih sankcija i mjera kroz izgradnju povjerenja i saradnje između Direkcije za uslovnu slobodu i pravosudnih organa** došlo je do novog organizacionog pristupa u smislu organizacije online sastanaka i usljed COVID-19 pandemije do odlaganja pojedinih obuka i planiranih aktivnosti.

U okviru dijela 5 “Monitoring, evaluacija i izvještavanje” Savjet za praćenje sprovođenja Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021) i Akcionog plana za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021) (u daljem tekstu: Savjet) i Operativni tim su kontinuirano sprovodili svoje aktivnosti. Kako je Vlada usvojila Uredbu o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata (Službeni list CG”, br. 54/2018) i prateću Metodologiju razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata sa kojom je, u skladu sa članom 19 Uredbe, izvršeno je usklađivanje završnog izvještaja sa Metodologijom u dijelu praćenja sprovođenja strateških dokumenata u mogućoj mjeri, s obzirom na već uspostavljeni model izvještavanja i evaluacije jer su strateška dokumenta iz 2017. godine.

III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE O IMPLEMENTACIJI AKCIONOG PLANA ZA 2021. GODINU

1. JAČANJE PREVENCIJE I ZAŠTITE OD ZLOSTAVLJANJA I POŠTOVANJE LJUDSKIH PRAVA						
1.1. Jačanje saradnje sa Nacionalnim preventivnim mehanizmom Zaštitnika ljudskih prava i sloboda						
Pokazatelj uticaja: Racionalizovana mreža i sistem koji obezbjeđuju kvalitetnu zaštitu ljudskih prava sa utvrđenim nacionalnim, jedinstvenim i transparentnim sistemom prevencije i zaštite od zlostavljanja i poštovanja ljudskih prava za nosioce funkcije izvršenja						
Broj	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
111	Saradnja sa Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda za vrijeme i nakon izvršene kontrole za poboljšanje uslova pritvorenika, posebno u pogledu zdravlja, i podrška odeljenju Nacionalnog preventivnog mehanizma radi poboljšanja kvaliteta posjeta i postavljanja	Na osnovu Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda i Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti i podzakonskih akta sprovođiti postupke po žalbama pritvorenih i osuđenih lica i postupati po preporukama Zaštitnika ljudskih prava i sloboda	Usvojen novi postupak kontrole i zajedničkih provjera sa tužilaštvom, kojima se uvodi jedinstveni sistem sprečavanja zlostavljanja i pritvorenih i osuđenih lica, po principima "nulte tolerancije" na osnovu transparentnih kriterijuma	Ministarstvo pravde Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija/ Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/	Realizuje se u kontinuitetu Uprava za izvršenje krivičnih sankcija u kontinuitetu ostvaruje saradnju sa Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda čiji saradnici redovno obilaze zatvorenike i pritvorena lica i izvještavaju o uslovima smještaja i rada sa njima, kao i o uslovima za rad službenika Uprave. U svim paviljonima u kojima borave zatvorenici su smješteni sandučići namjenjeni za pritužbe Zaštitniku. Tokom 2021. godine od strane stručnog tima Nacionalnog preventivnog mehanizma izvršen je obilazak Zatvora Bijelo Polje i obilazak Zatvora za duge kazne, odnosno Odjeljenja za maloljetnike, Poluotvorenog odjeljenja i C odjeljenja u ovoj organizacionoj jedinici Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Na osnovu izvršenih obilazaka dostavljeni su izvještaji o zapažanjima sa odgovarajućim preporukama Nacionalnog preventivnog mehanizma. U toku 2021. godine, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda podnijeto je ukupno 10 pritužbi od strane zatvorenih lica. Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava podnešeno je 47 pritužbi od strane zatvorenika, od kojih je	
		Sprovođenje postupaka kontrole u skladu sa novim pristupom o „nultoj toleranciji“	Praćenje sprovođenja kontrola od strane Ministarstva pravde			
		Organizovanje obuke o sudskoj praksi	Organizovane konferencije,			

<p>prioriteta u odnosu na sprječavanje i kažnjavanje mučenja i zlostavljanja</p>	<p>Evropskog suda za ljudska prava za zatvorske službenike i službenike za uslovnu slobodu. Pripremiti, u saradnji sa Državnim zastupnikom pred Evropskim sudom za ljudska prava, izbor relevantnih odluka tog suda</p>	<p>seminari i radionice Organizovana obuka na osnovu izbora odgovarajućih obuka Evropskog suda za ljudska prava, kao i obuke vezano za korišćenje baze podataka Evropskog suda za ljudska prava, namijenjene za zemlje jugoistočne Evrope http://www.ehrdatabse.org/Index http://sudovi.me/vrhs/evropski-sud-esljp/odluke-protiv-crne-gore/</p>		<p>po 41 pritužbi postupilo Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava dok se u odnosu na 6 pritužbi oglasilo nenadležnim i uputilo je nadležnom organu. U predmetima u kojima je pritužba bila osnovana, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je naložilo mjere u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.</p> <p>U izvještajnom periodu nastavljeno je stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, a poseban značaj imala je obuka na teme: „Međunarodni i domaći standardi u zaštiti od torture, zlostavljanja, nehumanog i ponižavajućeg postupanja u odnosu na lica lišena slobode – primjena preporuka sadržanih u mišljenjima Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, datih u odnosu na Upravu za izvršenje krivičnih sankcija“(84 službenika), kao i „Domaći i međunarodni standardi u postupanju sa stranim zatvorenima“ (16 službenika) koju su sprovodili predstavnici Nacionalnog preventivnog mehanizma u okviru Zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Takođe organizovane su obuke i na teme Evropska konvencija o ljudskim pravima član 3-studija slučaja”(39 službenika) i “Ovlašćenja u obavljanju poslova obezbjeđenja i sredstva prinude, i procedure prilikom upotrebe sredstava prinude, Komunikacija, Prevencija suicida kod zatvorenika, Prosocijalno modelovanje, interakcija službenik-zatvorenik, Usvajanja socijalnih vještina za rad sa maloljetnicima sa problemima u ponašanju – Komunikacijom do uspjeha i Osnove uspostavljanja uspješnog odnosa sa maloljetnicima (polaznici obuke su službenici</p>	
--	---	---	--	--	--

				<p>koji neposredno rade sa zatvorenicima kojima je izrečena kazna maloljetničkog zatvora. Održan je drugi napredni trening za nacionalni tim trenera Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, na kom su obrađivane teme, "Nasilje među zatvorenicima", "Upotreba sile", "Dinamička bezbjednost" i "Radikalizam među zatvorenicima".</p> <p>Sektor za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika shodno Programu stručnog osposobljavanja pripravnika kontinuirano je u periodu 10.08.2020. - 10.08.2021. godine, sprovodio obuke službenika - pripravnika kako bi iste osposobio za samostalno vršenje poslova i zadataka.</p> <p>Uprava za izvršenje krivičnih sankcija je u saradnji sa NVO Građanska Alijansa organizovala obuku službenika na temu "Domaći i međunarodni standardni u postupanju sa stranim zatvorenicima", kojoj je prisustvovalo 16 službenika UIKS-a iz različitih organizacionih jedinica.</p> <p>Jedna službenica UIKS-a, učestvovala je na sastanku u organizaciji NVO Juventas koji se tiče nacrta predloga javne politike: Smjernice za implementaciju programa smanjenja štetnih posledica upotrebe droga u Crnoj Gori.</p> <p>Shodno Programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika, u sali Sektora za obuku kadrova, Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, realizovana je obuka na temu „Prevenција suicida kod zatvorenika“. Istoj je prisustvovalo 26 službenika iz različitih</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>organizacionih jedinica UIKS-a.</p> <p>Shodno Programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika, u sali Sektora za obuku kadrova, realizovana je obuka na temu "Prosocijalno modelovanje, interakcija službenik-zatvorenik", kojoj je prisustvovalo 7 službenika obezbjeđenja iz različitih organizacionih jedinica UIKS-a.</p> <p>Shodno Programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika, u Sali Sektora za obuku kadrova, realizovana je obuka na temu "Komunikacija", kojoj je prisustvovalo 9 službenika UIKS-a iz različitih organizacionih jedinica.</p> <p>Shodno Programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika obezbjeđenja u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, u sali Sektora za obuku kadrova, Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, realizovana je obuka na temu „Etički kodeks službenika i namještenika Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija“. Istorij je prisustvovalo 14 službenika obezbjeđenja iz različitih organizacionih jedinica.</p> <p>Shodno Programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika obezbjeđenja, u sali Sektora za obuku kadrova, realizovana je obuka na temu "Metode uspješne komunikacije – tehnike i primjena", kojoj je prisustvovalo 8 službenika obezbjeđenja Zatvora za duge kazne, koji su raspoređeni na poslovima i zadacima u Odjeljenju za maloljetnike.</p> <p>Shodno Programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika, u sali Sektora za obuku kadrova, Uprave za izvršenje krivičnih</p>	
--	--	--	--	--	--

					<p>sankcija, realizovana je obuka na temu „Osnove uspostavljanja uspješnog odnosa sa maloljetnicima“. Istoj je prisustvovalo 10 službenika službenika obezbjeđenja Zatvora za duge kazne, koji su raspoređeni na poslovima i zadacima u Odjeljenju za maloljetnike.</p> <p>Shodno Programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika, u sali Sektora za obuku kadrova, realizovana je obuka na temu “Usvajanja socijalnih vještina za rad sa maloljetnicima sa problemima u ponašanju – Komunikacijom do uspjeha”, kojoj je prisustvovalo 5 službenika obezbjeđenja Zatvora za duge kazne, koji su raspoređeni na poslovima i zadacima u Odjeljenju za maloljetnike.</p>	
1 . 1 . 2	<p>Preduzeti neophodne korake, uključujući, ako je potrebno, i one zakonodavne prirode da se pritvorenim a ponude aktivnosti</p>	<p>Unaprijediti radni tretman pritvorenih lica, po njihovom zahtjevu, a u smislu uklanjanja nedostataka uočenih kroz praksu:</p> <p>a. Procjena radnog angažmana u pogledu štetnosti za vođenje krivičnog</p>	<p>Procjena postupka u vezi sa pritvorenima / zatvorenima u istražnom zatvoru u skladu sa donešenim zakonskim i praktičnim rešenjima i usvojenim preporukama.</p>	<p>Ministarstvo pravde Direktorat za izvršenje krivičnih sankcija / Zavod za izvršenje krivičnih sankcija / Nacionalni preventivni mehanizam Zaštitnik ljudskih prava i sloboda /</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Procjena postupka u vezi sa pritvorenima u istražnom zatvoru u skladu je sa zakonskim rešenjima i usvojenim preporukama. Individualna procjena kao kriterijum za ograničavanje pristupa aktivnostima van ćelije realizovana je u skladu sa standardima CPT-a. Aktivnosti van ćelije se sprovode u svakodnevnoj praksi.</p> <p>Shodno članu 31 Pravilnika o bližem načinu izvršavanja pritvora pritvorenima je</p>	

	svrsishodne prirode van ćelije sva ograničenja pristupa takvim aktivnostima za određenog pritvorenika treba da se zasnivaju na individualnoj procjeni i budu u najkraćem mogućem trajanju	postupka b. Individualna procjena pritvorenika u pogledu poslova koji odgovaraju njihovim psihičkim i fizičkim svojstvima	Individualna procjena kao kriterijum za ograničavanje pristupa aktivnostima van ćelije realizovana u skladu sa standardima CPT-a	sudovi I kvartal 2018 i kontinuirano	svakodnevno obezbijeđen boravak na otvorenom prostoru u dijelu zatvora namijenjenom za šetnju. Takođe, shodno istom pravilniku Pritvorenim licima omogućen je pristup vježbaonicama (teretani) i sobnim biciklima u prostorijama u kojima borave. U izvještajnom periodu, na zahtjev pritvorenog lica, u skladu sa njegovim psihičkim i fizičkim svojstvima, u prosjeku na mjesečnom nivou omogućeno je radno angažovanje 17 pritvorenih lica u Istražnom zatvoru Podgorica, odnosno 14 pritvorenih lica u Zatvoru Bijelo Polje, a o čemu UIKS posjeduje evidenciju o radnom angažovanju. U Istražnom zatvoru Podgorica izvršena je adaptacija 2 prostorije za smještaj pritvorenih lica, a od postojeća 2 prostora namijenjena za boravak pritvorenih lica na otvorenom prostoru u Istražnom zatvoru Podgorica izvršeno je pregrađivanje istih i na taj način napravljena su 4 manja prostora kako bi veći broj pritvorenih lica mogao da koristi pravo boravka na otvorenom prostoru, na koji način je produženo vrijeme boravka pritvorenika na otvorenom prostora.
1 . 1 .	Unaprijediti tretman i osuđenih i pritvorenih	Održavanje obuka na temu praćenja i saradnje zatvorske zdravstvene službe	Broj obučениh službenika	Ministarstvo pravde Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija	Realizuje se u kontinuitetu Ministarstvo pravde je izvršilo 9 postupaka kontrole rada Uprave za izvršenje krivičnih

3	<p>lica u skladu sa međunarodnim standardima, kao i izvršiti skrining i izvještavanje o kapacitetu zatvorskih zdravstvenih usluga i njihovoj saradnji sa pravosudnim organima, i povećati ukupnu svijest pritvorenika o njihovim pravima</p>	<p>sa pravosudnim organima</p> <p>Uspostaviti kontrolu u pogledu zdravstvenog tretmana od strane Ministarstva zdravlja nad zaposlenim u zdravstvenoj službi</p>	<p>Uspostavljena kontrola Zdravstvene službe ZIKS-a od strane Ministarstva zdravlja</p>	<p>/ Ministarstvo zdravlja</p> <p>IV kvartal 2017 - I kvartal 2018 i kontinuirano</p>	<p>sankcija sa aspekta zdravstvene zaštite, nakon koje je sačinjen izvještaj i naložene su mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.</p> <p>Ministarstvo zdravlja u 2021. godini nije sprovodio kontrolu Zdravstvene službe UIKS-a. U Sektoru za zdravstvenju zaštitu u radni odnos na neodređeno vrijeme primljen je 1 medicinski tehničar u zatvoru u Spužu, koji je prethodno bio na pripravničkom stažu u tom sektoru koji je trajao godinu dana.</p> <p>Nastaljena je praksa angažovanja izvršilaca po osnovu ugovora kao u 2020. godini.</p> <p>Medicinsko osoblje prisustvovalo je obuci na temu prevencija suicida.</p> <p>U izvještajnom periodu u organizaciji NVO Juventas i Instituta za javno zdravlje na dobrovoljnoj osnovi testirano je 100 lica lišena slobode na zarazne i polno prenosive bolesti (HIV/AIDS). Isi broj lica lišenih slobode je pohađalo radionice na zarazne i polno prenosive bolesti HIV/AIDS, Hepatitis, korišćenje narkotika-droga. U izvještajnom periodu nije bilo slučajeva fiksacije lica lišenih slobode.</p> <p>Principi Evropskog komiteta za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT), vezani za tretman lica lišenih slobode u kontekstu pandemije zaraze korona virusom COVID-19, su u potpunosti ispoštovni u zatvorskom sistemu.</p> <p>U izvještajnom periodu izvršena je nabavka savremene medicinske opreme-ultrazvučni</p>	
---	--	---	---	---	--	--

					<p>aparat.</p> <p>U izvještajnoj godini izvršena je imunizacija lica lišenih slobode na dobrovoljnoj osnovi propisanim brojem doza vakcina protiv COVID-19, a stopa zaraze virusom je iznosila 201 lice lišeno slobode.</p> <p>U toku trajanja mjera za sprečavanje širenja infekcije virusom COVID-19, kontinuirano sprovedene preventivne mjere kako kod zaposlenih tako i kod pritvorenih i osuđenih lica.</p> <p>Sva novoprimitljena lica prolazila mjere izolacije, a sumnjivi su testirani na COVID-19, ukuno 411 lica .</p>	
--	--	--	--	--	--	--

1 · 1 · 4	Nastaviti napore u borbi protiv nasilja među zatvorenicima i zastrašivanja, sa naglaskom na Kazneno-popravni dom i procijeniti usvojeni ZIKS-ov program na godišnjem nivou	Analiza ZIKS-ovog programa	Smanjen broj disciplinskih prijava za nasilničko ponašanje među zatvorenicima	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija IV kvartal 2017. godine kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U izvještajnom periodu održana je obuka 8 službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija na temu "Drugi napredni trening za nacionalni tim trenera Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, koja se realizovala u okviru "Horizontalnog programa za Zapadni Balkan i Tursku"- "Unapređenje zaštite ljudskih prava za zatvorenike i pritvorenike u Crnoj Gori" na temu "Nasilje među zatvorenicima", i "Dinamička bezbjednost", koja će posredstvom trenera dalje biti sprovedena prema zaposlenima u UIKS-a.</p> <p>U okviru regionalnog projekta "Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu" – Horizontalna podrška zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj 2019 – 2022 Službenici UIKSa su učesnici 4 radne grupe koje se bave: izradom instrumenata za procjenu rizika, izradom posebnih programa rada sa ovom kategorijom zatvorenika, obukama koje se bave ovom tematikom i postpenalnim prihvatom povratnika sa stranih ratišta. U izvještajnom period održani su sastavnici radnih grupa (ukupno 4) koji predstavljaju način za razmjenu iskustava kako sa kolegama iz regiona, tako i sa inostranim ekspertima. Sastanci su se održavali u online formi, ali i u zemljama regiona pa su tako:</p> <p>1. Dvije službenice Uprave za izvršenje krivičnih sankcija učestvovala na</p>
		Smještaj zatvorenika - tako da onemogućava stvarnje neformalnih zatvoreničkih grupa			
		Obuka za program redukcije nasilja među zatvorenicima i nenasilne komunikacije			
		Grupni i individualni program tretmana zatvorenika - počinitelaca nasilja i zastrašivanja	Smanjen broj situacija nasilja i zastrašivanja među zatvorenicima		

					<p>sastanku radne grupe na temu posebnih programa rada sa ovom kategorijom zatvorenika koja se održala u Sarajevu – BiH.</p> <ol style="list-style-type: none">2. Dvije službenice Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su prirustvovala dvodnevnom susretu radne grupe koja se bavila obukama službenika na ovu temu, u Tirani u novembru mjerecu tekuće godine.3. Dva službenika UIKS-a su prisustvovala sastanku četvrte regionalne radne grupe u: “Priprema za otpust i pomoć nakon zatvora za nasilne ekstremističke zatvorenike (VEP-ove) u regionu Zapadnog Balkana“, koja se održala u Skoplju u decembru mjesecu tekuće godine. <p>Takođe u okviru projekta je otvorena regionalna web platforma kojoj uprava UIKSa i učesnici radnih grupa imaju pristup, a koja podstiče razmjenu iskustava sa kolegama iz regiona.</p> <p>Dva službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su u novembru mjesecu prethodne godine boravili u studijskoj posjeti Kosovu, kojom prilikom su obilazili zatvor gdje su smješteni zatvorenici osuđeni zbog krivicnih djela sa elementima ekstremizma.</p> <p>U prethodnom periodu u UIKSu nije bilo zatvorenika koji su radikalizovani i za koje je</p>	
--	--	--	--	--	--	--

bilo potrebno pripremiti individualni plan programa tretmana. U našoj ustanovi je ranije urađen nacrt instrumenta za procjenu rizika koji zbog nedostatka zatvorenika nije bilo moguće pilotirati. Po dogovoru sa ekspertima SE izvršena je revizija upitnika u okviru projekta HF2 "Dalje unaprjeđenje zaštite pritvorenih i zatvorenih lica u Crnoj Gori"-Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu. Revizija je podrazumjevala izradu dva zasebna instrumenta-screening tool-a koji podržavaju ček liste spolja vidljivih simptoma radikalizacije i namjenjen je službenicima svih sektora. Drugi instrument je namjenjen stručnim službama koje rade procjenu rizika. Dvije grupe od po 20 službenika su obučene za primjenu ovih instrumenata.

UIKS je potpisao grant na osnovu koga će se kroz ovaj projekat finansira 6 medjuagencijskih foruma sa predstavnicima različitih institucijama. Forumi se održavaju u Podgorici i Bijelom Polju na sledeći način:

1. Prvi forum održan je dana 02.07.2021. godine u hotelu Franca u Bijelom Polju Forumu je prisustvovalo 20 učesnika, predstavnika iz 7 državnih organa i 3 nevladine organizacije, od čega je bilo 6 službenika UIKS-a.
2. Drugi i četvrti forum organizovani su u oktobru i novembru mjesecu 2021. godine u hotelu Hilton, Forumu su

					<p>prisustvovali predstavnici UIKS-a, sudstva, tužilaštva, Centra za socijalni rad, Uprave policije, NVO Sektora i lokalnih zajednica. Ispred UIKS-a je bilo prisutno 6 službenika UIKS-a.</p> <p>3. U mjesecu oktobru održan je i treći forum u hotelu Bianca u Kolašinu, kom su prisustvovali službenici lokalnih zajednica, lokalnih centara za socijalni rad, policije, tužilaštva I srednjih škola sa teritorije sjevera Crne Gore. Ovom forumu prisustvovala su 4 službenika UIKSa.</p> <p>4. Peti i šesti forum održaće se u Podgorici u februaru I martu mjesecu 2022. godine.</p> <p>Službenica UIKSa prisustvovala prezentaciji priručnika urađenog u organizaciji OSCE.-A-Non-custodial Rehabilitation and Reintegration in Preventing and Countering Violent Extremism and Radicalization That Lead to Terrorism: A Guidebook for Policymakers and Practitioners in South-Eastern Europe, OSCE.</p> <p>Online Radionica: Prevencija nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu za first respondere, Prisustvovao službenik UIKSa 19-21. oktobar 2020. godine, Webex</p> <p>Službenica UIKSa prisustvovala petoj regionalnoj konferenciji "Paving the Way for Stabilization in the Western Balkans: The</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>Balkan Route in the New Geopolitical Order - Old and New Challenges to Security”, gdje je imala izlaganje na temu sprečavanja radikalizacije u zatvorima</p> <p>Misija OEBS-a u Crnoj Gori organizovala je drugi trening u okviru kursa "Lideri protiv netolerancije i nasilnog ekstremizma", posvećenog mladim liderima, na kom je službenica UIKSa bila gost treninga u okviru teme "Razgovor sa praktičarem", organizacija OEBS</p> <p>U organizaciji Savjeta Evrope, kroz projekat koji se sprovodi su izrađeni online programi obuke-bazirani na programu HELP(Evropski program za obrazovanje pravnika u oblasti ljudskih prava), koji su od strane lokalnih “tutora” prilagođeni našem zakonodavnom okviru I sistemu .Načelnik Centra za obuku kadrova UIKSa određen je kao kontakt osoba ispred Uiksa za implementaciju online HELP kursa "Prevenција radikalizacije I isti je pohađalo 25 službenika UIKSa I Direkcije za uslovnu slobodu u period februar/mart 2021. godine.</p> <p>Devet službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su pohađala obuku na temu “Rehabilitacija i reintegracija boraca sa stranih ratišta”, koja je održana u hotelu Ramada, u organizaciji OSCEa. Predavač na radionici bila je službenica UIKSa, član Nacionalnog operativnog tima za prevenciju i suzbijanje radikalizacije i nasilnog ekstremizma i službenica Uprave za izvršenje krivičnih</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>sankcija. Pomenuta službenica prisustvovala je I sledećim događajima:</p> <ol style="list-style-type: none">1. 14.12.2021. online -European Commission- Mreza Zapadnog Balkana za rad sa povratnicima sa stranih ratišta2. 09. I 10.12. 2021. "Nacionalna platforma za suzbijanje radikalizma i nasilnog ekstremizma koji vodi u terorizam (Platforma) <p>U okviru ovog projekta je planirano i dodatno opremanje krojačke radionice UIKSa, očekuje se da donacija pristigne u februaru mesecu-</p> <p>Radna grupa koju su činili zaposleni u UIKSu, predstavnic Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i predstavnic institucije Zaštitnika izradila je 29 standardnih operativnih procedura. Neke od njih su već usvojene:</p> <ul style="list-style-type: none">- Upotreba sredstava prinude- Upotreba sredstava prinude-ručni sprej sa nadražujućim dejstvom- Upotreba sredstava prinude-službena palica- Operativna procedura za sredstva mehaničkog obuzdavanja- Operativna procedura za ulogu medicinskog osoblja u planiranoj i neplaniranoj upotrebi sile- Operativna procedura za pretres zatvorenika uz upotrebu sredstava prinude	
--	--	--	--	--	--	--

					<ul style="list-style-type: none">– Operativna procedura za pretres zatvorenika uz upotrebu sredstava prinude– Uloga službenika za nadzor tokom slučajeva upotrebe sile– Uloga službenika za nadzor tokom slučajeva upotrebe sile– Tehnike lične zaštite– Upotreba sredstava prinude u kontinuitetu– Zdravstvene tegobe tokom upotrebe sile– Ranjivi zatvorenici i upotreba sile– Čuvanje dokaza <p>Usvajanje drugog dijela procedura je u toku. Neke od njih se odnose na postupanja službenika u slučajevima nasilja imentalno oboljelih lica.</p> <p>U septembru mjesecu 2021. godine urađen je Izvještaj o procjeni okupacione terapije sa nalazima i preporukama od strane gđe Martine Barić, nakon čega će SE dodijeliti grantove NVO sektoru za razvoj ove vrste aktivnosti u UIKSu.</p> <p>U Zatvoru za duge kazne je obavljeno 5 slučajeva medijacije u izvještajnom periodu.</p> <p>Završena obuka 2 pomoćna kuvara i 6 varioca RAI populacije u saradnji sa ZOPT-om, nakon čega su polaznici dobili sertifikate.</p> <p>U organizaciji NVO HELP i ZOPT-a, kao nastavak saradnje-projekta iz prethodnih godine, u toku je obuka 4 zatvorenika za zanimanje pomoćni radnik u kuhinji nakon čega su uručeni</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>sertifikati zatvorenicima. U dijelu sportskih aktivnosti zatvorenika organizovana su dva turnira u šahu i stonom tenisu za zatvorenike u zatvorenom dijelu Zatvora za duge kazne, izvršena nabavka tri stola za stoni tenis, koji su ugrađeni, Urađen je košarkaški teren sa dva koša u Poluotvorenom odjeljenju Zatvora za duge kazne, a radovi su finasirani iz donacije koju je Uprava za izvršenje krivičnih sankcija dobila od NVO " Funeral Malesia". Organizovan je turnir u basketu u kojem je učestvovao veći broj zatvorenika iz zatvorenog dijela Zatvora za duge kazne, kao i Poluotvorenog odjeljenja.</p> <p>Elvis Berisa iz romske organizacije „Koračajte sa nama“ posjetio je odjeljenje za maloljetnike i održao radionicu sa maloljetnicima koji se nalaze u istom.</p> <p>U Upravi za izvršenje krivičnih sankcija je kroz projekat Savjeta Evrope od strane službenika Odsjeka za izvršena standardizacija sledećih programa:</p> <ul style="list-style-type: none">• Posebni program tretmana za počinioce nasilnih krivičnih djela• Posebni program za počinioce krivičnih djela nasilje u porodici• Posebni program tretmana zatvorenika sa izrečenom mjerom bezbjednosti obaveznog liječenja alkoholičara• Posebni program tretmana rada sa zatvorenicima osuđenim na duge zatvorske kazne• Posebni program za počinioce	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>seksualnih delikata</p> <ul style="list-style-type: none">• Posebni program tretmana zatvorenika sa izrečenom mjerom bezbjednosti obaveznog liječenja narkomana• Posebni program tretmana sa maloljetnicima• Trening socijalnih vještina• Predotpusni program- u okviru programa uradjen nacrt informatora- Kako naći posao nakon zatvora <p>Programi se sprovode u zavisnosti od broja zatvorenika koji treba da učestvuju u grupi i raspoloživog broja službenika. U izvještajnom periodu grupe zatvorenika koje učestvuju u programu imaju po 5 polaznika a sve u cilju sprečavanja širenja pandemije.</p> <p>Izbor zatvorenika koji su uključeni u program izvršen je na osnovu procijenjenih faktora rizika od recidivizma koji su dijagnostikovani na visokom nivou što je u konačnom za posledicu imalo izvršenje konkretnog krivičnog djela.</p> <p>U izvještajnom periodu sprovodili su se posebni programi tretmana u zatvorima za kratke kazne- “Trening socijalnih vještina”, “Roditeljstvo “, “ Stres i depresija “, i program „ za počiniocce nasilnih krivičnih djela“ .</p> <p>Nevladina organizacija Juventas je početkom juna počela sa realizacijom projekta “Podrška bivšim osuđenicima/ama u procesu društvene reintegracije: Re-Cover”. Projekat je finansiran u okviru poziva za dodjelu bespovratne</p>	
--	--	--	--	--	---	--

				<p>podrške “Podrška pružanju usluga socijalne i dječje zaštite”, koji se realizuje u okviru Programa Evropske unije i Crne Gore za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku. Glavna koordinirajuća institucija pomenutog Programa i ujedno Poziva jeste Ministarstvo rada i socijalnog staranja, dok je ugovaračko tijelo Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) u Ministarstvu finansija Crne Gore. Glavni cilj projekta je izgradnja efikasnog sistema koji bi osuđenima/ama pružio podršku pri izlasku iz zatvora, i time unaprijedio mogućnost uspješne reintegracije u društvo. Fokus projekta je na osmišljavanju i licenciranju novog servisa podrške uključujući psihosocijalnu podršku, jačanje postpenalnog tretmana i podrške, aktivnosti koje uključuju jačanje zapošljivosti i pomoć pri zapošljavanju, adekvatnu zdravstvenu zaštitu, aktivno učešće u zajednici, itd. Naime, sačinjen je stručni tim koji čine – psihijatar, psiholog, socijalne radnice, pravnik i supervizor koji sprovode program podrške u zatvoru za osobe koje se pripremaju za izlazak i podršku pružaju bivšim osuđenima/ama u okviru Drop in centra Juventasa. Cilj je uvezati process pripreme za izlazak I period nakon izlaska kako bi osoba imala sistem podrške u društvu koji se ne oslanja samo na njihovu porodicu.</p> <p>U decembru mjesecu organizovana je posjeta likovnog stvaraoca, pisca, profesora i televizijskog voditelja Tihomira Tiha Vujovića,</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>umjetnika specifičnog i prepoznatljivog izraza. Vujović je svojom izložbom napravio retrospektivu dosadašnjeg umjetničkog stvaralaštva, uz osvrt na književno djelo „Marlen“.</p> <p>U decembru 2021. godine nabavljene mašine za izradu grifovanog platna u bravarskoj radionici u saradnji sa Help-om, gdje će biti obučen i upošljen određeni broj zatvorenika.</p> <p>U izvještajnom periodu u organizaciji NVO Juventas i Instituta za javno zdravlje na dobrovoljnoj osnovi testirano je 100 lica lišena slobode na zarazne i polno prenosive bolesti (hiv/aids,) Isi broj lica lišenih slobode je pohađalo radionice na zarazne i polno prenosive bolesti HIV/AIDS, Hepatitis, korišćenje narkotika-droga.</p> <p>Kada je u pitanju radni angažman zatvorenika u izvještajnom periodu svakog mjeseca bilo je radno angažovano oko 235 zatvorenika. Zatvorenici su radili u stolarskoj, bravarskoj, električarskoj, automehaničarskoj, frizerskoj i u elektro radionici, na farmama, na spoljnjem i unutrašnjem održavanju objekata, u kotlarnici, kuhinji, magacinu, kantini, a obavljali su i poslove redara.</p>	
1	Povećanje dostupnosti programa	Analiza programa rehabilitacije za osuđena lica	Povećan broj osuđenih lica koji zbog uspješne	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U 2021. godini pod supervizijom eksperata</p>	

. 5	rehabilitacije za različite grupe osuđenih lica		primjene programa rehabilitacije ostvaruju pravo na pogodnost	krivičnih sankcija, Sektor za tretman	Savjeta Evrope, a u okviru gore projekta Horizontalna podrška zemljama Zapadnog Balkana i Turske II, u Odsjeku za tretman izvršena je standardizacija sljedećih posebnih programa za osuđena lica koji se sprovode i to:
		Izrada programa rehabilitacije u skladu sa rezultatima analize			
		Primjena programa rehabilitacije prema različitim grupama osuđenih lica	Smanjen broj povratnika		<p>U skladu sa EU standardima urađene su operative procedure za službenike obezbjeđenja i tretmana.</p> <p>Nevladina organizacija Juventas je početkom juna 2021. godine počela sa realizacijom projekta "Podrška bivšim zatvorenici/ama u procesu društvene reintegracije: Re-Cover" . Glavni cilje projekta je izgradnja efikasnog sistema koji bi zatvorenici/ama pružio podršku pri izlasku iz zatvora.</p> <p>U septembru 2021. godine urađen je izvještaj o procjeni okupacione terapije sa nalazima i preporukama od strane gđe Martine Barić, nakon čega će Savjet Evrope dodijeliti grantove NVO sektoru za razvoj ove vrste aktivnosti u</p>

					UIKS-a.	
1 . 1 : 6	Unaprijediti stručne i rekreativne aktivnosti prilagođene potrebama i mogućnostima žena zatvorenika koje treba organizovati na ravnopravnoj osnovi sa muškim zatvorenici u Kazнено popravnom domu, kao i bilo kojoj drugoj ustanovi koja drži takve zatvorenike	Izraditi godišnji plan za angažovanje zatvorenica kroz mnogostruke aktivnosti u skladu sa najboljom evropskom praksom tj. pristupom „uposli ih“.	Izrađen godišnji plan za angažovanje zatvorenica Broj aktivnosti u kojima su uključene zatvorenice	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U izvještajnom periodu u Odjeljenju za žene zatvora za duge kazne na izdržavanju kazne zatvora se nalazi 17 zatvorenica. Radno je angažovano 16 zatvorenica na poslovima održavanja higijene, vešeraju, krojačkoj radionici, Upravnoj zgradi, manjerkama. Jedna zatvorenica nije radno angažovana iz zdravstvenih razloga.</p> <p>U izvještajnom periodu sproveden je poseban program tretmana rada sa zatvorenicama osuđenim na duge zatvorske kazne a čija su krivična djela protiv života i tijela. Program se realizuje od strane službenika Odsjeka za tretman. Cilj programa je unapređenje stilova ponašanja, komunikacije, podizanje samopouzdanja, kao i preuzimanje odgovornosti za vlastito ponašanje.</p> <p>U decembru mjesecu organizovana je posjeta likovnog stvaraoca, pisca, profesora i televizijskog voditelja Tihomira Tiha Vujovića, umjetnika specifičnog i prepoznatljivog izraza. Vujović je svojom izložbom napravio retrospektivu dosadašnjeg umjetničkog stvaralaštva, uz osvrt na književno djelo „Marlen“. Zatvorenice su imale priliku da prisustvuju ovom događaju.</p>	
1 . 1	Razviti puni program obrazovanja,	Izraditi godišnji plan za obrazovanje maloljetnika	Izrađen godišnji plan za obrazovanje	Ministarstvo pravde/ Ministarstvo	Realizuje se u kontinuitetu	

7	sporta, profesionalne obuke i drugih svrsishodnih aktivnosti za zatvorenike u dijelu za maloljetnike u Kazнено popravnom domu, skladu sa važećim zakonom		maloljetnika	prosvjete/ Zavod za izvršenje krivičnih sankcija kontinuirano	<p>Elvis Beriša iz romske organizacije „Koračajte sa nama“ posjetio je odjeljenje za maloljetnike i održao radionicu sa maloljetnicima koji se nalaze u istom. U izvještajnom periodu na izvršenje kazne maloljetničkog zatvora nalazila su se 3 maloljetnika, a na izvršenje institucionalne mjere upućivanje u ustanovu zavodskog tipa 8 maloljetnika.</p> <p>U cilju pozitivne stimulacije i podrške u programu tretmana svi maloljetnici su radno angažovani i to na održavanju higijene, u zatvorskoj kuhinji, radionicama, na radnim mjestima baštovan i frizer. Poseban program tretmana (grupnog) za rad sa maloljetnicima sprovodi se od strane službenice Odsjeka za tretman.</p> <p>Sa maloljetnicima se u kontinuitetu održavaju psihološke i kreativne radionice na kojima su učestvovali svi maloljetnici. Sprovodi se i likovna sekcija u kontinuitetu. Ostvaren je kontakt sa direktoricom Filmskog centra I dogovorene aktivnosti-organizovanje sekcije i projekcije filmova.</p> <p>U decembru mjesecu organizovana je posjeta likovnog stvaraoca, pisca, profesora i televizijskog voditelja Tihomira Tiha Vujovića, umjetnika specifičnog i prepoznatljivog izraza. Vujović je svojom izložbom napravio retrospektivu dosadašnjeg umjetničkog stvaralaštva, uz osvrt na književno djelo „Marlen“. Maloljetnici su prisustvovali ovom događaju.</p>
			Broj maloljetnika koji učestvuju u programe obrazovanja maloljetnika		
		Izraditi godišnji plan za angažovanje maloljetnika kroz mnogostruke aktivnosti u skladu sa najboljom evropskom praksom tj. pristupom „uposli ih“	Izrađen godišnji plan za angažovanje maloljetnika		
			Broj aktivnosti u kojima su uključeni maloljetnici		
		Obezbijediti opremu za sportske aktivnosti	Obezbijeđena oprema za sportske aktivnosti		

					<p>Za Odjeljenje za maloljetnike je doniran sto za stoni tenis u cilju unapredjenja bavljenja sportskim aktivnostima. Za ostale sportove su obezbijedjene lopte (košarka i fudbal)</p> <p>Za ovu kategoriju je izrađen plan dnevnih aktivnosti koji podrazumjeva organizaciju njihovog slobodnog vremena.</p>
--	--	--	--	--	---

1.2. Unaprijediti obuku o prevenciji i zaštiti od zlostavljanja i poštovanja ljudskih prava

Pokazatelj uticaja: Poboľšani mehanizmi za osiguravanje garancija za prevenciju i zaštitu od zlostavljanja i poštovanja ljudskih prava za zatvorske službenike i službenike za uslovnu slobodu sa poboľšanom obukom u skladu sa standardima Evropskog suda za ljudska prava i CPT

B r o j	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
1 . 2 . 1	Za službenike Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i službenike Direkcije za uslovnu slobodu obezbijediti specifično prilagođene obuke za sve pripadnike službe obezbjeđenja	<p>Pripremiti program obuke za zatvorske službenike i službenike za uslovnu slobodu koji imaju kontakt sa zatvorenicima u cilju savladavanja fizičkim i psihičkim sposobnostima neophodnim da se održi red</p> <p>Definisati ciljne grupe</p>	<p>Program izrađen u saradnji sa Nacionalnim preventivnim mehanizmom Zaštitnika ljudskih prava i sloboda.</p> <p>Definisane ciljne grupe</p>	<p>Ministarstvo pravde, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/ Nacionalni preventivni mehanizam Zaštitnika ljudskih prava i sloboda</p> <p>IV kvartal 2017. godine i kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U Sektoru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika, organizacionoj jedinici UIKS-a vrše se poslovi koji se odnose na pripremanje, utvrđivanje i realizaciju nastavnih planova i programa za osposobljavanje pripravnika, i stručno usavršavanje službenika UIKS-a.</p> <p>Usvojen je program stručnog usavršavanja 2020.-2021.</p> <p>Takođe postoji i Pravilnik o Programu i načinu sprovođenja stručnog usavršavanja zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, koji je u primjeni od februara 2020.godine.</p>	

<p>koji imaju kontakt sa zatvorenima u cilju savladavanja fizičkim i psihičkim sposobnostima neophodnim da se održi red, uz sprječavanje zloupotrebe i smanjenje napetosti.</p>	<p>Implementacija programa</p>	<p>Broj obuka, broj učesnika, evaluaciona lista učesnika</p>		<p>U izvještajnom periodu nastavljeno je stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, a poseban značaj imala je obuka na teme: „Međunarodni i domaći standardi u zaštiti od torture, zlostavljanja, nehumanog i ponižavajućeg postupanja u odnosu na lica lišena slobode – primjena preporuka sadržanih u mišljenjima Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, datih u odnosu na upravu za izvršenje krivičnih sankcija“, kao i „Domaći i međunarodni standardi u postupanju sa stranim zatvorenima“ koju su sprovedili predstavnici Nacionalnog preventivnog mehanizma u okviru Zaštitnika ljudskih prava i sloboda I Građanske alijanske. Nastavak kontinuirane aktivnosti stručnog usavršavanja zaposlenih u UIKS-a na sljedeće teme: Evropska konvencija o ljudskim pravima član 3-studija slučaja” i “Ovlašćenja u obavljanju poslova obezbjeđenja i sredstva prinude, i procedure prilikom upotrebe sredstava prinude, Komunikacija, Prevencija suicida kod zatvorenika, Prosocijalno modelovanje, interakcija službenik-zatvorenik, Usvajanja socijalnih vještina za rad sa maloljetnicima sa problemima u ponašanju – Komunikacijom do uspjeha i Osnove uspostavljanja uspješnog odnosa sa maloljetnicima (polaznici obuke su službenici koji neposredno rade sa zatvorenima kojima je izrečena kazna maloljetničkog zatvora. Drugi napredni trening za nacionalni tim trenera Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, kojom prilikom su</p>	
---	--------------------------------	--	--	---	--

					obrađivane teme, "Nasilje među zatvorenicima", "Upotreba sile", "Dinamička bezbjednost" i "Radikalizam među zatvorenicima".	
1 . 2 . 2	Osigurati da zapisnik svake primjene prinude protiv pritvorenika i zatvorenika bude sistematski evidentiran, bez izuzetka	Sprovoditi obuku o tome kako da se evidentira svaka primjena prinudne mjere	Program izrađen	Ministarstvo pravde / Zavod za izvršenje krivičnih sankcija	Realizuje se u kontinuitetu Evidencija o upotrebi sredstava prinude se vodi na obrascu čija je sadržina propisana Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o upotrebi sredstava prinude u vršenju poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica ("Službeni list Crne Gore", br. 41/17 i 68/19). Uprava za izvršenje krivičnih sankcija dostavlja Ministarstvu pravde izvještaj o upotrebi sredstava, jedanput mjesečno (12 mjesečnih izvještaja). U 2021. godini u 19 slučajeva prema 25 lica lišenih slobode upotrebljena su sredstva prinude u Zatvoru za duge kazne, 2 puta u zatvoru za kratke kazne I 8 puta u Zatvoru Podgorica. Kod lica prema kojima se primjene mjere prinude zaposleni iz sektora za zdravstvo prate njihovo zdravstveno stanje, evidentiraju vitalne parametre i eventualna odstupanja od normalnih.	
			Ciljne grupe definisane	kontinuirano		
			Broj obuka, broj učesnika, evaluaciona lista učesnika			
		Dostavljanje mjesečnih izvještaja Ministarstvu pravde	Broj izvještaja			

1 · 2 · 3	Nadležni organi ZIKS-a treba da posvete posebnu pažnju i usvoje proaktivniji pristup kako bi se osiguralo da nijedan slučaj zlostavljanja ne prođe neprimijećeno i nekažnjeno	Izraditi i usvojiti planove integriteta i preporuke o tome kako da se posveti posebna pažnja smanjenju rizika od povrede ljudskih prava	Planovi izrađeni	Ministarstvo pravde / Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/ Nacionalni preventivni mehanizam Zaštitnika ljudskih prava i sloboda I kvartal 2018 i kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti značajno su unaprijeđene odredbe oko zasnivanja radnog odnosa i odgovornosti službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Tako za zasnivanje radnog odnosa u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija kandidat pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima, mora ispunjavati i posebne uslove, i to da ima posebnu psihofizičku sposobnost i da je dostojno za obavljanje poslova u Upravi, a što je bliže regulisano podzakonskim aktima koji razrađuju procedure provjere posebnih uslova.</p> <p>Nadzor i unutrašnja kontrola upotrebe sredstava prinude ogleđa se u ocjeni opravdanosti i pravilnosti primjene iste od strane starješine Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, o čemu se sačinjava izvještaj i dostavlja Ministarstvu pravde, a sa druge strane i Ministarstvu pravde stoje na raspolaganju mehanizmi kontrole izvršenja krivičnih sankcija shodno Zakonu o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti.</p> <p>Ukoliko se ocijeni da je službenik obezbjeđenja prekoračio ili nezakonito primijenio sredstva prinude protiv istog se pokreće postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti, a istovremeno obavještava i Uprava policije i nadležno drzavno tužilaštvo, kako bi preduzela mjera iz njihove nadležnosti.</p>
			Ciljne grupe definisane		
		Sprovoditi obuke za prevenciju zlostavljanja	Broj obuka, broj učesnika, evaluaciona lista učesnika		

					<p>Ono što je izvjesno je da se kroz mehanizme unutrašnje kontrole koji stoji na raspolaganju Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, te Ministratsvu pravde shodno navedenom zakonu, detaljno razrađeni koraci praćenja upotrebe sredstava prinude, i sankcionisanje prekoračenja iste u disciplinskom i eventualno krivičnom postupku, a da će se kroz kontinuirane aktivnosti stručnog usavršavanja zaposlenih i zapošljavanjem nedostajućeg kadra uticati na sprječavanje prekomjerne upotrebe sile prema licima lišenim slobode.</p> <p>Značajan je i nadzor nad sprječavanjem i suzbijanjem prekomjerne upotrebe sile od službenog lica, od strane Nacionalnog preventivnog mehanizma kao relevantne institucije koja se bavi zaštitom ljudskih prava i sloboda i preveniranjem torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka.</p> <p>U 2021. godini, nije bilo disciplinskih postupaka protiv službenika UIKS-a zbog neadekvatnog postupanje prema zatvorenicima.</p>	
1 · 2 · 4	Razviti specijalizovan u obuku za sprječavanje mučenja ili zlostavljanja, sa praktičnom	Izraditi programe specijalističke obuke	Program izrađen	Ministarstvo pravde / Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/ Nacionalni preventivni	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U izvještajnom periodu održana je obuka 8 službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija na temu "Drugi napredni trening za nacionalni tim trenera Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, koja se realizovala u okviru "Horizontalnog programa za Zapadni Balkan i</p>	

<p>obukom o incidentima, obukom o tome kako da se koriste sredstva prisile i da se pravilno reaguje u stresnim situacijama</p>	<p>Sprovesti specijalističke obuke</p>	<p>Ciljne grupe definisane</p>	<p>mehanizam Zaštitnika ljudskih prava i sloboda</p> <p>I kvartal 2018 i kontinuirano</p>	<p>Tursku”-“Unapređenje zaštite ljudskih prava za zatvorenike i pritvorenike u Crnoj Gori” na temu “Nasilje među zatvorenicima”, i “Dinamička bezbjednost”, koja će posredstvom trenera dalje biti sprovedena prema zaposlenima u UIKS-a.</p> <p>U 2021. godini nastavljeno je stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, a poseban značaj imala je obuka na teme: „Međunarodni i domaći standardi u zaštiti od torture, zlostavljanja, nehumanog i ponižavajućeg postupanja u odnosu na lica lišena slobode – primjena preporuka sadržanih u mišljenjima Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, datih u odnosu na Upravu za izvršenje krivičnih sankcija“, kao i „Domaći i međunarodni standardi u postupanju sa stranim zatvorenicima“ koju su sprovodili predstavnici Nacionalnog preventivnog mehanizma u okviru Zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Takođe organizovane su obuke i na teme Evropska konvencija o ljudskim pravima član 3-studija slučaja” i “Ovlašćenja u obavljanju poslova obezbjeđenja i sredstva prinude, i procedure prilikom upotrebe sredstava prinude, Komunikacija, Prevencija suicida kod zatvorenika, Prosocijalno modelovanje, interakcija službenik-zatvorenik, Usvajanja socijalnih vještina za rad sa maloljetnicima sa problemima u ponašanju – Komunikacijom do uspjeha i Osnove uspostavljanja uspješnog odnosa sa maloljetnicima (polaznici obuke su</p>	
		<p>Broj obuka, broj učesnika, evaluaciona lista učesnika</p>			

					<p>službenici koji neposredno rade sa zatvorenici kojima je izrečena kazna maloljetničkog zatvora.</p> <p>Shodno Programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika obezbjeđenja, u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, realizovana je obuka na temu „Ovlašćenja u obavljanju poslova obezbjeđenja, sredstava prinude i procedure prilikom upotrebe sredstava prinude“ i „Pisanje izvještaja, zapisnika, disciplinskih prijava, službenih zabilješki i drugih pismena Sektora obezbjeđenja“. Istoj je prisustvovalo 62 službenika obezbjeđenja iz različitih organizacionih jedinica UIKS-a.</p>	
1 2 5	<p>Borba protiv korupcije i favorizovanja sa podrškom od strane iskusnih supervizora kako bi se izradio i ostvariv i mjerljiv kodeks ponašanja i uspostavio sistem prevencije korupcije</p>	<p>Unaprijediti Kodeks ponašanja i etike za zatvorske službenike i službenike za uslovnu slobodu i uspostaviti smjernice za borbu protiv korupcije i favoriziranja, kao i sistematske obuke</p> <p>Sprovoditi obuke za osoblje ZIKS-a i Jedinice za uslovnu slobodu</p> <p>Izraditi i usvojiti planove i preporuke za borbu protiv korupcije za</p>	<p>Usklađivanje Kodeksa ponašanja i etike za zatvorske službenike i službenike za uslovnu slobodu</p> <p>Obuka za osoblje ZIKS-a i Direkcije za uslovnu slobodu sprovedena</p> <p>Planovi integriteta usvojeni</p>	<p>Ministarstvo pravde / Zavod za izvršenje krivičnih sankcija / Agencija za sprečavanje korupcije</p> <p>IV kvartal 2017</p> <p>Kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Kontinuirano se vrše obuke iz oblasti primjene Etičkog kodeksa državnih službenika i namještenika u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, u cilju podizanja svijesti etčki prihvatljivog postupanja. U skladu sa propisima, ministarstvu se dostavljaju izvještaji o radu Etičkog odbora. Odbor je u toku 2021. godine zaprimio 2 prijave po kojima je postupano.</p>	

	<p> smanjenje rizika kao pripreme za obuku</p>			
	<p> Praćenje implementacije Kodeksa ponašanja i etike</p>	<p> Broj izrečenih disciplinskih mjera</p>		
	<p> Razviti smjernice i program obuke</p>	<p> Program obuke urađen</p>		
	<p> Izvještavati o sprovedenoj obuci za službenike ZIKS-a i Direkcije za uslovnu slobodu u pogledu poštovanja Etičkih kodeksa i planova i preporuka za borbu protiv korupcije</p>	<p> Brošura distribuirani svim zatvorskim službenicima i službancima Direkcije za uslovnu slobodu</p>		
	<p> Redovno izvještavanje o poštovanju Kodeksa ponašanja i etike za zatvorske službenike i službenike za uslovnu slobodu</p>	<p> Redovno izvještavanje o rizicima i kako smanjiti rizik</p>		
	<p> Podizanje svijesti građana o mehanizmima za</p>			

		kontrolu rada službenika ZIKS-a i službenika Direkcija za uslovnu slobodu u borbi protiv korupcije i favorizovanja.				
--	--	---	--	--	--	--

2. JAČANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA ZIKS-a I POTREBA ZA PREDUZIMANJEM MJERA TRETMANA I RESOCIJALIZACIJE ZA PRITVORENA LICA I OSUĐENIKE

2.1. Jačanje upravljanja ZIKS-om i upravljanje administracijom po konceptu dinamičke bezbjednosti

Pokazatelj uticaja : Preduzete neophodne mjere zaštite i izgradnje u cilju jačanja bezbjednosti i preraspodjele lenih prema njihovom opisu posla

B r o j	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
2 . 1 . 1	Nastaviti sa programom klasifikacije zatvorenika u kategorijama A = visoke bezbjednosti, B = osnovni, srednji rizik, C = polu-otvoren, nizak rizik, D = otvoren, bez rizika.	Izmijeniti Pravilnik o kućnom redu za uspostavljanje slovnih-klasifikacionih oznaka prema stepenu bezbijednosti	Usvojene izmjene Pravilnika o kućnom redu	Ministarstvo pravde/ Zavod za izvršenje krivičnih sankcija II kvartal 2018. godine	Realizovana mjera Izmijenjen pravilnik. Pravilnikom o kućnom redu u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija Sl.list CG 60/20, članom 11 istog zatvorenik se razvrstava u jednu od četiri klasifikacione grupe, koje su određene od povoljnije ka nepovoljnijoj, i to: - D klasifikaciona grupa (prostorije otvorenog tipa); - C klasifikaciona grupa (prostorije poluotvorenog tipa); - B klasifikaciona grupa (prostorije zatvorenog tipa - srednji rizik); - A klasifikaciona grupa (prostorije zatvorenog tipa - visoke bezbjednosti).	
2 . 1 . 2	Uspostaviti program kategorizacije zatvora na osnovu principa ljudskih prava za režim tretmana i	Uraditi program kategorizacije zatvora u skladu sa	Urađen program kategorizacije zatvora	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija	Realizovana mjera Donijet je Pravilnik o kućnom redu u Upravi za izvršenje krivičnih sasnkcija sa predloženim izmjenama ("Sl.list CG" br.60/20)na osnovu	

	reintegracije na bazi ponuda za rad, zapošljavanja, stručnog usavršavanja i obrazovanja, poštujući bezbjednosne zahtjeve	nacionalnim zakonodavnim okvirom		III kvartal 2018. godine	<p>člana 24 stav 11 i člana 57 stav 4 Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti ("Službeni list CG", br. 36/15 i 18/19),</p> <p>Član 11 Pravilnika o kućnom redu u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija - Zatvorenik se razvrstava u jednu od četiri klasifikacione grupe, koje su određene od povoljnije ka nepovoljnijoj, i to: - D klasifikaciona grupa (prostorije otvorenog tipa); - C klasifikaciona grupa (prostorije poluotvorenog tipa); - B klasifikaciona grupa (prostorije zatvorenog tipa - srednji rizik); - A klasifikaciona grupa (prostorije zatvorenog tipa - visoke bezbjednosti).</p>	
2 · 1 · 3	Dalje jačanje stručne službe u ZIKS-u koja vrši klasifikaciju, reklasifikaciju, procjenu rizika	Izmjeniti Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta u dijelu Sektor za tretman – Odsjek za ispitivanje ličnosti	Usvojen Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta	<p>Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija</p> <p>III kvartal 2017. godine kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za izvršenje krivičnih sankcija U-KD br. 185/21 od 22.03.2021. godine, utvrđen 10.06.2021. godine.</p> <p>Tokom avgusta 2021. godine u UIKS-a na poslovima realizacije tretmana osuđenih lica u Zatvoru za duge kazne 1 izvršilac je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme.</p> <p>U okviru regionalnog projekta "Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu" – Horizontalna podrška zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj 2019 – 2022 Službenici UIKSa su učesnici 4 radne grupe koje</p>	

				<p>se bave: izradom instrumenata za procjenu rizika, izradom posebnih programa rada sa ovom kategorijom zatvorenika, obukama koje se bave ovom tematikom i postpenalnim prihvatom povratnika sa stranih ratišta. U izvještajnom period održani su sastavnici radnih grupa (ukupno 4) koji predstavljaju način za razmjenu iskustava kako sa kolegama iz regiona, tako i sa inostranim ekspertima. Sastanci su se održavali u online formi, ali i u zemljama regiona pa su tako:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Dvije službenice Uprave za izvršenje krivičnih sankcija učestvovala na sastanku radne grupe na temu posebnih programa rada sa ovom kategorijom zatvorenika koja se održala u Sarajevu – BiH.2. Dvije službenice Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su prisustvovala dvodnevnom susretu radne grupe koja se bavila obukama službenika na ovu temu, u Tirani u novembru mjesecu tekuće godine.3. Dva službenika UIKS-a su prisustvovala sastanku četvrte regionalne radne grupe u: "Priprema za otpust i pomoć nakon zatvora za nasilne ekstremističke zatvorenike (VEP-ove) u regionu Zapadnog Balkana", koja se održala u Skoplju u decembru mjesecu tekuće godine. <p>Takođe u okviru projekta je otvorena</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>regionalna web platforma kojoj uprava UIKSa i učesnici radnih grupa imaju pristup, a koja podstiče razmjenu iskustava sa kolegama iz regiona.</p> <p>Dva službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su u novembru mjesecu prethodne godine boravili u studijskoj posjeti Kosovu, kojom prilikom su obilazili zatvor gdje su smješteni zatvorenici osuđeni zbog krivičnih djela sa elementima ekstremizma.</p> <p>U prethodnom periodu u UIKSu nije bilo zatvorenika koji su radikalizovani I za koje je bilo potrebno pripremiti individualni plan programa tretmana. U našoj ustanovi je ranije urađen nacrt instrumenta za procjenu rizika koji zbog nedostatka zatvorenika nije bilo moguće pilotirati. Po dogovoru sa ekspertima SE izvršena je revizija upitnika u okviru projekta HF2 "Dalje unaprjeđenje zaštite pritvorenih i zatvorenih lica u Crnoj Gori"-Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu. Revizija je podrazumjevala izradu dva zasebna instrumenta-screening tool-a koji podržavaju ček liste spolja vidljivih simptoma radikalizacije i namjenjen je službenicima svih sektora. Drugi instrument je namjenjen stručnim službama koje rade procjenu rizika. Dvije grupe od po 20 službenika su obučene za primjenu ovih instrumenata.</p> <p>UIKS je potpisao grant na osnovu koga će se kroz ovaj projekat finansirati 6 međujagencijskih</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>forumu sa predstavnicima različitih institucijama. Forumi se održavaju u Podgorici i Bijelom Polju na sledeći način:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Prvi forum održan je dana 02.07.2021. godine u hotelu Franca u Bijelom Polju. Forumu je prisustvovalo 20 učesnika, predstavnika iz 7 državnih organa i 3 nevladine organizacije, od čega je bilo 6 službenika UIKS-a.2. Drugi i četvrti forum organizovani su u oktobru i novembru mesecu 2021. godine u hotelu Hilton, Forumu su prisustvovali predstavnici UIKS-a, sudstva, tužilaštva, Centra za socijalni rad, Uprave policije, NVO Sektora i lokalnih zajednica. Ispred UIKS-a je bilo prisutno 6 službenika UIKS-a.3. U mesecu oktobru održan je i treći forum u hotelu Bianca u Kolašinu, kom su prisustvovali službenici lokalnih zajednica, lokalnih centara za socijalni rad, policije, tužilaštva i srednjih škola sa teritorije sjevera Crne Gore. Ovom forumu prisustvovala su 4 službenika UIKSa.4. Peti i šesti forum održaće se u Podgorici u februaru i martu mesecu 2022. godine. <p>Službenica UIKSa prisustvovala prezentaciji priručnika urađenog u organizaciji OSCE.-A-Non-custodial Rehabilitation and Reintegration</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>in Preventing and Countering Violent Extremism and Radicalization That Lead to Terrorism: A Guidebook for Policymakers and Practitioners in South-Eastern Europe, OSCE.</p> <p>Online Radionica: Prevencija nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu za first respondere, Prisustvovao službenik UIKSa 19-21. oktobar 2020. godine, Webex</p> <p>Službenica UIKSa prisustvovala petoj regionalnoj konferenciji "Paving the Way for Stabilization in the Western Balkans: The Balkan Route in the New Geopolitical Order - Old and New Challenges to Security", gdje je imala izlaganje na temu sprečavanja radikalizacije u zatvorima</p> <p>Misija OEBS-a u Crnoj Gori organizovala je drugi trening u okviru kursa "Lideri protiv netolerancije i nasilnog ekstremizma", posvećenog mladim liderima, na kom je službenica UIKSa bila gost treninga u okviru teme "Razgovor sa praktičarem", organizacija OEBS</p> <p>U organizaciji Savjeta Evrope, kroz projekat koji se sprovodi su izrađeni online programi obuke-bazirani na programu HELP (Evropski program za obrazovanje pravnika u oblasti ljudskih prava), koji su od strane lokalnih "tutora" prilagođeni našem zakonodavnom okviru I sistemu .Načelnik Centra za obuku kadrova UIKSa određen je kao kontakt osoba ispred Uiksa za implementaciju online HELP kursa</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>"Prevenција radikalizacije i isti je pohađalo 25 službenika UIKSa i Direkcije za uslovnu slobodu u period februar/mart 2021. godine.</p> <p>Devet službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su pohađala obuku na temu "Rehabilitacija i reintegracija boraca sa stranih ratišta", koja je održana u hotelu Ramada, u organizaciji OSCEa. Predavač na radionici bila je službenica UIKSa, član Nacionalnog operativnog tima za prevenciju i suzbijanje radikalizacije i nasilnog ekstremizma i službenica Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Pomenuta službenica prisustvovala je i sledećim događajima:</p> <ol style="list-style-type: none">1. 14.12.2021. online -European Commission- Mreza Zapadnog Balkana za rad sa povratnicima sa stranih ratišta2. 09. i 10.12. 2021. "Nacionalna platforma za suzbijanje radikalizma i nasilnog ekstremizma koji vodi u terorizam (Platforma) <p>Službenica Uprave za izvršenje krivičnih sankcija prisustvovala obuci na temu sajber bezbjednost u novembru 2021.</p> <p>Službenica Uprave za izvršenje krivičnih sankcija prisustvovala prisustvovala online obuci 19.11.2021. godine na temu rezolucija 1325 žene, mir, bezbjednost.</p> <p>Službenica prisustvovala online obuci na temu- Konflikti u porodici.</p>	
--	--	--	--	---	--

					Službenica Uprave za izvršenje krivičnih sankcija prisustvovala prisustvovala online obuci na temu rodna ravnopravnost.	
2 1 4	Unaprijediti individualizovane procjene rizika i raspored klasifikacija i uspostaviti poseban centar za klasifikaciju i procjenu rizika sa istraživanjem socijalnih i psiholoških aspekata za reintegraciju i opasnosti prije dodjele Zatvoru u Spužu ili Zatvoru u Bijelom Polju	Analiza potreba za uspostavljanje posebanog centra za klasifikaciju i procjenu rizika sa istraživanjem socijalnih i psiholoških aspekata za reintegraciju i opasnosti prije dodjele Zatvoru u Spužu ili Zatvoru u Bijelom Polju	Urađena analiza	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija IV kvartal 2020. godine	Realizuje se u kontinuitetu Zbog aktuelne epidemiološke situacije, u toku aprila, maja i juna 2021. godine održane su online obuke i predstavljanje novog instrumenta za procjenu rizika-"Revizija izvještaja za uslovni otpust", od strane međunarodnog eksperta Fransa Globusa. Obuku su pohađali službenici Grupe za requalizaciju programa tretmana zatvora za duge kazne i probacioni službenici. U okviru projekta Savjeta Evrope "Horizontalni program za Zapadni Balkan i Tursku", "Unapređenje zaštite ljudskih prava za zatvorenike i pritvorenike u Crnoj Gori", radna grupa sačinjena od službenika Odsjeka za tretman zatvora za duge kazne, završila je standardizaciju specijalizovanih programa i izradila nacrt priručnika u kojem se nalazi devet posebnih programa, od kojih neki predstavljaju standardizaciju inostranih programa, a neki su izrađeni od strane radne grupe.	
2 1 5	Kompletna baza podataka i IT-umrežavanje: računarsko-komunikacione mreže (implementacija IT sistema zatvora,	Uraditi procjenu postojeće baze podataka zatvorenika	Statistički izvještaj radi se na osnovu baze podataka i sadrži broj predmeta - u toku/završene, procjenu rizika i	Ministarstvo prade/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija III kvartal 2019. kontinuirano	Realizuje se u kontinuitetu Izrada baze je finansirana od strane UNDPa, projekat je firme Prozon iz Novog Sada. Kompletna baza podataka i IT-umrežavanje: računarsko-komunikacione mreže	

registar zatvorenika i IT programi)	Izraditi tehničku specifikaciju za nabavku neophodne IT opreme i obučiti službenike ZIKS-a za rad sa postojećim aplikativnim rješenjima i bazama podataka	klasifikaciju, povratnike, nezavršene slučajeve, djela koja su izvršila maloljetna kao i odrasla lica, podatke koji se odnose na starosnu dob, vjersku pripadnost, državljanstvo, prebivalište, porodična situacija, bezbjednosna procjena, obrazovanje, zapošljavanje, zdravstveno stanje i finansijsko stanje		(implementacija IT sistema zatvora, registar zatvorenika i IT programi). Kao neophodan uslov je LAN mreža do svih korisnika SAPA sistema. Iako je SAPA implementirana i podignuta na našim serverima jedan od početnih problema je bio nepovezanost svih objekata UIKS-a. Tokom 2021 godine svi objekti su povezani i ovaj neophodan uslov je ispunjen. Jedna službenica Uprave za izvršenje krivičnih sankcija je pohađala obuku na temu "Sajber bezbjednost", u organizaciji Uprave za kadrove.	
	Izraditi analizu i plan nabavke neophodne IT opreme (hardver i softver), te sprovesti proceduru njihove nabavke				
	Pripremiti plan za instalaciju IT opreme, te izvršiti				

	<p>usklađivanje baze podataka ZIKS-a sa svim aspektima uključujući bezbjednosn i i socijalni aspekt rada (procjena rizika)</p>					
	<p>Napraviti različite modele obuka o korišćenju i održavanju aplikativnih rješenja i baza podataka ZIKS-a, kao i redefinisanj u ugovora sa provajdero m vezano za data i sajber bezbjednost</p>					

2.2. Tretman, rad i zapošljavanje

Pokazatelj uticaja: Tretman, rad i zapošljavanje u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija obezbijeden u skladu sa nacionalnim i međunarodnim

standardima							
B r o j	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/Rok	Status realizacije	Ocjena stanja realizacije aktivnosti (realizovano, djelimično realizovano,realizuje se u kontinuitetu,nerealizovano)	Preporuke za naredni period sprovođenja
2 . 2 . 1	Širenje radnih aktivnosti za zatvorenike u okviru zatvorskog sistema, uključujući modernizaciju i nabavku potrebne opreme za otvaranje novih i rekonstrukciju starih radionica	Modernizacija postrojenja za drvorezbanje, bravarstvo i stolarstvo Stručno osposobljavanje zatvorenika za rad u radionicama uz organizovanje sticanja stručne kvalifikacije, po programu Centra za obrazovanje odraslih Osnivanje	Obezbijedena oprema za radionice za drvorezbanje, bravarstvo i stolarstvo Povećanje uposlenih bravara sa 10 na 30 Povećanje uposlenih stolara sa 20 na 50 Obezbjedbene stručne obuke za veći broj zatvorenika Stečeni sertifikat o stručnoj obučenosti na godišnjem nivou 10 bravara i 20 stolara Obezbijedene	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/ Centra za obrazovanje odraslih kontinuirano		<p>Djelimično se realizuje u kontinuitetu</p> <p>U septembru mjesecu 2021. godine urađen je Izvještaj o procjeni okupacione terapije sa nalazima i preporukama od strane gđe Martine Barić, nakon čega će SE dodijeliti grantove NVO sektoru za razvoj ove vrste aktivnosti u UIKSu.</p> <p>Završena obuka 2 pomoćna kuvara i 6 varioca RAI populacije u saradnji sa ZOPT-om, nakon čega su polaznici dobili sertifikate.</p> <p>U okviru regionalnog projekta "Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu" – Horizontalna podrška zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj 2019 – 2022 donirana je oprema za krojačku radionicu-profesionalne mašine koja će biti uručena u martu mjesecu UIKSu.</p> <p>U organizaciji NVO HELP i ZOPT-a, kao nastavak saradnje-projekta iz prethodnih godine, u toku je obuka 4 zatvorenika za zanimanje pomoćni radnik u kuhinji nakon čega su uručeni sertifikati zatvorenicima.</p> <p>Farma svinja:</p>	

		krojačnice sa 10 radnih mjesta za zatvorenice	mašine i materijal za krojačnicu 10 novih radnih mjesta u krojačnici za proizvodnju lake konfekcije		<p>Broj svinja na 31.12.2021 godine je 31 komad raznih kategorija, sa napomenom da se taj broj mijenja i u jednom momentu tokom izvještajnog perioda je i bilo i 110 komada.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potrebe UIKS-a za svježim svinjskim mesom zadovoljavamo sa naše farme. - Radno angažovana su 3 zatvorenika. Urađena kompletna rekonstrukcija farme svinja u saradnji sa „Hellpom“ za kapacitet 200 svinja raznih kategorija. <p>Farma kokošaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trenutni broj kokošaka na farmi je 1.600 za proizvodnju jaja za konzum, i taj broj se tokom godine mijenja u zavisnosti od useljenja - odnosno iseljenja, odnosno završetka eksploatacije. Posjedujemo 4 objekta kapaciteta 6.000 kokošaka za proizvodnu jaja za konzum. - Radno angažovano je 4 zatvorenika <p>Farma goveda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na 31.12.2021 godine broj grla na farmi UIKS-a je 52 grla raznih kategorija, i ovaj broj grla se takodje mijenja, pa je tako na 01.03.22. godine 73 grla raznih kategorija. - Objekat farme goveda kapaciteta 112 vezova je prije nekoliko godina kompletno renoviran i u istom su angažovana 4 zatvorenika. 		
Nastavak obuka za nepismene zatvorenike	Organizovane obuke za opismenjavanje odraslih Broj nepismenih zatvorenika koji su položili ispit	Izraditi cjelokupni program obrazovanja, sportskih aktivnosti, kulturno-umjetničkih, stručnog osposobljavanja i drugih korisnih aktivnosti za zatvorenike, u skladu sa važećim propisima	Izrađen program obrazovanja, sportskih aktivnosti, stručnog osposobljavanja i drugih korisnih aktivnosti za zatvorenike, u skladu sa važećim propisima				
Izraditi posebne programe rehabilitacij	Izrađen poseban program rehabilitacije (zavisnici-						

		<p>e (zavisnici-narkotici, alkohol, kocka; kontrola nasilnih ponašanja, oboljeli od psihičkih poremećaja), kao i za izvršioce određenih krivičnih djela-tretman krivičnih djela nasilja i sl.</p>	<p>narkotici, alkohol, kocka; kontrola nasilnih ponašanja, oboljeli od psihičkih poremećaja), kao i za izvršioce određenih krivičnih djela-tretman krivičnih djela nasilja i sl.</p>		<p>Izvršena adaptacija magacina za potrebe poljoprivredne proizvodnje</p> <p>U dijelu sportskih aktivnosti zatvorenika organizovana su dva turnira u šahu i stonom tenisu za zatvorenike u zatvorenom dijelu Zatvora za duge kazne, izvršena nabavka tri stola za stoni tenis, koji su ugrađeni, Urađen je košarkaški teren sa dva koša u Poluotvorenom odjeljenju Zatvora za duge kazne, a radovi su finasirani iz donacije koju je Uprava za izvršenje krivičnih sankcija dobila od NVO "Funeral Malesia". Organizovan je turnir u basketu u kojem je učestvovao veći broj zatvorenika iz zatvorenog dijela Zatvora za duge kazne, kao i Poluotvorenog odjeljenja.</p> <p>Elvis Berisa iz romske organizacije „Koračajte sa nama“ posjetio je odjeljenje za maloljetnike i održao radionicu sa maloljetnicima koji se nalaze u istom.</p> <p>U Upravi za izvršenje krivičnih sankcija je kroz projekat Savjeta Evrope od strane službenika Odsjeka za izvršena standardizacija sledećih programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posebni program tretmana za počinioce nasilnih krivičnih djela • Posebni program za počinioce krivičnih djela nasilje u porodici • Posebni program tretmana zatvorenika sa izrečenom mjerom bezbjednosti obaveznog liječenja alkoholičara • Posebni program tretmana rada sa zatvorenicima osuđenim na duge 	
		<p>Izraditi programe tretmana koji obuhvataju psihološku, socijalnu, andragošku ili pravnu podršku</p>	<p>Izrađeni programi tretmana koji obuhvataju psihološku, socijalnu ili pravnu podršku</p>			
		<p>Izraditi informatore za osuđena lica o sadržaju individualno</p>	<p>Izrađen informator</p>			

		<p>g programa tretmana prilikom prijema Izraditi informatore za osuđena lica o sadržaju individualnog programa tretmana prilikom prijema</p>			<p>zatvorske kazne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posebni program za počinioc seksualnih delikata • Posebni program tretmana zatvorenika sa izrečenom mjerom bezbjednosti obaveznog liječenja narkomana • Posebni program tretmana sa maloljetnicima • Trening socijalnih vještina • Predotpusni program- u okviru programa uradjen nacrt informatora- Kako naći posao nakon zatvora <p>Programi se sprovode u zavisnosti od broja zatvorenika koji treba da učestvuju u grupi i raspoloživog broja službenika. U izvještajnom periodu grupe zatvorenika koje učestvuju u programu imaju po 5 polaznika a sve u cilju sprečavanja širenja pandemije.</p> <p>Izbor zatvorenika koji su uključeni u program izvršen je na osnovu procijenjenih faktora rizika od recidivizma koji su dijagnostikovani na visokom nivou što je u konačnom za posledicu imalo izvršenje konkretnog krivičnog djela.</p> <p>U izvještajnom periodu sprovodili su se posebni programi tretmana u zatvorima za kratke kazne- “Trening socijalnih vještina”, “Roditeljstvo“ , “ Stres i depresija “, i program „ za počinioc nasilnih krivičnih djela“ .</p> <p>Nevladina organizacija Juventas je početkom juna počela sa realizacijom projekta “Podrška bivšim osuđenicima/ama u procesu društvene</p>	
		<p>Razviti sistem praćenja i realizacije individualnog programa tretmana</p>	<p>Razvijen sistem praćenje i realizacije individualnog programa tretmana</p>			

reintegracije: Re-Cover". Projekat je finansiran u okviru poziva za dodjelu bespovratne podrške "Podrška pružanju usluga socijalne i dječje zaštite", koji se realizuje u okviru Programa Evropske unije i Crne Gore za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku. Glavna koordinirajuća institucija pomenutog Programa i ujedno Poziva jeste Ministarstvo rada i socijalnog staranja, dok je ugovaračko tijelo Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) u Ministarstvu finansija Crne Gore. Glavni cilj projekta je izgradnja efikasnog sistema koji bi osuđenima/ama pružio podršku pri izlasku iz zatvora, i time unaprijedio mogućnost uspješne reintegracije u društvo. Fokus projekta je na osmišljavanju i licenciranju novog servisa podrške uključujući psihosocijalnu podršku, jačanje postpenalnog tretmana i podrške, aktivnosti koje uključuju jačanje zapošljivosti i pomoć pri zapošljavanju, adekvatnu zdravstvenu zaštitu, aktivno učešće u zajednici, itd. Naime, sačinjen je stručni tim koji čine – psihijatar, psiholog, socijalne radnice, pravnik i supervizor koji sprovode program podrške u zatvoru za osobe koje se pripremaju za izlazak i podršku pružaju bivšim osuđenima/ama u okviru Drop in centra Juventasa. Cilj je uvezati process pripreme za izlazak I period nakon izlaska kako bi osoba imala sistem podrške u društvu koji se ne oslanja samo na njihovu porodicu.

U decembru mjesecu organizovana je posjeta

					likovnog stvaraoca, pisca, profesora i televizijskog voditelja Tihomira Tiha Vujovića, umjetnika specifičnog i prepoznatljivog izraza. Vujović je svojom izložbom napravio retrospektivu dosadašnjeg umjetničkog stvaralaštva, uz osvrt na književno djelo „Marlen“.	
					U decembru 2021. godine nabavljene mašine za izradu grifovanog platna u bravarskoj radionici u saradnji sa Help-om, gdje će biti obučeni i upošljen određeni broj zatvorenika.	
2 · 2 · 3	Unapređenje ekonomske direkcije i radne direkcije: formiranje radne direkcije koja će upravljati i započeti rad, nudeći radna mjesta u svakom zatvoru, kao i školu i stručno usavršavanje	Obezbijediti kreativna i produktivna radna mjesta po industrijskim oblastima	Broj zatvorenika koji rade van zatvora	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija kontinuirano	Djelimično realizovano u kontinuitetu Pravilnik o izmjenama Pravilnika o bližem načinu i uslovima za upućivanje zatvorenika na rad van zatvora objavljen je u "Službenom listu CG", br. 67/2019 od 11.12.2019. godine, a stupio je na snagu 19.12.2019. Tokom donošenja posljednjeg Pravilnika o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, Odsjek za rad je izdvojen kao zasebna organizaciona cjelina. U cilju sprečavanja unosa i širenja virusa COVID 19 u UIKSu izlasci zatvorenih i pritvorenih lica iz ustanove svedeni na minimum, nije bilo za očekivati da se sklapaju ugovori sa privrednim društvima u cilju ostvarenja ove mjere.	
		Izraditi plan određenih kategorija zatvorenika koji ispunjavaju uslove za rad van zatvora	Urađen plan			
		Zaključivanje ugovora sa privrednim društvima	Broj zaključenih ugovora			
2 · 2	Obezbijediti razvoj strateškog plana ("biznis plana ") radi	U skladu sa biznis planom:	Povećanje broja svih kategorija	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija	Djelimično realizovano u kontinuitetu U septembru mjesecu 2021. godine urađen je	

. 4	proširenja proizvodnje u ZIKS-u	Udvostručiti obim uzgoja svinja	svinja sa 70 komada na 150 komada	IV kvartal 2018. godine i kontinuirano	Izveštaj o procjeni okupacione terapije sa nalazima i preporukama od strane gđe Martine Barić, nakon čega će SE dodijeliti grantove NVO sektoru za razvoj ove vrste aktivnosti u UIKSu. Završena obuka 2 pomoćna kuvara i 6 varioca RAI populacije u saradnji sa ZOPT-om, nakon čega su polaznici dobili sertifikate. U okviru regionalnog projekta "Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu" – Horizontalna podrška zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj 2019 – 2022 donirana je oprema za krojačku radionicu-profesionalne mašine koja će biti uručena u martu mjesecu UIKSu. U organizaciji NVO HELP i ZOPT-a, kao nastavak saradnje-projekta iz prethodnih godine, u toku je obuka 4 zatvorenika za zanimanje pomoćni radnik u kuhinji nakon čega su uručeni sertifikati zatvorenicima. Farma svinja: Broj svinja na 31.12.2021 godine je 31 komad raznih kategorija, sa napomenom da se taj broj mijenja i u jednom momentu tokom izvještajnog perioda je i bilo i 110 komada. – Potrebe UIKS-a za svježim svinjskim mesom zadovoljavamo sa naše farme. – Radno angažovana su 3 zatvorenika. Urađena kompletna rekonstrukcija farme svinja u saradnji sa „Hellpom“ za
			Snabdijevanje kuhinje ZIKS-a svinjskim mesom		
			Nije potrebna kupovin mesa		
			3 nova radna mjesta za zatvorenike		
			Proširenje štala		
	U skladu sa biznis planom: Udvostručiti proizvodnju jaja	Kupovina koka nosilja	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija IV kvartal 2018. godine i kontinuirano		
		Proizvodnja jaja povećana na godišnjem nivou sa 750.000 na 1.470.000 komada			
		8 novih radnih mjesta za zatvorenike			
	U skladu sa biznis planom:	Rekonstrukcija štale	ZIKS IV kvartal 2018. godine i kontinuirano		
		Izgradnja sjenika			

		Povećanje obima uzgoja tovni govodi	(skladišta za sijena) Nabavka 100 grla govodi Snabdijevanje kuhinje junećim mesom. Nije potrebna kupovina junećeg mesa. Prodaja 20% ukupne proizvodnje junećeg mesa. 6 novih radnih mjesta za zatvorenike		kapacitet 200 svinja raznih kategoria. Farma kokošaka: <ul style="list-style-type: none"> Trenutni broj kokošaka na farmi je 1.600 za proizvodnju jaja za konzum, i taj broj se tokom godine mijenja u zavisnosti od useljenja - odnosno iseljenja, odnosno završetka eksploatacije. Posjedujemo 4 objekta kapaciteta 6.000 kokošaka za proizvodnu jaja za konzum. Radno angažovano je 4 zatvorenika Farma govoda: <ul style="list-style-type: none"> Na 31.12.2021 godine broj grla na farmi UIKS-a je 52 grla raznih kategorija, i ovaj broj grla se takodje mijenja, pa je tako na 01.03.22. godine 73 grla raznih kategorija. Objekat farme govoda kapaciteta 112 vezova je prije nekoliko godina kompletno renoviran i u istom su angažovana 4 zatvorenika. Izvršena adaptacija magacina za potrebe poljoprivredne proizvodnje.	
2 . 2 . 5	Međunarodni transfer osuđenih lica	Obezbijediti smještajne kapacitete u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, za izvršenje kazne	Broj transfera iz stranih država u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija kontinuirano	Realizuje se u kontinuitetu U izvještajnom period realizovane su 23 ekstradicije (Zatvor Podgorica); 2 ekstradicije i 1 transfer (Zatvor za kratke kazne); 10 ekstradicija i 3 transfera (Zatvor Bijelo Polje); 7 ekstradicija i 19 transfera (Zatvora za duge kazne).	

		<p>zatvora koja je izrečena crnogorskim državljanima po stranim presudama, u skladu sa međunarodnim ugovorima</p> <p>Obavještavati zatvorenike državljanе drugih država o mogućnosti transfera u države njihovog državljanstva</p>				
2 · 2 · 6	<p>Međunarodna mreža za nasilnu radikalizaciju i politički ekstremizam</p>	<p>Pratiti aktivnosti na međunarodnom planu u pogledu suzbijanja nasilnog ekstremizma i radikalizacija u pogledu</p>	<p>Izveštaj o broju zatvorenika koji se nalaze na izvršenju po krivičnom djelu iz oblasti terorizma</p>	<p>Zavod za izvršenje krivičnih sankcija</p> <p>kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U izvještajnoj godini nastavljeno je stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, između ostalih i na teme "Dinamička bezbjednost" i "Radikalizam među zatvorenicima".</p> <p>U okviru regionalnog projekta "Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu" – Horizontalna podrška zemljama</p>	

		suzbijanja terorizma i u skladu sa tim preduzimati mjere u odnosu na tretman izvršilaca ovih krivičnih djela			<p>Zapadnog Balkana i Turskoj 2019 - 2022 Službenici UIKSa su učesnici 4 radne grupe koje se bave: izradom instrumenata za procjenu rizika, izradom posebnih programa rada sa ovom kategorijom zatvorenika, obukama koje se bave ovom tematikom i postpenalnim prihvatom povratnika sa stranih ratišta. U izvještajnom period održani su sastavnici radnih grupa (ukupno 4) koji predstavljaju način za razmjenu iskustava kako sa kolegama iz regiona, tako i sa inostranim ekspertima. Sastanci su se održavali u online formi, ali i u zemljama regiona pa su tako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dvije službenice Uprave za izvršenje krivičnih sankcija učestvovala na sastanku radne grupe na temu posebnih programa rada sa ovom kategorijom zatvorenika koja se održala u Sarajevu - BiH. 2. Dvije službenice Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su prisustvovala dvodnevnom susretu radne grupe koja se bavila obukama službenika na ovu temu, u Tirani u novembru mjesecu tekuće godine. 3. Dva službenika UIKS-a su prisustvovala sastanku četvrte regionalne radne grupe u: "Priprema za otpust i pomoć nakon zatvora za nasilne ekstremističke zatvorenike (VEP-ove) u regionu Zapadnog Balkana", koja se održala u Skoplju u decembru mjesecu tekuće 	
Održavanje obuka za sprječavanje eskalacije (obuka za suzbijanje agresije)	Sprovedene obuke za sprječavanje eskalacije	Smanjen broj disciplinskih prijava za nasilničko ponašanje među zatvorenicima				
Unaprijediti obuku za krizne situacije (incidente) kako bi se izbjeglo nasilje i zastrašivanje između zatvorenika	Unaprijeđene obuke za krizne situacije	Smanjen broj situacija nasilja i zastrašivanja među zatvorenicima				

					<p>godine.</p> <p>Takođe u okviru projekta je otvorena regionalna web platforma kojoj uprava UIKSa i učesnici radnih grupa imaju pristup, a koja podstiče razmjenu iskustava sa kolegama iz regiona.</p> <p>Dva službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su u novembru mjesecu prethodne godine boravili u studijskoj posjeti Kosovu, kojom prilikom su obilazili zatvor gdje su smješteni zatvorenici osuđeni zbog krivičnih djela sa elementima ekstremizma.</p> <p>U prethodnom periodu u UIKSu nije bilo zatvorenika koji su radikalizovani I za koje je bilo potrebno pripremiti individualni plan programa tretmana. U našoj ustanovi je ranije urađen nacrt instrumenta za procjenu rizika koji zbog nedostatka zatvorenika nije bilo moguće pilotirati. Po dogovoru sa ekspertima SE izvršena je revizija upitnika u okviru projekta HF2 "Dalje unaprjeđenje zaštite pritvorenih i zatvorenih lica u Crnoj Gori"-Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu. Revizija je podrazumjevala izradu dva zasebna instrumenta-screening tool-a koji podržavaju ček liste spolja vidljivih simptoma radikalizacije i namjenjen je službenicima svih sektora. Drugi instrument je namjenjen stručnim službama koje rade procjenu rizika. Dvije grupe od po 20 službenika su obučene za primjenu ovih instrumenata.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

				<p>UIKS je potpisao grant na osnovu koga će se kroz ovaj projekat finansira 6 medjuagencijskih foruma sa predstavnicima različitih institucijama. Forumi se održavaju u Podgorici i Bijelom Polju na sledeći način:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Prvi forum održan je dana 02.07.2021. godine u hotelu Franca u Bijelom Polju Forumu je prisustvovalo 20 učesnika, predstavnika iz 7 državnih organa i 3 nevladine organizacije, od čega je bilo 6 službenika UIKS-a.2. Drugi i četvrti forum organizovani su u oktobru i novembru mjesecu 2021. godine u hotelu Hilton, Forumu su prisustvovali predstavnici UIKS-a, sudstva, tužilaštva, Centra za socijalni rad, Uprave policije, NVO Sektora i lokalnih zajednica. Ispred UIKS-a je bilo prisutno 6 službenika UIKS-a.3. U mjesecu oktobru održan je i treći forum u hotelu Bianca u Kolašinu, kom su prisustvovali službenici lokalnih zajednica, lokalnih centara za socijalni rad, policije, tužilaštva I srednjih škola sa teritorije sjevera Crne Gore. Ovom forumu prisustvovala su 4 službenika UIKSa.4. Peti i šesti forum održaće se u Podgorici u februaru I martu mjesecu 2022. godine. <p>Službenica UIKSa prisustvovala prezentaciji</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>priručnika urađenog u organizaciji OSCE-A-Non-custodial Rehabilitation and Reintegration in Preventing and Countering Violent Extremism and Radicalization That Lead to Terrorism: A Guidebook for Policymakers and Practitioners in South-Eastern Europe, OSCE.</p> <p>Online Radionica: Prevencija nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu za first respondere, Prisustvovao službenik UIKSa 19-21. oktobar 2020. godine, Webex</p> <p>Službenica UIKSa prisustvovala petoj regionalnoj konferenciji "Paving the Way for Stabilization in the Western Balkans: The Balkan Route in the New Geopolitical Order - Old and New Challenges to Security", gdje je imala izlaganje na temu sprečavanja radikalizacije u zatvorima</p> <p>Misija OEBS-a u Crnoj Gori organizovala je drugi trening u okviru kursa "Lideri protiv netolerancije i nasilnog ekstremizma", posvećenog mladim liderima, na kom je službenica UIKSa bila gost treninga u okviru teme "Razgovor sa praktičarem", organizacija OEBS</p> <p>U organizaciji Savjeta Evrope, kroz projekat koji se sprovodi su izrađeni online programi obuke-bazirani na programu HELP (Evropski program za obrazovanje pravnika u oblasti ljudskih prava), koji su od strane lokalnih "tutora" prilagođeni našem zakonodavnom okviru i sistemu. Načelnik Centra za obuku kadrova</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>UIKSa određen je kao kontakt osoba ispred Uiksa za implementaciju online HELP kursa "Prevenција radikalizacije i isti je pohađalo 25 službenika UIKSa i Direkcije za uslovnu slobodu u period februar/mart 2021. godine.</p> <p>Devet službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su pohađala obuku na temu "Rehabilitacija i reintegracija boraca sa stranih ratišta", koja je održana u hotelu Ramada, u organizaciji OSCEa. Predavač na radionici bila je službenica UIKSa, član Nacionalnog operativnog tima za prevenciju i suzbijanje radikalizacije i nasilnog ekstremizma i službenica Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Pomenuta službenica prisustvovala je I sledećim događajima:</p> <ol style="list-style-type: none">1. 14.12.2021. online -European Commission- Mreza Zapadnog Balkana za rad sa povratnicima sa stranih ratišta2. 09. i 10.12. 2021. "Nacionalna platforma za suzbijanje radikalizma i nasilnog ekstremizma koji vodi u terorizam (Platforma) <p>Dana 23.02.2021. godine, posredstvom Sektora za obuku kadrova, realizovano je održavanje "Online početak HELP kursa Prevenција radikalizacije u Crnoj Gori", kojem je prisustvovalo 15 službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija iz različitih organizacionih jedinica.</p> <p>Dana 23.03.2021. godine jedna službenica</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>UIKS-a je prisustvovala seminaru na temu "Radikalizam-prevencija, odgovori sudstva i internacionalana saradnja", u organizaciji Savjeta Evrope.</p> <p>Dana 25.03.2021. godine jedna službenica UIKS-a je prisustvovala sastanku "Regionalne konferencije- Radikalizam u zatvorima".</p> <p>U martu mjesecu otpočela je realizacija onlajn Help kursa za 15 službenika UIKS-a, na temu "Prevenција radikalizacije u Crnoj Gori", koja se realizuje modul po modul.</p> <p>U april mjesec, uspješno je realizovan onlajn Help kurs za 15 službenika UIKS-a, na temu "Prevenција radikalizacije u Crnoj Gori", koji se realizovao modul po modul.</p> <p>Dana 17.05. i 18.05.2021. godine, u hotelu Budva u Budvi, u sklopu Horizontalnog projekta za Zapadni Balkan i Tursku, realizovana je obuka na temu "Predstavljanje mehanizma provjere i procjene rizika za zatvorski sistem za identifikaciju i procjenu radikalizacije kod muškaraca i žena u Crnoj Gori", kojoj je prisustvovalo 14 službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija.</p> <p>Dana 09. i 10.06.2020. godine jedan službenik Uprave za izvršenje krivičnih sankcija je prisustvovao online radnoj grupi pod nazivom " Posebni programi tretmana radikalnih nasilnih ekstremista" u prostorijama Upravne zgrade II.</p> <p>Dana 02.07.2021. godine u hotelu Franca u</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>Bijelom Polju u okviru granta koji je potpisan između UIKS-a i Savjeta Evrope, a u okviru projekta Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu, Horizontalna podrška za Zapadni Balkan i Tursku (2019.-2022.), održan je "Medjuagencijski koordinacioni forum", u organizaciji UIKSa. Forumu je prisustvovalo 20 učesnika, predstavnika iz 7 državnih organa i 3 nevladine organizacije, od čega je bilo 6 službenika UIKS-a.</p> <p>Dana 01. i 22.10.2021. godine u hotelu Hilton, u okviru granta koji je potpisan između UIKS-a i Savjeta Evrope, a u okviru projekta Jačanje zatvorskih kapaciteta u suočavanju sa radikalizacijom u zatvorima na Zapadnom Balkanu, Horizontalna podrška za Zapadni Balkan i Tursku (2019.-2022.), održan je "Drugi i Treći medjuagencijski koordinacioni forum", u organizaciji UIKS-a. Forumu su prisustvovali predstavnici UIKS-a, sudstva, tužilaštva, Centra za socijalni rad, Uprave policije, NVO Sektora i lokalnih zajednica. Ispred UIKS-a je bilo prisutno 6 službenika UIKS-a.</p> <p>Dana 14.10.2021. godine dvije službenice Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su pohađala obuku, u organizaciji Savjeta Evrope, na temu "Reintegracija i rehabilitacija nasilonog ekstremizma", koja se održala u Sarajevu – BiH.</p> <p>U mjesecu novembru, tri službenika Zatvora Bijelo Polje su prisustvovala obuci u hotelu "Bianca", u Kolašinu, na temu "Ekstremizam".</p>	
--	--	--	--	--	--

					<p>Od dana 02.do 05.11.2021. godine dva službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija su se nalazili u studijskoj posjeti Kosovu, kojom prilikom su obilazili zatvor gdje su smješteni zatvorenici osuđeni za krivično djela "Ektremizma".</p> <p>Od dana 17.do 19.11.2021. godine dvije službenice Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, su se nalazile u Tirani i prisustvovala radnoj grupi na temu "Jačanje kapaciteta zatvorskog i probacionog osoblja u suočavanju sa nasilnim ekstremizmom i radikalizacijom.</p> <p>Dana 09. i 10.12.2021. godine, jedna službenica UIKS-a, prisustvovala je konferenciji koja se održala u hotelu "Hilton", na temu "Nacionalna platforma za suzbijanje radikalizma i nasilnog ekstremizma koji vodi u terorizam".</p> <p>Dana 21. i 22.12.2021. godine dva službenika UIKS-a, prisustvovala su četvrtoj radnoj grupi na temu „Priprema za otpust i pomoć nakon zatvora za nasilne ekstremističke zatvorenike (VEP-ove) u regionu Zapadnog Balkana“, koje se održala u Skoplju.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

2.3 Unaprjeđenje zdravstvene zaštite

Pokazatelj uticaja: Zdravstvena zaštita za pritvorenike i zatvorenike je u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima

B r o j	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/ Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
------------------	-----------------	-----------	---	----------------------------	---	---

2 · 3 · 1	Unapređenje standarda zdravstvene zaštite unapređenje sistema · zdravstvene zaštite za zatvorsku populaciju kroz strukturne promjene (prenos Ministarstvu zdravlja kao nadležnom organu za medicinsko osoblje)	Uraditi analizu potrebe prenošenja nadležnosti na Ministarstvo zdravlja kao nadležnog organa za medicinsko osoblje u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija	Urađena analiza	Ministarstvo pravde / Ministarstvo zdravlja / Zavod za izvršenje krivičnih sankcija IV kvartala 2017. godine i kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U organizaciji NVO Juventas i Instituta za javno zdravlje na dobrovoljnoj osnovi testirano je 100 lica lišena slobode na zarazne i polno prenosive bolesti (hiv/aids,) Isti broj lica lišenih slobode je pohađalo radionice na zarazne i polno prenosive bolesti HIV/AIDS, Hepatitis, korišćenje narkotika-droga. U izvještajnom periodu nije bilo slučajeva fiksacije lica lišenih slobode.</p> <p>U izvještajnoj godini izvršena je imunizacija lica lišenih slobode na dobrovoljnoj osnovi propisanim brojem doza vakcina protiv Covid-19, a stopa zaraze virusom je iznosila 201 lice lišeno slobode.</p> <p>U izvještajnom periodu izvršena je nabavka savremene medicinske opreme-ultrazvučni aparat I primljen u radni odnos na neodređeno vrijeme 1 medicinski tehničar u Sektoru za zdravstvenu zaštitu.</p>
		Uspostaviti kontrolu i nadzor Ministarstva zdravlja nad medicinskim osobljem u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija	Nadzor nad radom medicinskog osoblja obezbijeđen od strane Ministarstva zdravlja		
		Uraditi procjenu prostornih	Urađena procjena prostornih kapaciteta Zdravstvene službe u Zavodu za izvršenje krivičnih		

		<p>kapaciteta Zdravstvene službe u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija</p>	<p>sankcija</p> <p>Unaprijeđena infrastruktura zdravstvene zaštite, kao što su stacionari.</p>			
		<p>Uraditi analizu zdravstvene zaštite u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija</p>	<p>Urađena analiza zdravstvene zaštite u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija.</p>			
2 . 3 . 2	<p>Sprovesti obaveznu psihijatrijsku terapiju liječenja za posebne kategorije u posebnoj zdravstvenoj ustanovi koja je u okviru nadležnosti Ministarstva zdravlja</p>	<p>Obezbijediti liječenje zatvorenika koji imaju psihijatrijske probleme u okviru javnog zdravstveno g sistema</p>	<p>Broj zatvorenika koji je liječen u okviru javnog zdravstvenog sistema</p>	<p>Ministarst vo zdravlja / Ministarst vo pravde / Zavod za izvršenje krivičnih sankcija</p> <p>kontinuir ano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Obezbijedeno je liječenje zatvorenika koji imaju psihijatrijske probleme u okviru javnog zdravstvenog sistema. Tokom 2021. godine na liječenje u Specijalnu psihijatrijsku bolnicu Dobrota-Kotor upućeno je 12 zatvorenika. U 2021. godini u UIKS-a obavljeno je 12.649 pregleda, a u javnom zdravstvenom sistemu 1.984. U organizaciji NVO Juventas I IJZ Novembru 2021 je testirano 49 lica na zarazne I polno prenosive bolesti /IHIV -AIDS, hepatitis B I C/, na dobrovoljnoj osnovi, nakon čega su upoznati sa rezultatima testiranja.</p>	
		<p>Uraditi</p>	<p>Idejno rješenje urađeno</p>			<p>Realizuje se u kontinuitetu</p>

2 3 3	Planirati posebnu zdravstvenu ustanovu za psihijatrijsko liječenje u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti za mentalno oboljela lica, kao i za liječenje kojima je izrečena mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, kao i obavezno liječenje narkomana, alkoholičara i slično	idejno rješenje za Specijalnu zdravstvenu ustanovu		Ministarstvo zdravlja/ Ministarstvo pravde/ Ministarstvo finansija II kvartal 2017. godine i kontinuirano	Što se tiče projekta „Izgradnje Specijalne zdravstvene ustanove, nove prijavnice, zatvora otvorenog tipa i multifunkcionalnog objekta“ u izvještajnom periodu završena je izrada i revizija glavnog projekta za četiri objekta (Specijalna zdravstvena ustanova, prijavnica, zatvor otvorenog tipa i multifunkcionalni objekat). Dana 2. 12.2019. godine stupio je na snagu Finansijski sporazum za IPA 2018 između Evropske komisije i Crne Gore, kojim je za Projekat „EU za poboljšanje pristupa pravdi i temeljna prava“ opredijeljeno 13.516.733 €, u okviru kojeg će se u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, u iznosu od 4.378.311,00 €, finansirati gradnja četiri objekta (Specijalna zdravstvena ustanova, Prijavnica, Multifunkcionalni objekat i Otvoreni zatvor). Izgradnja Specijalne zdravstvene ustanove prepoznata je kao prioritetan infrastrukturni projekat u sektoru društvenih djelatnosti i kao takav, dio je Projekta „Izgradnja Specijalne zdravstvene ustanove, Prijavnice, Multifunkcionalnog objekta i Otvorenog zatvora u okviru kompleksa UIKS-a u Spužu“ koji se nalazi na Jedinствenoj listi prioriternih infrastrukturnih projekata 2019. Očekivani početak radova decembar 2022, dok je očekivano trajanje radova 24 mjeseca. Vlada Crne Gore je na sjednici od 16.12.2021. godine usvojila
Na osnovu Idejnog rješenja Specijalne zdravstvene ustanove izraditi Studiju izvodljivosti na opredijeljenom zemljištu u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija	Studija izvodljivosti je urađena				
Na osnovu Studije izvodljivosti uraditi Glavni projekat	Glavni projekat urađen				
Izgradnja Specijalne zdravstvene ustanove u skladu sa finansijskim mogućnosti	Izgrađena Specijalna zdravstvena ustanova				

		ma Omogućiti pristup elektronskim zdravstvenim kartonima sa lokacijama ambulanti, tj. omogućiti medicinskim radnicima ZIKS-a pristup zdravstvenom informacionom sistemu.	Omogućen pristup za praćenje zdravstvenog stanja lica smještenih u ZIKS-u		Informaciju o kapitalnim infrastrukturnim projektima u sektoru pravde koji se ostvaruju uz instrument pretpristupne podrške, tako da će nedostajuća sredstva u iznosu od 8.621.689,00 € biti planirana prilikom pripreme Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2022., 2023. i 2024. godinu, a shodno dinamici realizacije projekta. Od 2021. godine omogućen pristup za praćenje zdravstvenog stanja lica smještenih u UIKS-u kroz softver Fonda za zdravstveno osiguranje.	
2 3 6	Usvojiti Nacionalnu strategiju za prevenciju zloupotrebe droga u zatvorskim uslovima	Pratiti realizaciju mjera iz usvojene Strategije koje se odnose na prevenciju zloupotreba droga u zatvorskom sistemu	Redovni izvještaji o realizaciji mjera iz usvojene Strategije koje se odnose na prevenciju zloupotreba droga u zatvorskom sistemu	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija Ministarstvo zdravlja / Institut za javno zdravlje	Realizuje se u kontinuitetu Usvojena je Nacionalna strategija za prevenciju zloupotrebe droga 2013-2020. i Akcioni plan 2019-2020 za sprovođenje Strategije Crne Gore za sprečavanje zloupotrebe droga u okviru kojeg se posebno tretiraju mjere o zloupotrebi droga u zatvorima i izvještava o realizovanim mjerama na godišnjem nivou. Srednjoročnim planom rada Vlade 2022- 2024, za II kvartal 2022. godine planirano je usvajanje Strategije za sprječavanja zloupotrebe droga 2022-2025.	

		Ostvariti konekciju i vršiti unos podataka u registar o zloupotrebi droga, u cilju dobijanja tačnih podataka o vrsti psihoaktivni h supstanci o upotrebi i broju zavisnika među zatvorskom populacijom	Ostvarena konekcija	IV kvartal 2017. godine i kontinuirano	Akcioni plan za sprovođenje strategije Crne Gore za sprečavanje zloupotrebe droga sadrži mjere koje se odnose na UIKS. Aktivnosti se sprovode u kontinuitetu i o tome se redovno izvještava Ministarstvo zdravlja.	
			Registar pruža podatke o zavisnicima i korišćenim psihoaktivnim supstancama			

2.4 Tehnička bezbjednost

Pokazatelj uticaja: Približavanje odgovarajućoj tehničkoj i tehnološkoj bezbjednosnoj infrastrukturi u skladu sa evropskom najboljom praksom

B r o j	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorn a ustanova/ Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
2 . 4 . 1	Razvoj i unapređenje tehničkog aspekta zaštite zatvorskog sistema i nabavka nove	Uraditi procjenu nivoa bezbjednost i zgrada i	Analiza izrađena, postupak nabavke završen, oprema obezbijeđena.	Ministarst vo pravde/Za vod za	Djelimično realizovano U cilju unaprjeđenja bezbjednosno tehničkih uslova, kroz postupak javnih nabavki u 2021. godini izvršena je	

<p>opreme sa posebnim osvrtom na:</p> <ul style="list-style-type: none"> -digitalne ručne radio stanice; -fiksne digitalne radio stanice; -detektore metala (ručni i fiksni); -uređaj za skeniranje (rendgen uređaj); -sistem za detekciju digitalne komunikacije; -opremu za optičku detekciju predmeta; -opremu za perimetarsku zaštitu; -tehničke prepreke; -sistem video nadzora; -preliminarne testove za otkrivanje droga (digitalni i hemijski testovi) 	<p>lokacija ZIKS-a</p>		<p>izvršenje krivičnih sankcija/Ministarstvo unutrašnjih poslova/Ministarstvo finansija, Uprava za imovinu, Direkcija javnih radova</p> <p>III kvartal 2017. godine</p> <p>kontinuirano</p>	<p>nabavka bezbjednosne opreme i to: ručne digitalne radio veze-7, ručni metal detektori 5.</p> <p>Kroz postupak javnih nabavki izvršena je nabavka djelova službene uniforme službenika obezbjeđenja (pantalone, košulje dugih rukava, jakne, čizme, cipele, radni kombinezoni, džemper) HTZ oprema, za osuđena lica i za službenike, oprema službenika obezbjeđenja (službene palice, sprejevi sa nadražujućim dejstvom, ručne bat. lampe, opasači, sredstva za vezivanje. Izvršena je nabavka savremene medicinske opreme-ultrazvučni aparat. U cilju unapređenja tehničke bezbjednosti, u izvještajnoj godini izvršena je nabavka bezbjednosne opreme (62 IP kamere za video nadzor) i licence za IP uređaj (38). U potpunosti je kompletiran video nadzor u „F“ paviljonu Zatvora za duge kazne. Sistem smart ometača je postavljen u Istražnom -Zatvoru Podgorica, omogućeno selektivno ometanje svih opsega telekomunikacione mreže. Nastavljeno je na radu integracije video nadzora u IP sistem na platformi millestone. Pored Istražnog zatvora integrisan je i F paviljon tokom 2021 godine au planu je za 2022 ukljuičiti još 2 paviljona iz Zatvora za duge kazne. Ipak da bi sve podigli na millestone platformu neophodno je obezbijediti značajnija sredstva za kompletnu migraciju video nadzora na IP. Takođe je, tokom 2021. godine, završen</p>	
	<p>Preduzeti potrebne mjere za sprovođenje identifikovanih bezbjednosnih potreba</p>				<p>Nivo bezbjednosti povećan u skladu sa zaključcima i rokovima iz analize.</p>
	<p>Povećanje nivoa bezbjednosti na mjestima na kojima je to potrebno u skladu sa zaključcima i rokovima iz analize.</p>				<p>Instalacija bezbjedonosne opreme zvršena</p>
	<p>Omogućiti instalacije neophodne bezbjednosne opreme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitalne ručne radio stanice - Fiksne digitalne radio stanice - Detektori metala (ručni i fiksni) 				

		<ul style="list-style-type: none"> - Uređaji za skeniranje (rendgen uređaj) - Sistem za detekciju digitalne komunikacije - Oprema za optičku detekciju predmeta - Oprema za perimetarsku zaštitu - Tehničke prepreke - Sistem za video nadzor - Preliminarni testovi za detekciju droge (digitalna i hemijska ispitivanja). 			<p>projekat SMART ometača u cilju ometanja mobilnih servisa u okviru Istražnog zatvora i kruga zatvora za duge kazne.</p> <p>S obzirom da je sistem izuzetno komplikovan i zahtjevan za održavanje neophodno je u korespodenciji sa operaterima, agencijom za telekomunikacije i proizvođačem konstantno raditi na monitoringu i optimizaciji rada istog.</p>	
		<p>Izgradnja Prijavnice koja obuhvata prostorije za kontrolu i pretres lica, stvari i</p>	<p>Izgrađena Prijavnica u skladu sa standardima bezbjednosti</p>			

		vozila koja ulaze u kompleks ZIKS-a, prostorije za Sprovodničk u službu, Interventni vod i zajedničke prostorije, kao i površinu za parking vozila				
--	--	--	--	--	--	--

2.5. Razvoj ljudskih resursa u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija

Pokazatelj uticaja : Administrativni kapaciteti u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija ojačani u skladu sa pravilima struke

Broj	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
251	Poboljšanje uslova za stručno osoblje i izbor/procedure zapošljavanja	Izrada novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koja će biti	Usvojen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/Policajska akademija/Uprava za	Realizuje se u kontinuitetu Tokom avgusta 2021.godine u Upravi shodno važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji od ukupno 19 izvršilaca, koji su prethodne godine zasnovali radni odnos na određeno vrijeme u svojstvu pripravnika na period od 12 mjeseci, 16 pripravnika je zasnovalo radni odnos na neodređeno vrijeme na slobodna radna mjesta od čega 14 izvršilaca u Odsjeku	

		propisani uslovi za sticanje zvanja koji odgovaraju opisima poslova i na traženom nivou odgovornosti		kadrove kontinuirano	<p>obezbjeđenja, 1 izvršilac na poslovima medicinskog tehničara i 1 izvršilac na poslovima realizacije tretmana osuđenih lica u Zatvoru za duge kazne.</p> <p>U 2021. godini u dva termina bilo je organizovano polaganje stručnog ispita u oblasti obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, kojom prilikom je 10 izvršilaca položilo drugi stručni ispit u oblasti obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica.</p> <p>Kada je u pitanju probni rad, 25 službenika su zadovoljila na probnom radu.</p> <p>Na početku 2021. godine u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija u radni odnos na neodređeno vrijeme nalazilo se 527 izvršilaca i to 508 na neodređeno i 19 izvršilaca na određeno u svojstvu pripravnika na period od 12 mjeseci.</p> <p>Tokom 2021. godine u Upravi shodno važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji od ukupno 19 izvršilaca, koji su prethodne godine zasnovali radni odnos na određeno vrijeme u svojstvu pripravnika na period od 12 mjeseci, 16 pripravnika je zasnovalo radni odnos na neodređeno vrijeme na slobodna radna mjesta od čega 14 izvršilaca u Odsjeku obezbjeđenja, 1 izvršilac na poslovima medicinskog tehničara i 1 izvršilac na poslovima realizacije tretmana osuđenih lica u Zatvoru za duge kazne.</p> <p>Prestao je radni odnos u UIKS-a za 12 izvršilaca da bi na kraju izvještajne</p>
		Uvođenje drugog stručnog ispita kao uslov za rad u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija	Organizovan drugi stručni ispit.		
		Sprovođenje postupaka zapošljavanja u skladu sa nacionalnim zakonodavnim okvirom	Broj zaposlenih u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija na godišnjem nivou		
		U okviru probnog rada novozaposlenih organizovati kurseve stručnog osposobljavanja, u	Broj novozaposlenih koji su završili početnu obuku i zadovoljili na probnom radu.		

		<p>skladu sa posebnim programima za službenike obezbjeđenja i službenike za tretman.</p>			<p>godine broj zaposlenih iznosio 515.</p>
		<p>Razmotriti zakonodavne mogućnosti izuzetaka za hitne postupke zapošljavanja imajući u vidu specifičnosti pojedinih poslova koje se obavljaju u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija</p>	<p>Urađena analiza potreba za hitne postupke zapošljavanja u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija</p>		
		<p>U saradnji sa Policijskom akademijom stvoriti uslove za doškolavanje službenika obezbjeđenja u cilju</p>	<p>Broj službenika obezbjeđenja koji su uspješno završili doškolavanje.</p>		

		stvaranja uslova za njihovo napredovanje u službi			
		Revizija planova obuke u pogledu potrebe za specijalističkim obukama	Urađena revizija planova obuke.		
2 · 5 · 2	Revizija osnovnih nastavnih planova i programa, obuke u pogledu rehabilitacije i tretmana, novoizabrane službenike i sprovođenje obuke i ispita takođe fokusiranih na njihovo učešće u zadacima tretmana i socijalne obuke, u sprovođenju mjera obrazovanja i u oblasti aktivnosti u slobodnom vremenu	Analiza nastavnih planova i programa obuke za rehabilitaciju i tretman U skladu sa urađenom analizom izmijeniti planove i programe obuka za rehabilitaciju i tretman Sprovođenje obuka po principu situacione obuke	Analiza nastavnih planova i programa obuke za rehabilitaciju i tretman urađena Izmijenjeni planovi i programi obuka su u skladu sa urađenom analizom Broj službenika koji su završili obuke	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, Centar za obrazovanje kadrova II kvartal 2017. godine kontinuirano	Realizuje se u kontinuitetu Obuke u 2021. godini su se odvijale po prethodno utvrđenom planu za 2020. i 2021. godinu.

2 . 5 . 3	Smjernice za menadžment i obuka za rukovodeće osoblje u vezi sa rehabilitacijom i liječenjem	Uraditi smjernice za rukovodeća lica u organizacionim jedinicama Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija	Smjernice urađene.	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, Centar za obrazovanje kadrova kontinuirano	Nije realizovano	Centar za obrazovanje kadrova Uprave za izvršenje krivičnih sankcija je bio nosilac ovih aktivnosti. Kako je Centar tokom sprovođenja Strategije(sve 4 godine) imao samo jednog zaposlenog (iako je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji I sistematizaciji predviđeno drugačije) bilo je izazovno odgovoriti svim zadacima koje je trebao da ispuni. Obuke su se održavale uz podršku
		Sprovođenje obuka za rukovodeća lica u vezi sa rehabilitacijom i liječenjem	Broj rukovodećih lica koji su završili obuke za rehabilitaciju i liječenje			

						<p>spoljnih saradnika i zaposlenih u drugim sektorima, kao i timom trenera obučenih za izvodjenje obuka. Pored nedostatka kadra, nepostojanje procedura i preciznih regulativa po kojima se postupa je jedna od uočenih manjkavosti našeg sistema, pa su zaposleni iz ekspertsko-rukovodnog kadra uglavnom bili angažovani u radnim grupama na izradama metodologija, procedura,</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>posebnih programa tretmana, instrumenta za procjenu rizika, ali i izmjene ili donošenje Zakona, pravilnika i sl. Shodno velikom broju aktivnosti, nemijenjanju akcionog plana usled pandemije koja se javila i izmjene načina funkcionisanja UIKSa izrada ovih smjernica nije bila prioritet u prethodnom periodu. Svakako je jedna od važnih aktivnosti koji ćemo nastojati da realizujemo u</p>
--	--	--	--	--	--	--

						narednom periodu.
2 · 5 · 4	Jačanje obuke za rukovodstvo	Usvajanje programa obuke za rukovodeća lica	Usvojen program obuke za rukovodeća lica	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, Centar za obrazovanje kadrova	kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Dana 14-16.06.2021. godine, 8 službenika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija je pohađalo obuku na temu "Drugi napredni trening za nacionalni tim trenera Uprave za izvršenje krivičnih sankcija", koja se realizovala u okviru "Horizontalnog Programa za Zapadni Balkan i Tursku"- "Unapređenje zaštite ljudskih prava za zatvorenike i pritvorenike u Crnoj Gori", u organizaciji Savjeta Evrope, u Budvi, hotelu "Avala".</p> <p>U toku 2021. godine, treneri su su sprovodili više obuka službenika na sledeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Evropska konvencija o ljudskim pravima član 3-studija slučaja" i Ovlašćenja u obavljanju poslova obezbeđenja i sredstva prinude, i procedure prilikom upotrebe sredstava prinude". • "Komunikacija". • "Prosocijalno modelovanje, interakcija službenik-zatvorenik". • „Osnovne mjere bezbjednosti prilikom korišćenja službenog naoružanja“, „ Provjera
		Organizovan je obuka za rukovodeća lica za trenere	Broj obučanih trenera-rukovodećih lica			
		Organizovan je obuka od strane rukovodioca organizacionih jedinica Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija-trenera, zaposlenim u organizacionim jedinicama kojim rukovode	Broj organizovanih obuka od strane rukovodioca organizacionih jedinica Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija-trenera			
		Uraditi analizu uštede službenika				

		<p>obezbjeđenja i tretmana u skladu sa dinamičkim bezbjednosnim pristupom</p> <p>Prema rezultatima analize izvršiti prekvalifikaciju i preraspodjelu službenika</p>	<p>Broj prekvalifikovanih i preraspodijeljenih službenika.</p>		<p>napunjenosti oružja“ i „Nišanjenje i opis glavnih djelova pištolja“, uz praktičan rad sa službenim naoružanjem.</p> <ul style="list-style-type: none"> Pisanje izvještaja, zapisnika, disciplinskih prijava, službenih zabilješki i drugih pismena Sektora obezbjeđenja”. <p>Takođe, u periodu 2020/2021. godine, treneri su vršili obuku za samostalno vršenje poslova i zadataka 16 pripravnika Uprave za izvršenje krivičnih sankcija.</p>	
2 . 5 . 5 .	<p>Uspostavljanje višeg kvaliteta preciznim strukturama i unaprjeđenje procjene i monitoring</p>	<p>Omogućiti Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija da u oblasti obezbjeđenja i tretmana postupa na osnovu uravnoteženog pristupa uz postojeći broj osoblja i njihov unaprijeđeni kvalitet.</p>	<p>Urađena analiza uštede službenika obezbjeđenja i službenika za tretman</p> <p>Broj prekvalifikovanih i preraspodijeljenih službenika.</p>	<p>Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, Centar za obrazovanje kadrova</p> <p>I kvartal 2020. i kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Pravilnikom o unutrašnjoj sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija je predviđeno 661 radno mjesto, a trenutno su popunjena 505. Analizirajući broj zaposlenih u službi obezbeđenja i odsjecima za tretman dolazimo do podatka da ni u jednoj od službi nemamo prekomjeran broj zaposlenih. Shodno tome nije za očekivati da se u ovom trenutku vrši prekvalifikacija službenika. Imajući u vidu opise poslova i zaduženja službenika obezbeđenja možemo reći da obavljaju određeni broj</p>	

		Uraditi analizu uštede službenika obezbjeđenja i tretmana u skladu sa dinamičkim bezbjednostim pristupom			administrativnih poslova i učestvuju u realizaciji programa tretmana, dok sa druge strane poštujući principe dinamičke bebjednosti osoblje tretmana utiče na povećanja stepena bezbjednosti u ustanovi.	
		Prema rezultatima analize izvršiti prekvalifikaciju i preraspodjelu službenika				
2 · 5 · 6	Poboljšanje obuke za incidente	Izraditi plan za postupanje u vanrednim siutacijama	Urađen plan za postupanje u vanrednim siutacijama	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, Centar za obrazovan je kadrova kontinuirano	Realizuje se u kontinuitetu Izrađeno je Uputstvo za postupanje u vanrednim okolnostima. U 2021. godini nijesu održavane obuke na temu postupanja u vanrednim situacijama.	
		Unaprijediti program obuka za vanredne situacije (incidente)	Unaprijeđen program obuke			
		Sprovesti obuke za vanredne	Broj službenika koji su završili obuku			

		situacije (incidente)				
2 · 5 · 7	Borba protiv korupcije i favorizovanja sa podrškom od strane iskusnih supervizora radi izrade ostvarivog i mjerljivog kodeksa ponašanja i uspostavljanja Odbora za borbu protiv korupcije u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, upravljanje slučajevima vezanim za korupciju u kaznenopopravnim ustanovama, otkrivanje systemske slabosti i komunikacija sa službenicima i zatvorenicima.	<p>Uraditi smjernicu za službenike Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija o njihovim pravima i dužnostima, kao i posljedicama u slučaju koruptivnih radnji</p> <p>Obrazovati Odbor za borbu protiv korupcije sastavljen od predstavnika Ministarstva pravde, Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, tužilaštva i Agencije za sprečavanje korupcije</p>	<p>Urađena smjernica</p> <p>Obrazovan Odbor za borbu protiv korupcije</p>	<p>Ministarstvo pravde, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/tužilaštvo/Agencija za sprečavanje korupcije</p> <p>kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U 2021. godini realizovana je obuka na temu „Etički kodeks službenika i namještenika UIKS-a.</p> <p>U okviru Horizontalnog programa Savjeta Evrope za Zapadni Balkan i Tursku, urađen je Etički kodeks službenika i namještenika Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, kao i smjernice za sprovođenje istog, a koji je u primjeni od 01.01.2019. godine. Sprovedena je obuka službenika (njih 105) iz oblasti primjene istog.</p> <p>Državno tužilaštvo je odredilo predstavnika iz reda tužilaca u</p>	

		Izraditi upozorenje o zabrani korupcije u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija i organizovati javnu kampanju	Urađeno upozorenje o zabrani korupcije			
--	--	--	--	--	--	--

2.6. Rekonstrukcija, sanacija i izgradnja u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija

Pokazatelj uticaja : Sva pritvorena i osuđena lica su smještena u prostorijama u skladu sa evropskim standardima.

Broj	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
261	Usvajanje konačne Studije izvodljivosti i Operativnog plana i slanje kreditnog zahtjeva CEB-u, radi predstavljanja projekta Izgradnje zatvora u Bijelom Polju: zatvor u Bijelom Polju će imati tri segmenta ukupnog kapaciteta 150 zatvorenika (sa	Izraditi Studiju izvodljivosti /master plan	Urađena Studija izvodljivosti.	Ministarstvo pravde /Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/ Ministarstvo finansija, Uprava za imovinu,	Realizuje se u kontinuitetu U izvještajnom periodu izrađena je tehnička dokumentacija u okviru projekta „Izgradnja zatvora za sjevernu regiju Crne Gore u Mojkovcu“, a koji je finansiran iz granta Investicionog okvira Zapadnog Balkana (WBIF) u iznosu od 1.200.000,00 eura. Ovu tehničku pomoć realizovao je konzorcijum WBIF Infrastructure	
		Izraditi Operativni plan	Urađen Operativni plan.			
		Podnijeti zahtjev za zajam kod	Podnijet zahtjev za zajam kod CEB-a. Odobren zahtjev za zajam.			

	<p>mogućnošću proširenja), uključujući i istražni zatvor, zatvor za kratkoročne kazne i zatvor za dugoročne kazne koji će pokriti sjeverne djelove Crne Gore</p>	<p>CEB vezano za zatvor u Bijelom Polju sa tri segmenta/z atvorske jedinice, ukupnog kapaciteta od 150 zatvorenika (s mogućnošću proširenja), uključujući i Istražni zatvor, Zatvor za kratke kazne i Zatvor za duge kazne koji će pokrivati sjeverni dio Crne Gore</p>		<p>Direkcija javnih radova</p> <p>kontinuirano</p>	<p>Project Facility 7 (IPF7), a period realizacije je novembar 2019 – novembar 2021. godine. Izgradnja Zatvora za sjevernu regiju Crne Gore u Opštini Mojkovac će se finansirati sredstvima kredita Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB-a) u iznosu od 15.000.000,00 eura i grant sredstvima WBIF u iznosu od 1.200.000,00 eura (ukupno 16.200.000,00 eura). Naime, Odlukom o zaduživanju Crne Gore za 2021. godinu predviđeno je da se Država Crna Gora zadužuje kod Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), za potrebe Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za izgradnju kapitalnog objekta - Zatvor u Mojkovcu, u iznosu do 15.000.000,00 eura. Takođe, u izvještajnom periodu Rješenjem broj 01-288/8 od 1.10.2021. godine Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava je data saglasnost na idejno arhitektonsko rješenje. Prezentacija glavnog projekta 10.11.2021. godine.</p>	
2 . 6 . 2	<p>Studija izvodljivosti "Izgradnja posebne forenzičke bolnice" (sa posebnim uslovima za psihijatrijsko posmatranje i vještačenje lica koja su na suđenju, kao i izvršenje mjera</p>	<p>Uraditi idejno rješenje za Specijalnu zdravstvenu ustanovu</p> <p>Na osnovu Idejnog rješenja</p>	<p>Idejno rješenje urađeno</p> <p>Studija izvodljivosti je urađena.</p>	<p>Ministarstvo zdravlja/Ministarstvo pravde/Ministarstvo finansija</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Što se tiče projekta „Izgradnje Specijalne zdravstvene ustanove, nove prijavnice, zatvora otvorenog tipa i multifunkcionalnog objekta“ u izvještajnom periodu završena je izrada i revizija glavnog projekta za četiri objekta (Specijalna zdravstvena</p>	

<p>bezbjednosti, uključujući nabavku opreme u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti) u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i ustanovom u Kotoru, koja će u potpunosti biti odvojena od zatvorske uprave (isto 2.3.3)</p>	<p>Specijalne zdravstvene ustanove izraditi Studiju izvodljivosti na opredijeljenom zemljištu u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija.</p>		<p>II kvartal 2017. godine i kontinuirano</p>	<p>ustanova, prijavnica, zatvor otvorenog tipa i multifunkcionalni objekat). Dana 2. 12.2019. godine stupio je na snagu Finansijski sporazum za IPA 2018 između Evropske komisije i Crne Gore, kojim je za Projekat „EU za poboljšanje pristupa pravdi i temeljna prava“ opredijeljeno 13.516.733 €, u okviru kojeg će se u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija, u iznosu od 4.378.311,00 €, finansirati gradnja četiri objekta (Specijalna zdravstvena ustanova, Prijavnica, Multifunkcionalni objekat i Otvoreni zatvor). Izgradnja Specijalne zdravstvene ustanove prepoznata je kao prioritetan infrastrukturni projekat u sektoru društvenih djelatnosti i kao takav, dio je Projekta „Izgradnja Specijalne zdravstvene ustanove, Prijavnice, Multifunkcionalnog objekta i Otvorenog zatvora u okviru kompleksa UIKS-a u Spužu“ koji se nalazi na Jedinствenoj listi prioriternih infrastrukturnih projekata 2019. Očekivani početak radova: decembar 2022. Očekivano trajanje radova: 24 mjeseca. Vlada Crne Gore je na sjednici od 16.12.2021.godine usvojila Informaciju o kapitalnim infrastrukturnim projektima u sektoru pravde koji se ostvaruju uz instrument pretpristupne podrške, tako da će nedostajuća sredstva u iznosu od 8.621.689,00 € biti planirana prilikom pripreme Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2022., 2023. i 2024.</p>
	<p>Na osnovu Studije izvodljivosti uraditi Glavni projekat.</p>	<p>Glavni projekat je urađen.</p>		
	<p>Izgradnja specijalne zdravstvene ustanove u skladu sa finansijskim mogućnostima</p>	<p>Izgrađena specijalna zdravstvena ustanova.</p>		

					godinu, a shodno dinamici realizacije projekta.
2 6 3	<p>Poboljšanje smještajnih kapaciteta: održavanje i renoviranje i rekonstrukcija . Istražnog zatvora i adaptacija zgrade za izvršenje kazne zatvora za maloljetnike sa posebnim programima rehabilitacije, obrazovanja i stručnog osposobljavanja</p>	<p>Obezbijediti uslove za funkcionisanje Otvorenog odjeljenja za smještaj zatvorenika Ia klasifikacione grupe, odvojeno od zatvorenih objekata.</p> <p>Unaprjeđene uslova kao što su a. održavanje, obnova i renoviranje objekata Istražnog zatvora b. Odjeljenje za maloljetnički i zatvor sa posebnim programima rehabilitacije, obrazovanja i stručnog</p>	<p>Obezbijedeni uslovi za funkcionisanje Otvorenog odjeljenja</p> <p>Broj zatvorenika Ia klasifikacione grupe koji su smješteni u Otvorenom odjeljenju</p>	<p>Ministarstvo pravde, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/Ministarstvo finansija,Uprava za imovinu, Direkcija javnih radova IV kvartal 2018. - 2021</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U Zatvoru za duge kazne su izvršene dvije staze za šetnju dužine 120-130m u F paviljonu, 3 stola za stoni tenis za spoljnu upotrebu su instalirana u prostorima za sportske aktivnosti zatvorenika, urađen je novi videonadzor u F paviljonu, dodati su nadzori-senzor pokreta na karaulama i adaptirano je 13(dobijene su dvije nove prostorije) zatvoreničkih soba, 2 centralna hodnika, 2 zajednička kupatila, 2 zajednička boravka u F paviljonu. U poluotvorenom odjeljenju je urađen novi poligon za košarku, adaptirano 5 zatvoreničkih soba, 2 zajednička boravka, i izrađene dvije staze na dva otvorena prostora za šetnju osuđenih lica smještenih u "F" paviljonu.</p> <p>Urađeno je redovno održavanje u vidu krečenja i opravki u zajedničkim prostorijama u paviljonima u krugu, kao i u gotovo svim zatvoreničkim sobama.</p> <p>Adaptacija centralnog dijela "A" paviljona u ZDK, adaptacija zajedničkih prostorija osuđenih lica u "B" paviljonu. Izvršena je izgradnja 5 novih prostorija u Disciplinskom odjeljenju Zatvora za duge kaze i sistema za grijanje za iste. U Istražnom zatvoru Podgorica izvršena je adaptacija 2 prostorije za smještaj</p>

	osposobljavanja.			<p>pritvorenih lica, u dijelu Zatvoru za kratke kazne izrađena je započeta procedura insatlacije centralnog grijanja, a takođe je izrađena i staza za šetnju osuđenih lica na otvorenom prostoru.</p> <p>Smještajni kapaciteti povećaće se i izgradnjom Zatvora za sjevernu regiju Crne Gore, a koji će biti kapaciteta 200 lica lišenih slobode i 120 zaposlenih, dok će kvadratura novog zatvora biti oko 20.000 m².</p> <p>Broj zatvorenika u zatvorima je smanjen najviše iz razloga što je bio redukovan prijem zatvorenika zbog sprečavanja širenja zarazne bolesti – COVID19.</p> <ul style="list-style-type: none"> – U izvještajnom periodu je uslovno otpušteno 160 zatvorenika. – Izvršena adaptacija i rekonstrukcija farme svinja. – Urađeno i postavljeno 6 drvenih vrata za kancelarije Sektora za rad – Urađeno i postavljeno 11 drvenih vrata za kancelarije službenika ZDK-a – Izrađene i postavljene nastrešice na šetalištima u Istražnom zatvoru – Adaptirana prostorija u krugu radionica za potrebe arhive ZDK-a – Izvršena reparacija klupa u krugu F paviljona, KPD-a I POO. 	
	Izgradnja multifunkcionalnog objekta za aktivnosti van ćelije	Izgrađen objekat koji odgovara potrebama razvoja kulture, obrazovanja zatvorenika i vjerskim obredima			

					<ul style="list-style-type: none">– Urađen zaštitni bedem sa južne strane u POO– Urađena staza za prolaz vozila sa specijalnom namjenom u KPD-u– Izrađen parking sa nastrešicom za potrebe ZKK– Izvršena adaptacija 2 prostorije za smještaj pritvorenih lica u Istražnom zatvoru– Izrađeno 8 metalnih kreveta za potrebe KPD-a– Izrađeno 12 metalnih kreveta za potrebe Istražnog zatvora– Izvršena betonaža platoa za istovar uglja kod objekta Kotlara– Izvršena adaptacija magacina za potrebe poljoprivredne proizvodnje– Donacijom vrijednom 37 000 e izvršena zamjena dotrajalih elektro ormara u UIKS-u– Postavljeni radijatori na spratu ZKK radi uvođenja centralnog grijanja– Postavljen limeni krov na objektu Centralni magacin– Dogradnja 5 samica u Disciplinskom odjeljenju KPD-a u završnoj fazi– Izvršena zamjena 120 m kanalizacionih cijevi prema kolektoru– Postavljena pvc bravarija na kancelarijama službenika u prizemlju Istražnog zatvora– Izvršena obuka za 4 kuvara i	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>uručeni sertifikati donacijom Help udruženja</p> <ul style="list-style-type: none"> – Help organizacija u saradnji sa UIKS-om izvršila nabavku mašine za izradu grifovanog platna za potrebe bravarske radionice 	
--	--	--	--	--	--	--

3. JAČANJE IZGRADNJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA DIREKCIJE ZA USLOVNU SLOBODU U CILJU NADZORA POČINILACA KOJIMA SU IZREČENE ALTERNATIVNE SANKCIJE I MJERE

3.1. Dalje jačanje organizacije i infrastrukture Direkcije za uslovnu slobodu

Pokazatelj uticaja : Direkcija za uslovnu slobodu Crne Gore prilagođena i osposobljena za rad u pravosudnom sistemu u skladu sa evropskim standardima

B r o j	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/ Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
311	Uspostavljanje regionalnih kancelarija Direkcije za uslovnu slobodu širom zemlje u sjevernoj, južnoj i centralnoj Crnoj Gori na najmanje 4 - 6 lokacija i povećanje broja osoblja za 20-25 radnih mjesta	<p>Izraditi analizu o regionalnim nedostacima i potrebama.</p> <p>Procjena postojećih i neophodnih administrativnih, budžetskih, kadrovskih i obrazovnih kapaciteta i potreba na osnovu broja</p>	<p>Urađena analiza o regionalnim nedostacima i potrebama</p> <p>Urađena procjena postojećih i neophodnih administrativnih, budžetskih, kadrovskih i obrazovnih kapaciteta i potreba</p>	<p>Ministarstvo pravde / Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/ Ministarstvo finansija/ Uprava za kadrove</p> <p>IV kvartal 2017</p> <p>kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva pravde u Direktoratu za izvršenje krivičnih sankcija organizovana je Direkcija za uslovnu slobodu i izvršenje kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje. U Direkciji je sistematizovano 10 radnih mjesta, od čega su tri radna mjesta sistematizovana sa mjestom rada u Bijelom Polju.</p> <p>U 2021. godini je donijet novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava br.01-082/21-2778/4 od 23. marta</p>	

		<p>slučajeva, efikanosti postupaka i postojeće strukture službenika</p>			<p>2021.godine, kojim je definisan u tom trenutku optimalan broj radnih mjesta / službenika u Direkciji za uslovnu slobodu, uzimajući u obzir indikatore kao što su raspoloživa budžetska sredstva i u datom trenutku radno opterećenje službenika.</p> <p>U 2021. godini nije bilo zapošljavanja novih službenika u Direkciji za uslovnu slobodu, ali su tri službenika, koji su u vremenskom periodu od jedne godine bili na probnom radu, primljeni u radni odnos na neodređeno vrijeme.</p>	
<p>Uspostaviti na sjeveru, jugu i u središnjem dijelu Crne Gore područne jedinice i povećati broj službenika, prema rezultatima analize</p>	<p>Uspostavljene područne jedinice</p>					
<p>Sprovesti postupak zapošljavanja u skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije za uslovnu slobodu</p>	<p>Broj novozaposlenih službenika</p>					

3 . 1 . 2	Organizovanje zajedničke obuke i radionica o alternativnim sankcijama i izvršenju alternativnih sankcija i mjera radi poboljšanja saradnje između pravosudnih organa, izvršnih organa i nevladinih organizacija	Razviti module obuke: - ljudska prava (međunarodne i evropske konvencije i dokumenti; Preporuke Savjeta Evrope (smanjenje pretrpanosti, uslovni otpust, probaciona pravila itd); - Zakoni, okvirne odluke EU (transfer zatvorenika, probacija i alternativne sankcije, Evropski nalog za nadzor); - Upravljanje državnom upravom i kaznenim područjem krivično-pravnog	Program izrađen. Ciljna grupa definisana.	Broj obuka, broj učesnika, evaluacioni izvještaj učesnika obuke.	Ministarstvo pravde/Centar za edukaciju u sudstvu i državnom tužilaštvu III kvartal 2017. godine kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Programom za kontinuiranu obuku sudija i državnih tužilaca posebnim modulom predviđene su teme za obuku sudija i državnih tužilaca i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> -uslovni otpust, -kazna zatvora koja se izvršava u prostorijama za stanovanje -kazna rada u javnom interesu i alternativne sankcije <p>U periodu od 01. januara 2021. godine do 31. decembra 2021. godine Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu organizovao je onlajn seminar na temu: „Zakon o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu-probacija; Vremensko važenje Krivičnog zakonika“. Seminar je sproveden u okviru Programa za kontinuiranu obuku sudija i državnih tužilaca za 2021. godinu. Predavači su bili: gđa Svetlana Vujanović, doskorašnja sutkinja Vrhovnog suda Crne Gore, gđa Jelena Perović, direktorica ASK-a i gđa Nataša Radonjić, generalna direktorica Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava Crne Gore. Teme o kojima se govorilo bile su: Vremensko važenje Krivičnog zakonika; Kazna rada u javnom interesu; Zakon o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu (Izvještaj o krivičnom postupku; Primjena alternativnih</p>
-----------------------	---	---	--	--	---	---

		<p>sistema (uloge sudova, tužioca koji se odnose na određene Zakonike u krivičnom postupku i oblasti sprovođenja zakona uključujući posredovanje, kaznu rada u javnom interesu i uslovnu slobodu)</p> <p>Organizovan je zajedničkih obuka i radionica o alternativnim krivičnim sankcijama i mjera radi unaprjeđenja saradnje između pravosudnih organa, izvršnih organa i nevladinih organizacija.</p>			<p>krivičnih sankcija). Seminaru je prisustvovalo 31 učesnik, od čega 20 sudija, 10 državnih tužilaca i po jedan (1) savjetnik iz suda i državnog tužilaštva.</p> <p>Iako je u okviru Matra-CoPROL Projekta "Osnaživanje probacije i sistema alternativnih sankcija u Crnoj Gori i Srbiji", u kojem se Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava pojavljuje kao partner u projektu, bilo programom za 2021. godinu planirano održavanje okruglih stolova i seminara sa ciljem daljeg i kontinuiranog unaprjeđenja saradnje između pravosudnih i izvršnih organa, kao i organizovanje jednonedjeljne obuke na temu probacionog rada sa osuđenim licima za službenike Direkcije za uslovnu slobodu, te studijske posjete jednoj zemlji članici EU, sa ciljem upoznavanja sa zakonodavnim rješenjima i praksom u oblasti izvršenja alternativnih sankcija i mjera, isti nisu realizovani, jer je loša epidemiološka situacija izazvana korona virusom dovela do otkazivanja ovih planiranih aktivnosti.</p>	
--	--	---	--	--	---	--

3 . 1 . 3	Uspostavljanje alata za procjenu za socijalne radnike i službenike za uslovni otpust, usklađivanje kriterijuma i ciljeva upravljanja predmetima i podrška zajedničkoj bazi podataka	Uskladiti kriterijume i ciljeve upravljanja predmetima u aplikaciji za uslovni otpust, kao i pružiti podršku izradi jedinstvene baze podataka	Urađena baza podataka	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Procjena rizika se u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija koristi u Grupama za ispitivanje ličnosti i realizaciju programa tretmana. Ovaj instrument razvijen je u saradnji sa ekspertima Kraljevine Holandije.</p> <p>Zbog aktuelne epidemiološke situacije, u toku aprila, maja i juna 2021. godine održane su online obuke i predstavljanje novog instrumenta za procjenu rizika-"Revizija izvještaja za uslovni otpust", od strane međunarodnog eksperta Fransa Globusa. Obuku su pohađjali službenici Grupe za reorganizaciju programa tretmana zatvora za duge kazne i probacioni službenici.</p> <p>Za procjenu rizika u Direkciji za uslovnu slobodu i Upravi za izvršenje krivičnih sankcija koristi se instrument za procjenu rizika koji je kreiran u prvoj fazi Matra-CoPROL Projekta "Podrška radu Direkcije za uslovnu slobodu i sistemu alternativnih sankcija u Crnoj Gori".</p> <p>U 2021. godini je urađena revizija navedenog instrumenta od strane eksperata angažovanih u okviru Projekta "Osnaživanje probacije i sistema alternativnih sankcija u Crnoj Gori i Srbiji", a koji predstavlja nastavak</p>
		Izraditi jedinstvene alatke za procjenu	Utvrđene jedinstvene alatke za procjenu		
		Unaprijediti praćenje zatvorenika u fazi prije izlaska iz zatvora do uslovnog otpusta kroz unaprijeđen u IT-komunikaciju	Unaprijeđena IT komunikacija		

					gorenavedenog Projekta, uz posebno kreiran vodič za korisnike, pa je unaprijeđena i redizajnirana verzija sada u primjeni.	
3 1 4	Uspostavljanje zajedničke obuke i sertifikacije socijalnih radnika i službenika za uslovni otpust Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i Direkcije za uslovnu slobodu radi sticanja određenih vještina u rukovođenju i upravljanju projektima usmjerenim na programe u zajednici za prestupnike	<p>Izrada programa obuka o vještinama upravljanja, uključujući i komunikacij u sa lokalnim nadležnim organima i nevladinim organizacijama</p> <p>Organizovan je zajedničkih obuka i dodjela sertifikata socijalnim radnicima i probacionim službenicima Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i Direkcije za uslovnu slobodu za određene vještine</p>	<p>Izrađen program za specifične vještine vođstva i upravljanja projektima za počiniocce koji su zasnovani na pristupu lokalne zajednice.</p> <p>Broj obuka, broj učesnika, evaulacioni izvještaji učesnika obuka</p>	<p>Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija</p> <p>II kvartal 2018. godine i kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Obuka službenika Direkcije za uslovnu slobodu je organizovana u okviru Matra CoPROL projekta "Osnaživanje probacije i sistema alternativnih sankcija u Crnoj Gori i Srbiji", a sprovodili su je eksperiti iz Holandske Probacione službe.</p> <p>Obuka za službenike Uprave za izvršenje krivičnih sankcija održana je u periodu od 21.06. do 23.06.2021. godine. Na obuci je učestvovalo ukupno 48 službenika.</p> <p>Zbog loše epidemiološke situacije izazvane korona virusom u 2021. godini nije realizovana nijedna zajednička obuka.</p>	

	<p>vođstva i upravljanja projektima predviđeni za počinoce na osnovu pristupa lokalne zajednice</p>				
	<p>Identifikacija ciljnih grupa i stvarnih potreba</p>				
	<p>Sprovesti analizu potreba za obukama (TNA)</p>				
	<p>Izraditi „pakete obuka“ za svaku ciljnu grupu koji se sastoje od obuke, seminara i radionica</p>				
	<p>Predstavljanje programa i metodologije obuka i rasprava o metodologiji obuka. Revizija i završetak</p>				

		<p>izrade programa obuka</p> <p>Sprovođenje obuka (analize aktuelnih obuka i revizija obuka kako bi se što više povećao njihov uticaj)</p> <p>Identifikacija "potencijala trenera" i sprovođenje specifičnih programa "obuke trenera"</p>				
3 1 5	<p>Unaprijediti dalja rješenja za obuku koja se sastoje od osnovnih i naprednih kurseva za zaposlene u Direkciji za uslovnu slobodu, u oblasti socijalne terapije i za liječenje osuđenih zavisnika, seksualnih prestupnika i opasnih i nasilnih osuđenika, kurseva iz samoodbrane,</p>	<p>Uraditi analizu potreba za obukom službenika u Direkciji za uslovnu slobodu</p> <p>Uraditi program obuke, prema rezultatima analize</p>	<p>Analiza je urađena.</p> <p>Program obuke je urađen.</p>	<p>Ministarstvo pravde</p> <p>I kvartal 2018. i kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U okviru projekta Savjeta Evrope "Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku 2019-2022" 3 (tri) službenika Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava - Direkcije za uslovnu slobodu, su u vremenskom periodu mart - april 2021. godine pohađala i uspješno završila on-line HELP kurs pod nazivom "Prevenција radikalizacije – Crna Gora 2021", za šta su im dodijeljeni sertifikati.</p>	

	sportske obuke, i drugih	Organizovati obuke	Broj obuka, broj učesnika i izvještaji učesnika obuka.		U okviru Matra CoPROL projekta "Osnaživanje probacije i sistema alternativnih sankcija u Crnoj Gori i Srbiji", u 2021. godini je rađeno na unaprijeđenju instrumenta za procjenu rizika i nova verzija instrumenta je predstavljena službenicima Direkcije za uslovnu slobodu i Uprave za izvršenje krivičnih sankcija - Sektora za tretman osuđenih lica, u okviru više online obuka koje su se za 6 službenika ovih organa/ustanova sprovodile u vremenskom periodu mart - maj 2021. godine.
3 . 1 . 6	Poboljšanje rada na resocijalizaciji u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija i u Direkciji za uslovnu slobodu, sa nevladinim sektorom i fokusiranje na socijalni rad uz podršku nevladinog sektora	Razmotriti mogućnosti potpisivanja memoranduma o saradnji sa nevladinim organizacijama u pogledu uključivanja u programe resocijalizacije Organizovati sastanke sa nevladinim organizacijama sa kojima bi mogli zaključiti sporazumi o izvršenju	Potpisani memorandum Zaključeni sporazumi sa nevladinim organizacijama	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija kontinuirano	Realizuje se u kontinuitetu Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava u 2021. godini nije zaključilo nijedan nov sporazum sa nevladinim organizacijama sa ciljem saradnje u izvršenju kazne rada u javnom interesu. Ipak, osuđena lica su upućivana tokom 2021. godine na izvršenje kazne rad u javnom interesu u tri NVO, a na osnovu potpisanih sporazuma iz ranijih godina.

		kazne rad u javnom interesu				
3 . 1 . 7	Organizovanje godišnjih okruglih stolova sa obije službe i nevladinim sektorom da se uspostave jasni, mjerljivi i ostvarivi kriterijumi za ulazak u programe i ciljanje na ključne profile kako bi se osigurala održivost programa rehabilitacije	Izrada plana za organizovanje okruglih stolova	Plan izrađen.	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija	Realizuje se u kontinuitetu Obuka je organizovana u okviru Matra CoPROL projekta "Osnaživanje probacije i sistema alternativnih sankcija u Crnoj Gori i Srbiji", a sprovodili su je eksperiti iz Holandske Probacione službe. Zbog loše epidemiološke situacije izazvane korona virusom u 2021. godini nije realizovana nijedna zajednička obuka.	
		Definisanje ciljnih grupa za učešće na okruglim stolovima	Ciljna grupa definisana.			
		Organizovanje okruglih stolova.	Broj učesnika i izvještaj učesnika sa okruglih stolova.			
3 . 1 . 8	Razvoj obuke menadžmenta u tranziciji "Reintegracija zatvorenika", kao multisektorskog pristupa reintegraciji zatvorenika u društvo, na osnovu partnerstva između socijalnih službi u zatvorima, Direkcije za uslovnu slobodu, nevladinih organizacija i drugih nadležnih organa (Centra za socijalni rad, Zavoda za zapošljavanje, itd.), sa ciljem da se premesti	Izrada plana obuke za reintegraciju	Plan izrađen.	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija/Zavod za socijalno staranje/Zavod za zapošljavanje	Realizuje se u kontinuitetu U dijelu pružanja svrsishodnih aktivnosti za zatvorenike, a sa ciljem unapređenja uslova za njihovu rehabilitaciju i reintegraciju, kao i u cilju daljeg razvoja sistema alternativnih sankcija, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je krajem 2021. godine u okviru Javnog konkursa "Reintegracijom do (društvene) zajednice", donijelo odluku o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava u Crnoj Gori u 2021. godini.	
		Organizovati obuke.	Obuke organizovane.			
		Uspostaviti saradnju i zaključiti sporazume o saradnji za realizaciju programa reintegracije	Broj sporazuma.			
			Broj osuđenih koji su reintegrirani na osnovu sporazuma			

reintegracija iz zatvora ka slobodi				
				<p>Između ostalih NVO kojima su dodijeljena sredstva, sredstva su dodijeljena i NVO Juventas za finansiranje Projekta “Jačanje kapaciteta institucija i unaprijeđenje položaja zatvorenika/ca u odnosu na postupak uslovnog otpusta”.</p> <p>Nevladina organizacija Juventas je početkom juna počela sa realizacijom projekta “Podrška bivšim osuđenicima/ama u procesu društvene reintegracije: Re-Cover”. Projekat je finansiran u okviru poziva za dodjelu bespovratne podrške “Podrška pružanju usluga socijalne i dječje zaštite”, koji se realizuje u okviru Programa Evropske unije i Crne Gore za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku. Glavna koordinirajuća institucija pomenutog Programa i ujedno Poziva jeste Ministarstvo rada i socijalnog staranja, dok je ugovaračko tijelo Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) u Ministarstvu finansija Crne Gore. Glavni cilj projekta je izgradnja efikasnog sistema koji bi osuđenicima/ama pružio podršku pri izlasku iz zatvora, i time unaprijedio mogućnost uspješne reintegracije u društvo. Fokus projekta je na osmišljavanju i licenciranju novog servisa podrške uključujući psihosocijalnu podršku, jačanje postpenalnog tretmana i podrške, aktivnosti koje uključuju jačanje zapošljivosti i pomoć pri zapošljavanju,</p>

					adekvatnu zdravstvenu zaštitu, aktivno učešće u zajednici, itd. Naime, sačinjen je stručni tim koji čine – psihijatar, psiholog, socijalne radnice, pravnik i supervizor koji sprovode program podrške u zatvoru za osobe koje se pripremaju za izlazak i podršku pružaju bivšim osuđenima/ama u okviru Drop in centra Juventasa. Cilj je uvezati process pripreme za izlazak i period nakon izlaska kako bi osoba imala sistem podrške u društvu koji se ne oslanja samo na njihovu porodicu. U okviru projekta su izrađene smjernice o pripremi zatvorenika za otpust.	
--	--	--	--	--	--	--

3.2. Unaprjeđenje primjene alternativnih sankcija

Pokazatelj uticaja: Približavanje evropskom nivou korišćenja alternativnih sankcija i izricanja alternativnih kazni

Broj	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
321	Razvoj pravosudne baze podataka sa određenim brojem alternativnih postupaka i odlukama o alternativnim sankcijama i mjerama,	Izraditi spisak za bazu podataka koji se sastoji od alternativnih postupaka i	Statistički izvještaj, dio baze podataka, koji sadrži broj predmeta alternativnih postupaka i odluka o izricanju alternativnih sankcija i mjera, procedura zamjene istih u kaznu zatvora, poništenih odluka, posredovanja između žrtve i počinitelja itd.	Ministarstvo pravde/sudovi/državna tužilaštva kontinuirano	Realizuje se u kontinuitetu U izvještajnom periodu državna tužilaštva su u 1443 predmeta odložili krivično gonjenje a na osnovu člana 272 Zakonika o krivičnom postupku, dok su u 2 predmeta odbacili krivičnu prijavu	

<p>zamjenske procedure, ukidanje, posredovanje žrtva-počinitelja, itd.</p>	<p>odluke o izricanju alternativnih sankcija i mjera, procedura zamjene istih u kaznu zatvora, poništenih odluka, posredovanja između žrtve i počinitelja itd</p> <p>Izraditi bazu podataka pravosuđa sa određenim brojem indikatora, kategorija itd</p> <p>Povezati sa 'Strategijom za sprovođenje informaciono komunikacione tehnologije 2016-2021. (7. juna 2016.) u vezi sa bazom</p>		no	<p>iz razloga pravičnosti, a na osnovu člana 273 Zakonika o krivičnom postupku.</p> <p>U izvještajnom periodu sudovi su izrekli 242 kazne rada u javnom interesu, a u 10 predmeta su ovu kaznu zamijenili kaznom zatvora. Nadalje, izrečeno je 280 kazni zatvora koja se izvršava u prostorijama za stanovanje, a u 24 predmeta su ovu kaznu zamijenili kaznom zatvora. Takođe, izrečena je 2008 uslovna osuda i 31 uslovna osuda sa zaštitnim nadzorom, a u 6 predmeta je uslovna osuda opozvana. U 348 predmeta pozitivno je odlučeno po molbama za uslovni otpust, dok je opozvanih uslovnih otpusta bilo 14. Dostavljeni su statistički podaci i za Sud za prekršaje u Budvi, Sud za prekršaje u Podgorici i za Sud za prekršaje u Bijelom Polju. U ovim sudovima za prekršaj je izrečeno 56 kazni rada u javnom interesu, dok zamijenjenih kazni rad u javnom interesu nije bilo. Nadalje, nije bilo izrečenih kazni zatvora koje se izvršavaju u prostorijama za stanovanje. Takođe, izrečena je 466 uslovna osuda i 27 uslovnih osuda sa zaštitnim nadzorom, dok opozvanih uslovnih osuda nije bilo. Ni pozitivnih odluka po molbi za uslovni otpust, ni opozvanih uslovnih otpusta nije bilo.</p> <p>U okviru navedene strateške mjere jedan od pokazatelja rezultata je statistički izvještaj koji između ostalog sadrži podatke o broju predmeta alternativnih postupaka. S obzirom da</p>	
--	---	--	----	--	--

		podataka pravosuđa		<p>je jedna od odgovornih ustanova za izvještavanje po ovoj strateškoj mjeri državno tužilaštvo, to u ovom dijelu dajemo podatke o broju:</p> <ul style="list-style-type: none">- predmeta koji su u periodu 01. januar – 31. decembar 2021. godine, okončani na osnovu člana 272 ZKP-a, - odlaganje krivičnog gonjenja;- predmeta koji su u periodu 01. januar – 31. decembar 2021. godine, okončani na osnovu člana 273 ZKP-a, - odbacivanje krivične prijave iz razloga pravičnosti. <p>U Direkciji za uslovnu slobodu uspostavljena aplikacija koja sadrži bazu podataka o svim predmetima iz nadležnosti i statusu njihovog rješavanja i podacima o vrsti krivične sankcija, njenoj dužini i izvršenju.</p> <p>U 2021. godini je započet projekat izrade novog informacionog sistema ministarstva od strane firme COREIt, a pod podrškom IPA 2015 Programa Evropske unije za Crnu Goru i zaključenog ugovora IPA/2021/419-215, u okviru kojeg projekta je definisana izrada i nove aplikacije za potrebe Direkcije za uslovnu slobodu.</p> <p>U 2021. godini je dodatno rađeno na unaprijeđenju funkcionalnosti postojeće aplikacije koja se koristi u Direkciji za uslovnu slobodu, a koja sadrži bazu podataka o svim predmetima iz nadležnosti, statusu njihovog rješavanja, podacima o vrsti krivične sankcije, njenoj dužini, vremenu i mjestu izvršenju. Aplikacija</p>	
--	--	-----------------------	--	---	--

					<p>je posebno unaprijeđena u dijelu generisanja odgovarajućih obrazaca koji se koriste u postupku izvršenja krivičnih sankcija iz nadležnosti Direkcije.</p> <p>U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine Direkciji za uslovnu slobodu je dostavljeno radi izvršenja 261 kazna rada u javnom interesu, 317 kazni zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, 3 uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, 1698 uslovnih osuda bez dodatno izrečene obaveze za osuđeno lice iz nadležnosti Direkcije, 145 uslovnih otpusta bez izrečene posebne obaveze za uslovno otpušteno osuđeno lice.</p>	
3 . 2 . 2	<p>Izrada smjernica radi zahtijevanja alternativnih sankcija i mjera u odgovarajućim slučajevima manjih krivičnih djela, posebno alternativne sankcije u sudskom postupku i jačanje uloge tužilaca u ostvarivanju obima posla izborom takvih slučajeva, uz podršku izvještaja Direkcije za uslovnu slobodu</p>	<p>Uraditi smjernice za određivanje predmeta u kojim bi potencijalno moglo doći do izricanja alternativnih sankcija i mjera na osnovu izvještaja o radu Direkcije za uslovnu slobodu i sudske prakse</p>	Urađene smjernice	<p>Ministarstvo pravde/sudovi/državna tužilaštva</p> <p>kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U okviru projekta "Podrška radu Direkcije za uslovnu slobodu i sistemu alternativnih sankcija u Crnoj Gori" pripremljen je "Priručnik za rad Direkcije za uslovnu slobodu", čiji su autori službenici Direkcije za uslovnu slobodu i eksperti iz Probacione službe Holandije kao partneri na projektu.</p> <p>Priručnik je nastao kao rezultat aktivnosti usmjerene na izradu smjernica kojima se preporučuje obim, način i kvalitet obavljanja poslova Direkcije za uslovnu slobodu i</p>	

					<p>organizacija procesa njenog rada.</p> <p>U skladu sa čl.28 Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu i čl.23 Pravilnika o bližem načinu izvršenja uslovne osude, uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, kazne rada u javnom interesu i uslovnog otpusta usvojene Smjernice za planirane kontrola kazne rada u javnom interesu.</p> <p>Kroz realizaciju konkretne mjere umnogome bi se uticalo na postizanje većeg stepena afirmacije izricanja tzv. alternativnih sankcija, a posebno kazne rada u javnom interesu. Jačanjem tzv. alternativnih sankcija doprinosi se multiplikaciji pozitivnih efekata koji se ostvaruju kroz izricanje i primjenu ovih sankcija u praksi.</p>	
3 2 3	<p>Povećanje stepena odvratanja od zatvora kroz jačanje sistema alternativnih sankcija u saradnji sa Direkcijom za uslovnu slobodu, posebno u slučaju kratkih kazni zatvora koje su izrečene za prekršaje i</p>	<p>Uraditi analizu izvršenja kazne zatvora u javnom interesu i kazne zatvora u prostorijama za stanovanje i</p>	Urađena analiza	<p>Ministarstvo pravde / Vrhovni sud/Vrhovno državno tužilaštvo</p> <p>IV kvartal 2017 i</p>	<p>Nije realizovano</p>	<p>Za izradu analize bili su zaduženi Ministarstvo pravde, Vrhovni sud I Vrhovno državno tužilaštvo. Kako je već navedeno u toku trajanja</p>

	<p>za lakša krivična djela u slučajevima manjih delikvencija</p>	<p>kratkih kazni zatvora do šest mjeseci, sa budžetskim implikacijama i uticajima na resocijalizaciju i reintegraciju</p>		<p>kontinuirano</p>		<p>strategije se razvijala Direkcija za uslovnu slobodu, kancelarija u Bijelom Polju je otvorena tek 2020. Godine, pandemija covid 19 je već ograničila određene aktivnosti te stoga nije uradjena tražena analiza. Uprkos tome u poredjenju sa izvještajem iz 2020. Godine možemo vidjeti da je u odnosu na tu godinu broj izrečenih sankcija-kazna rada u javnom interesu porastao za 15%, dok je izvršavanje kazne zatvora</p>
		<p>Rezultate analize distribuirati sudovima, državnim tužilaštvima</p>	<p>Povećan broj izrečenih alternativnih sankcija i mjera do 10%</p>			

						u prostorijama za stanovanje uvećano za gotovo 30%.
3 · 2 · 4	Unapređenje sistema posredovanja između žrtve i počinioca krivičnog djela	<p>Izricanje uslova i obaveza u slučaju uslovne osude i uslovnog otpusta je u skladu sa najboljom evropskom praksom u cilju sprječavanja recidivizma.</p> <p>Ojačati obavezni nadzor Direkcije za uslovnu slobodu nad uslovnim osudom i uslovnim otpustom sa izrečenim uslovima i obavezama.</p>	Broj izvršenih uslovnih osuda i uslovnih otpusta sa određenim uslovom i obavezom	Ministarstvo pravde /sudovi kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U izvještajnom izrečena je 2008 uslovnih osuda i 31 uslovna osuda sa zaštitnim nadzorom, a u 6 predmeta je uslovna osuda opozvana. U 348 predmeta pozitivno je odlučeno po molbama za uslovni otpust, dok je opozvanih uslovnih otpusta bilo 14. Sud za prekršaje u Budvi, Sud za prekršaje u Podgorici i Sud za prekršaje u Bijelom Polju su izrekli 466 uslovnih osuda i 31 uslovnju osudu sa zaštitnim nadzorom, dok opozvanih uslovnih osuda nije bilo. Ni pozitivnih odluka po molbi za uslovni otpust, ni opozvanih uslovnih otpusta nije bilo.</p> <p>U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine Direkciji za uslovnu slobodu je dostavljeno 1698 uslovnih osuda bez dodatno izrečene obaveze za osuđeno lice iz nadležnosti Direkcije, 3 uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, 145 uslovnih otpusta bez izrečene posebne obaveze za uslovno otpušteno osuđeno lice.</p> <p>Kako u niti jednom predmetu uslovne osude nije postojala neka od obaveza za uslovno osuđena lica za čije izvršenje bi</p>	

					<p>Direkcija bila posebno nadležna, to predmeti uslovne osude nisu uzimani u rad tokom 2021. godine.</p> <p>U 2021. godini je započet postupak izvršenja u 3 nova predmeta uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, a ukupno je tokom godine postupak izvršenja sproveden u 4 predmeta.</p>	
3 · 2 · 5	Unaprijeđenje obavezne kontrole od strane Direkcije za uslovnu slobodu	Izraditi smjernice za planiranje kontrola izvršenja alternativnih sankcija	Smjernice su izrađene	Ministarstvo pravde II kvartal 2017. godine i kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine Direkcija za uslovnu slobodu je sprovela 120 kontrola izvršenja kazne rada u javnom interesu, na način što je izvršena neposredna provjera kod pravnih lica / organizacija kod kojih osuđena lica izvršavaju kaznu. Pored toga, kontrola kazne se sprovodila i telefonskim putem, u rokovima i na način utvrđen izmijenjenim i dopunjenim Smjericama za planiranje kontrole izvršenja alternativnih sankcija iz oktobra 2019. godine.</p>	
		U skladu sa smjericama raditi plan kontrola				
		Pratiti realizaciju plana kontrola				
		Na osnovu preporuka iz izvještaja pristupiti izmjeni Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom	Planovi kontrola			

		<p>interesu i povezanih zakona i podzakonskih akata</p> <p>Na osnovu preporuka iz izvještaja pristupiti izmjeni Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu i povezanih zakona i podzakonskih akata</p>			
3 . 2 . 7	<p>Jačanje uloge Direkcije za uslovnu slobodu u sudskim postupcima</p>	<p>Redovno izvještavanje sudova o izvršenju kazne rada u javnom interesu u skladu sa zakonom</p> <p>Praćenje izvršenja i ukazivanja sudovima na određene probleme i</p>	<p>Izvještaji se dostavljaju</p>	<p>Ministarstvo pravde/Direkcija za uslovnu slobodu</p> <p>kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine Direkcija za uslovnu slobodu je nadležnim sudovima dostavila ukupno 314 izvještaja u predmetima uspješno izvršenih kazni rada u javnom interesu, i to početnih izvještaja u kojima se sudovi informišu o vremenu i mjestu izvršenja kazne osuđenog lica i završnih izvještaja u kojima se sudovi informišu o svim zakonom određenim pojedinostima koji se tiču izvršene kazne. Sudovima se</p>

		<p>pojave u praćenju izvršenja kazne rada u javnom interesu, uslovne osude i uslovnog otpusta</p>		<p>dostavljaju izvještaji o izvršenju kazne rada u javnom interesu u rokovima i broju određenim Zakonom o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu. U izvještajnom periodu Direkcija za uslovnu slobodu je nadležnim sudovima dostavila i ukupno 15 izvještaja o nemogućnosti izvršenja kazne rada u javnom interesu, na dalje postupanje.</p> <p>Kroz izvještaje o nemogućnosti izvršenja Direkcija za uslovnu slobodu upoznaje sudove sa problemima u izvršenju kazne rada u javnom interesu.</p> <p>U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine nadležnim sudovima je dostavljen i 342 redovan izvještaj u predmetima u kojima je izrečana kazna zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, kao i 31 izvještaj o nemogućnosti izvršenja ove vrste kazne, na dalje postupanje.</p> <p>U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine u toku su bili postupci izvršenja u 4 predmeta uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, kao i jednom predmetu uslovnog otpusta sa izrečenom posebnom obavezom za uslovno otpušteno osuđeno lice. U praćenju izvršenja i izvještavanju nadležnih sudova, Direkcija za uslovnu slobodu je</p>	
--	--	---	--	---	--

					<p>postupala na način i u rokovima propisanim zakonima.</p> <p>Osim u fazi izvršenja krivičnih sankcija, Direkcija za uslovnu slobodu je tokom 2021. godine, imala svoju ulogu i u fazi samog sudskog postupka, kroz, na zahtjev sudova, sačinjavanje i dostavljanje izvještaja u krivičnom postupku (izvještaji o procjeni rizika - kriminogenih faktora za okrivljeno lice). Ovo je omogućeno Izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu ("Službeni list Crne Gore" broj 017/19 od 19.03.2019. godine). Direkcija je tokom 2021. godine primila od strane sudova ukupno 8 zahtjeva za sačinjavanje izvještaja u krivičnom postupku.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

3.3. Jačanje sistema alternativnih sankcija i mjera kroz izgradnju povjerenja i Saradnje između Direkcije za uslovnu slobodu i pravosudnih organa

Pokazatelj uticaja : Približavanje evropskom nivou primjene alternativnih sankcija i izricanja alternativnih kazni putem izgradnje povjerenja i saradnje između Direkcije za uslovnu slobodu i pravosudnih organa

Broj	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/ Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
331	Uvođenje sistema elektronskog nadzora za kaznu zatvora u prostorijama u	Omogućiti primjenu elektronskog nadzora za izvršenje kazne	Broj izvršenih kazni zatvora u prostorijama za stanovanje	Ministarstvo pravde IV kvartal	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Instaliran je sistem za elektronski nadzor izvršenja kazni zatvora u prostorijama za stanovanje.</p>	

	<p>kojima osuđeni stanuje: procjena potencijalne upotrebe elektronskog nadzora u različitim fazama krivičnog pravosudnog sistema radi unaprjeđenja alternativnih sankcija i mjera uključivanjem Direkcije za uslovnu slobodu</p>	<p>zatvora u prostorijama za stanovanje.</p> <p>Nabavka neophodne opreme</p> <p>Testiranje i instaliranje opreme</p> <p>Obuka službenika za primjenu elektronskog nadzora</p> <p>Održavati sistem elektronskog praćenja</p>		<p>2017 i kontinuirano</p>	<p>U izvještajnom periodu uspješno je izvršeno 270 kazni zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje.</p> <p>Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je 22. decembra 2021. godine sa Organizacijom Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, zaključilo ugovor o donaciji opreme (prijemnici, odašiljači, hardver i softver) za elektronski nadzor u postupku izvršenja mjere bezbjednosti zabrana približavanja, u ukupnoj vrijednosti 744,938.00 USD, a za koju opremu postoji mogućnost primjene i u postupku elektronskog nadzora za izvršenje kazne zatvora u prostorijama za stanovanje.</p>	
3 . 3 . 2	<p>Organizovanje zajedničke obuke /okruglih stolova i radionica o alternativnim sankcijama i izvršenju alternativnih sankcija i mjera radi poboljšanja saradnje između</p>	<p>Poboljšati saradnju između pravosudnih organa, Direkcije za uslovnu slobodu, izvršnih</p>	<p>Pravosuđe koristi podršku Direkcije za uslovnu slobodu u pogledu nadzora i izvještavanja.</p> <p>Godišnji izvještaj Ministarstva pravde</p>	<p>Ministarstvo pravde</p> <p>II kvartal 2017. godini i kontinuirano</p>	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>Obuka je organizovana u okviru Matra CoPROL projekta "Osnaživanje probacije i sistema alternativnih sankcija u Crnoj Gori i Srbiji", a sprovodili su je eksperiti iz Holandske Probacione službe.</p>	

	pravosudnih organa, Direkcije za uslovnu slobodu, i NVO	organa i nevladinih organizacija.			Zbog loše epidemiološke situacije izazvane korona virusom u 2021. godini nije realizovana nijedna zajednička obuka.
		Organizovati zajedničke obuke/okrugle stolove i radionice o izricanju alternativnih kazni i izvršenju alternativnih sankcija i mjera na regionalnom nivou	Broj okrugli stolovi.		
3 . 3 . 3	Uspostavljanje procedura od strane Direkcije za uslovnu slobodu radi nadzora u oblasti alternativnih sankcija i mjera sa sledećim pitanjima: kazna rad u javnom interesu, elektronsko praćenje, rad i programi zapošljavanja, upravljanje tranzicijom u slučajevima uslovnog otpusta, rad sa zavisnicima posebni programi za promjenu ponašanja prestupnika, itd	Sprovoditi programe Direkcije za uslovnu slobodu orjentisane ka lokalnoj zajednici	Broj izvršenih presuda po regionalnom principu	Ministarstvo pravde Kontinuirano	Realizuje se u kontinuitetu U 2021. godini na izvršenje kazne je bilo upućeno 262 osuđenih lica kojima je izrečena kazna rada u javnom interesu (predmeti primljeni u 2021. godini i ranije). U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine uspješno su izvršene 282 kazne rada u javnom interesu (predmeti primljeni u 2021. godini i ranije; predmeti započeti u 2021. godini i ranije). Od ukupnog broja uspješno izvršenih kazni (282), na teritoriji opštine Podgorica u izvještajnom periodu uspješno je izvršena 81 kazna rada u

				<p>javnom interesu, u opštini Nikšić 14 kazni, u opštini Cetinje 5 kazni, u opštini Danilovgrad 8 kazni, u opštini Herceg Novi 19 kazni, u opštini Budva 20 kazni, u opštini Bar 16 kazni, u opštini Tivat 3 kazne, u opštini Ulcinj 21 kazna, u opštini Kotor 5 kazni, u opštini Bijelo Polje 13 kazni, u opštini Berane 15 kazni, u opštini Plav 26 kazni, u opštini Andrijevica 3 kazne, u opštini Rožaje 8 kazni, u opštini Pljevlja 3 kazne, u opštini Žabljak 5 kazni, u opštini Petnjica 5 kazni, u opštini Tuzi 4 kazne, u opštini Mojkovac 3 kazne, u opštini Kolašin 4 kazne i u opštini Šavnik 1 kazna.</p> <p>U opštinama Gusinje i Plužine u 2021. godini nije izvršena nijedna kazna rada u javnom interesu.</p> <p>Na dan 31. decembar 2020. godine u ukupno 32 predmeta u toku je bilo izvršenje kazne rada u javnom interesu (osuđena lica upućena na izvršavanje kazne kod pravnih lica / organizacija).</p> <p>U 2021. godini na izvršenje kazne je bilo upućeno 281 osuđeno lice kojima je bila izrečena kazna zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje (predmeti primljeni u 2021. godini i ranije).</p> <p>U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine uspješno je</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>izvršeno 270 kazni zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje (predmeti primljeni u 2021. godini i ranije; predmeti započeti u 2021. godini i ranije).</p> <p>Od ukupnog broja uspješno izvršenih kazni (270), na teritoriji opštine Podgorica u izvještajnom periodu uspješno su izvršene 64 kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, u opštini Nikšić 45 kazni, u opštini Cetinje 11 kazni, u opštini Tivat 7 kazni, u opštini Herceg Novi 9 kazni, u opštini Ulcinj 3 kazne, u opštini Bar 22 kazne, u opštini Budva 19 kazni, u opštini Kotor 9 kazni, u opštini Tuzi 5 kazni, u opštini Rožaje 20 kazni, u opštini Berane 9 kazni, u opštini Bijelo Polje 13 kazni, u opštini Danilovgrad 9 kazni, u opštini Kolašin 4 kazne, u opštini Mojkovac 2 kazne, u opštini Pljevlja 12 kazni, u opštini Andrijevica 4 kazne, u opštini Plav 1 kazna, u opštini Petnjica 1 kazna i u opštini Gusinje 1 kazna.</p> <p>U opštinama Žabljak, Šavnik i Plužine u 2021. godini, nije izvršena nijedna kazna zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje.</p> <p>Na dan 31. decembar 2020. godine u ukupno 71 predmetu u toku je bilo izvršenje zatvora u prostorijama u</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>kojima osuđeni stanuje (osuđena lica upućena na izdržavanje kazne).</p> <p>Na dan 31. decembar 2021. godine u jednom predmetu je bilo u toku izvršenje uslovnog otpusta uz primjenu elektronskog nadzora nad uslovno otpuštenim osuđenim licem.</p>
--	--	--	--	--	--

4. OJAČATI KAMPANJE ZA PODIZANJE SVIJEŠTI KOD STRUČNOG I JAVNOG MNJENJA O IZVRŠENJU KRIVIČNIH SANKCIJA

4.1 Odnosi sa javnošću (PR) u oblasti izvršenja krivičnih sankcija

Pokazatelj uticaja: Unaprijedeno informisanje javnosti o izvršenju krivičnih sankcija

Broj	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
411	Promovisanje statistike izvršenja krivičnih sankcija intenzivno i često biltenom koji sadrži primjere dobre prakse na sajtu Ministarstva pravde. Distribucija biltena pravosudnim organima	<p>Utvrditi formu biltena za izvještavanje</p> <p>Objavljivati bilten prema utvrđenoj formi na internet stranici Ministarstva pravde</p> <p>Proslijediti link na kojem se objavljuje</p>	Broj objavljenih biltena na godišnjem nivou	Ministarstvo pravde/Zavod za izvršenje krivičnih sankcija III kvartal 2017. godine kontinuirano	<p>Realizuje se u kontinuitetu</p> <p>U skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave sačinjavaju se godišnji izvještaji o radu Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i Uprave za izvršenje krivičnih sankcija u kojim su utvrđena forma izvještaja i isti su dostupni na internet stranicama organa.</p>	

		bilten pravosudni m organima				
4 · 1 · 2	Informisanje Advokatske komore Crne Gore o mjesečnom biltenu, statistici i godišnjim izvještajima o radu i projektima. Organizovanje zajedničkih obuka za Advokatsku komoru i jačanje njihove uloge kao pionira u oblasti novog pristupa u kriminalnoj politici	Organizovati sastanke sa predstavnicima Advokatske komore na temu sistema izvršenja krivičnih sankcija	Broj organizovanih sastanaka na godišnjem nivou	Ministarstvo pravde/ Advokatska komora/ Vrhovni sud/ Vrhovno državno tužilaštvo	Realizuje se u kontinuitetu	U izvještajnom periodu nije bilo organizovanih sastanaka predsjednice suda sa predstavnicima Advokatske komore. Sugerisano nam je da nije neophodno na godišnjem nivou organizovati sastanke sa predstavnicima Advokatske komore na temu sistema izvršenja krivičnih sankcija, već po potrebi, što bi se moglo razmotriti prilikom sačinjavanja novog strateškog dokumenta. Vrhovni sud na internet stranici www.sudovi.me objavljuje Biltene, godišnje izvještaje o radu, kao i saopštenja o svim značajnim aktivnostima. Takođe, Bilteni Vrhovnog suda se u štampanoj formi dostavljaju Advokatskoj komori. Organizovanje zajedničkih obuka za Advokatsku komoru i jačanje njihove uloge kao pionira u oblasti novog pristupa u kriminalnoj politici. Umrežavanjem PR službi odgovornih ustanova umnogome se doprinosi afirmaciji novog pristupa izvršenja krivičnih sankcija, naročito benefitima koje društvena zajednica može ostvariti kroz tzv. alternativne sankcije. U tom
		Organizovati zajedničke obuke za advokate, sudije, tužioce i službenike Ministarstva pravde i Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija o novinama u sistemu izvršenja krivičnih sankcija	Organizovan jedan sastanak na godišnjem nivou			
		Uspostaviti saradnju između PR službi Ministarstva	PR službe razmjenjuju i objavljuju informacije			

		<p>pravde, Advokatske komore, sudstva i državnog tužilaštva za razmjenu informacija o sistemu izvršenja krivičnih sankcija.</p>		<p>smislu Državno tužilaštvo redovno putem zvaničnog sajta obavještava javnost o svim značajnim događajima i preduzetim aktivnostima u predmetima za koje je javnost zainteresovana. U svakom državnom tužilaštvu određeni su tužioci koji su obučeni za objektivno izvještavanje odnosno obavljanje poslova PR-a. Državno tužilaštvo je u saradnji sa Udruženjem državnih tužilaca povodom "Dana državnih tužilaca" štampalo Bilten stručnih radova, kao i publikaciju "Etički kodeks državnih tužilaca (objašnjenja i standardi) i distribuiralo ga svim relevantnim državnim organima, ali i organizacijama kojima ovaj Bilten može biti od koristi.</p> <p>Ono što je primijećeno, a nakon upoređivanja podataka koji su nam dostavljani unazad tri godine od strane Vrhovnog suda, jeste trend porasta broja kazni zatvora koje se izvršavaju u prostorijama za stanovanje kojih je u 2018. godini bilo 105, dok ih je u 2020. godini bilo 416, a prethodne 2021.godine 280. Uz to, došlo je i do porasta izricanja uslovnih osuda bez zaštitnog nadzora kojih je 2018. godinu izrečeno 1718, dok ih je 2021.godine bilo 2008.</p> <p>Takođe, uočeno je da je došlo do blagog porasta izricanja uslovnih osuda sa zaštitnim nadzorom kojih u 2018.,2019. i 2020. godini nije bilo, dok ih je u 2021. godini bilo 31.</p>	
--	--	---	--	---	--

					<p>Isto tako u 2018.,2019. i 2020. godini nije bilo opozivanja uslovnih otpusta, dok je u 2021.godini opozvano 14 uslovnih otpusta.</p> <p>Organizovanje zajedničkih obuka za Advokatsku komoru i jačanje njihove uloge kao pionira u oblasti novog pristupa u kriminalnoj politici. Umrežavanjem PR službi odgovornih ustanova umnogome se doprinosi afirmaciji novog pristupa izvršenja krivičnih sankcija, naročito benefitima koje društvena zajednica može ostvariti kroz tzv. alternativne sankcije. U tom smislu Državno tužilaštvo redovno putem zvaničnog sajta obavještava javnost o svim značajnim događajima i preduzetim aktivnostima u predmetima za koje je javnost zainteresovana.</p> <p>U svakom državnom tužilaštvu određeni su tužioci koji su obučeni za objektivno izvještavanje odnosno obavljanje poslova PR-a. Državno tužilaštvo je uz podršku Ambasade Sjedinjenih Američkih država u Podgorici dobilo podršku za realizaciju sljedećih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• Tri obuke na temu odnosa s javnošću za tužioce (jedna osnovna i dvije napredne);• Štampanje, grafička obrada i dizajn dvije publikacije koje Vrhovno državno tužilaštvo priprema u saradnji sa Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu. <p>Tokom izvještajne godine nastavljeno je</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>sa realizacijom emisija "Upoznajte tužilaštvo" s ciljem da se rad i funkcionisanje državnotužilačke organizacije građanima objasni na jednostavan i razumljiv način.</p> <p>Uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori producirano je pet emisija "Upoznajte tužilaštvo" koje su prevedene i na gestovni jezik kako bi se način rada i funkcionisanje Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva približilo i osobama sa oštećenim sluhom. U okviru serijala državni tužioci su, uz poštovanje epidemioloških mjera, razgovarali sa osnovcima i srednjoškolcima iz Bara, Berana, Herceg Novog i Podgorice i odgovarali na njihova interesantna pitanja, objašnjavali pravnu terminologiju i faze postupanja u predmetima. Emisije su emitovane na javnom servisu kao i dvije komercijalne televizije sa nacionalnom pokrivenošću (TV Vijesti, TV Nova M) . Osim toga emisije su dostupne i na youtube kanalu Državnog tužilaštva, kao i na internet stranici www.tuzilastvo.me.</p> <p>"PR" služba Vrhovnog državnog tužilaštva svakodnevno komunicira sa svim zainteresovanim predstavnicima medija, kao i sa predstavnicima organa i organizacija koje su zainteresovane za informacije iz nadležnosti rada Državnog tužilaštva Crne Gore.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

4 . 1 . 3	Kampanje za podizanje svijesti među pravosudnim organima i javnosti o alternativnim sankcijama i mjerama	Uraditi plan kampanje	Urađen plan kampanje	Ministarstvo pravde kontinuirano	Realizuje se u kontinuitetu U saradnji sa štampanim i elektronskim medijima PR službe Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava organizuje javne prezentacije uloge i razvoja alternativnih sankcija u sistemu sankcionisanja. Pojedinačno obrađene teme kazna rada u javnom interesu i kazna zatvora u prostorijama za stanovanje.
		U skladu sa utvrđenim planom, sprovesti kampanju	Izveštaji medija		
4 . 1 . 4	Izrada brošura koji nude pomoć i podršku za primjenu alternativnih sankcija i mjera i pružanje podrške za izvršenje kazne rada u javnom interesu pod nadzorom Direkcije za uslovnu slobodu i distribucija istih sudijama i državnim tužiocima i javnosti	Utvrditi sadržaj brošure	Utvrđen je sadržaj brošure	Ministarstvo pravde II kvartal 2018. godine kontinuirano	Realizuje se u kontinuitetu NVO Građanska alijansa kroz projekat finansijski podržan od Ambasade Kraljevine Holandije uradila brošuru/pamflet "Alternativne sankcija i distribuirala.
		Izraditi brošuru	Brošure su izrađene		
		Distribuirati brošuru	Broj distribuiranih brošura		
4 . 1 . 5	Stvaranje TV-spotova i javnih kampanja i sprovođenje koncepta PR-a koji ima za cilj podizanje svijesti javnosti i	U saradnji sa lokalnim medijskim kućama izraditi TV-spotove	Izrađeni TV-spotovi	Ministarstvo pravde kontinuirano	Realizovano u kontinuitetu U skladu sa iniciranom saradnjom PR službe Ministarstva pravde: Organizovana gostovanja na kojima se govorilo o ulozi i razvoju alternativnih

pravosuđa o obimu usluga Direkcije za uslovnu slobodu i njenoj ulozi kao pionira u oblasti novog pristupa u kaznenoj politici i alternativama zatvoru	Uraditi plan prezentacije TV spotova	Urađen plan prezentacije TV-spotova	sankcija u sitemu sankcionisanja. Direkcija za uslovnu slobodu preko zvaničnih internet kanala komunikacije koju koristi Konfederacije evropskih probacionih službi (CEP-a) je prikazana i na širem međunarodnom nivou.
	Obučiti PR službu o sistemu alternativnih sankcija	Sprovedena obuka PR službe	
	Organizovati objavljivanje članaka u štampanim medijima	Objavljeni članci u štampanim medijima	

5. MONITORING, EVALUACIJA I IZVJEŠTAVANJE

5.1. Uspostaviti Savjet za monitoring i evaluaciju

Pokazatelj uticaja: Izveštaj o realizaciji Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017.-2021.) i Akcionog plana za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017.-2021.) sadrže mjerljive rezultate koji pokazuju unapređenje sistema izvršenja krivičnih sankcija

Broj	Strateška mjera	Aktivnost	Opis realizacije aktivnosti u odnosu na pokazatelje rezultata	Odgovorna ustanova/ Rok	Status realizacije sa ocjenom stanja realizacije aktivnosti	Preporuke za naredni period sprovođenja
513	Pripremati izvještaje o relizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021)	Izveštavanje nadležnih organa Operativnom timu	Dostavljeni izvještaji nadležnih organa Operativnom timu	Svi nadležni organi/ Operativni tim / Savjet za praćenje sprovođenja Strategije izvršenja krivičnih sankcija	Realizovano U skladu sa odlukom Savjeta Operativni tim pripremio Nacrt završnog izvještaja o relizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021). Sjednica Savjeta zakazana za 2022. godine na kojoj će se razmatrati Nacrt izvještaja.	
		Izrada nacrta godišnjeg izvještaja od strane Operativnog	Nacrt godišnjeg izvještaja od strane Operativnog tima urađen			
			Nacrt periodičnog izvještaja urađen			

		tima, a po potrebi i periodično		<p>(2017-2021) i Akcionog plana za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021)/ Ministarstvo pravde / Vlada</p> <p>Prvi godišnji izvještaj IV kartal 2017. godine i u kontinuitetu na godišnjem nivou</p> <p>Periodični izvještaj III kvartal 2017. godine i kontinuirano</p>		
		Razmatranje nacrt izvještaja na Savjetu	Usvojen nacrt izvještaja			

IV-NALAZI EVAULACIJE

U evaulaciji koja je rađena od strane eksperta Savjeta Evrope se navodi da je nesporno da je implementacijom Strategije i Akcionog plana ostvaren uticaj na unapređenje stanja u oblasti izvršenja krivičnih sankcija, kroz značajan broj sprovedenih aktivnosti po svim strateškim ciljevima i mjerama, ocjenjujući da su Ministarstvo i nadležni organi zaduženi za realizaciju Strategije i Akcionog plana imali visok nivo realizacije aktivnosti i da je učinak i uticaj sprovođenja Strategije prisutan, a što je utvrđeno i kroz istraživanje za potrebe evaluacije i potvrđeno od subjekata koji su nezavisno pratili implementaciju (Ombudsman i NVO sektor).

U tabeli niže, dati su kriterijumi na osnovu kojih je sprovedena evaluacija, a u skladu sa Metodologijom, sa fokusom na ona referentna/evalucionna pitanja koja su bila primjenjiva u datom slučaju. Strategija i Akcioni plan su prezentovani po osnovu datih kriterijuma načelno u odnosu na cjelokupnu Strategiju i Akcioni plan, uz ukazivanja na specifičnosti kod pojedinih strateških i operativnih ciljeva, mjera i aktivnosti.

Kriterijum	Šta on znači?	Referentna pitanja
RELEVANTNOST	<p>Da li je strateški dokument (ili jedan njegov dio) (dokument) odgovorila na prave potrebe?</p> <p>Posmatra odnos između potreba i problema i ciljeva djelovanja. Stvari se mijenjaju vremenom – određeni ciljevi mogu biti postignuti ili zamijenjeni; potrebe i problemi se mijenjaju, nove/i se pojavljuju.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Do koje mjere su ciljevi, aktivnosti strateškog dokumenta i dalje relevantni?
EFEKTIVNOST	<p>Da li su intervencijom dostignuti ciljevi?</p> <p>Mjeri stepen postignuća ciljeva ili koliko se očekuje da budu postignuti. Mjeri stepen do kojeg je određena aktivnost ili grupa srodnih aktivnosti dovela do postizanja ciljeva na koji se odnose.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Da li je sprovođenje strateškog dokumenta i pratećih akcionih planova teklo na osnovu planirane dinamike tokom 4 godine trajanja?• Da li je i koliko svaka od aktivnosti/mjera doprinijela postizanju planiranog učinka?• Do kog stepena su postignuti ciljevi ili kada bi se moglo očekivati njihovo dostizanje?• Koji su bili faktori koji su najviše uticali na postizanje ili nedostizanje ciljeva (prednosti koje podžavaju

		<p>spvođenje i nedostaci koji ometaju spvođenje)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jesu li međusektorska pitanja (rodna ravnopravnost, ekologija, itd.) dovoljno uključena u ovu strategiju i njenu realizaciju?
EFEKTIVNOST	<p>Koliko se dobro koriste resursi?</p> <p>Odnos između upotrebljenih resursa (ljudskih i finansijskih) i promjena koje su oni proizveli (pozitivanih ili negativnih).</p> <p>Efikasnost mjeri proizvedeno – kvalitativno i kvantitativno – u odnosu na uloženo.</p> <p>Upotreba što jeftinijih resursa sa ciljem postizanja željenih rezultata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koliko je bila adekvatna institucionalna i organizaciona struktura za koordinaciju, praćenje, izvještavanje o spvođenju (da li je podsticala ili ometala spvođenje strateškog dokumenta)?
UTICAJ	<p>Koja se promjena dostigla intervencijom?</p> <p>Promjene koje očekujemo da će se dogoditi usljed spvođenja. Uticaji mogu da se dogode tokom različitih vremenskih okvira, kao i da utiču na različite subjekte. Uticaji mogu biti pozitivni i negativni, neposredni i posredni, planirani ili neplanirani, u oblasti bilo koje dimenzije (društvene, ekonomske, ekološke, političke, itd.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Šta se dogodilo kao rezultat spvođenja strategije? Koju stvarnu razliku je proizvela strategija za korisnike? • Koje bi bile najvjerojatnije posljedice kada bi se prestalo sa ili odustalo od aktivnosti iz postojećeg strateškog dokumenta?

U evaulaciji se navodi kako su Strategija i Akcioni plan usvojeni prije donošenja Uredbe o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja spvođenja strateških dokumenata¹, kao i Metodologije razvijanja politika, izrade i praćenja spvođenja strateških dokumenata, pa samim tim nisu

¹ Uredba o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja spvođenja strateških dokumenata, ("Službeni list CG", br. 54/2018 od 31.7.2018. godine, stupila na snagu 8.8.2018.)

ni mogli biti izrađeni na nivou postojećih metodoloških standarda, te da se ni nakon donošenja ovih standarda, nije pristupilo reviziji i usklađivanju Strategije i Akcionog plana kojim bi se ovi dokumenti metodološki ali i suštinski unaprijedili. Prije svega da je bilo neophodno pristupiti izradi akcionih planova na godišnjem nivou, sa jasno predviđenim indikatorima učinka i rezultata, da bi se na ovaj način Strategija i Akcioni plan bili usaglašeni sa promjenama objektivne i subjektivne prirode, a koji podrazumijevaju potrebu izmjene ciljeva, i preciznije definisanje mjera i aktivnosti i indikatora mjerenja, kao i da je sama epidemija COVID-19 pretpostavila potrebu za određenim usklađivanjem mjera i aktivnosti. Ministarstvo, odnosno Operativni tim, je na godišnjem nivou pripremao izvještaje kojim su bili predstavljene realizovane aktivnosti. Ovim izvještajima, pored prezentacije urađenog, kod pojedinih mjera i aktivnosti (od 2018. godine pa i u narednim izvještajima), precizirani su rokovi realizacije, najčešće produžavani, ali i u posebnoj koloni tabelarnog prikaza date preporuke za naredni dio sprovođenja. Dakle, postojao je određeni stepen periodične samoevaluacije, kao sastavni dio izvještavanja, ali je nedostajao sveobuhvatan metodološki pristup i precizno planiranje. Navodi se da su ciljevi, mjere i određene aktivnosti strateškog dokumenta i dalje relevantni i treba da posluže kao osnov za izradu nove Strategije i akcionih planova, a sve shodno Metodologiji. Od izuzetnog je značaja precizno sagledati stanje i utvrditi bazične vrijednosti postignute sprovođenjem Strategije i Akcionog plana 2017-2021.

U evaulaciji se ističe kako je, izuzev manjeg broja mjera u Akcionom planu čija je realizacija vremenski određena, najznačajniji broj mjera, njih 89.1% (59 mjera od ukupno 72), planirano kroz kontinuiranu realizaciju. Usled nedostatka jasnih indikatora učinka i indikatora rezultata, odnosno njihovih baznih i planiranih vrijednosti nije bilo moguće utvrditi efektivnost sprovođenja Strategije i Akcionog plana. Naime, navedene mjere planirane kroz kontinuiranu realizaciju i nakon isteka same Strategije i Akcionog plana, u Završnom izvještaju se ne prepoznaju kao realizovane, već i dalje ostaju u fazi “realizacije u kontinuitetu”, a to sve kao posledica nedostatka jasno određenih rokova i indikatora rezultata (početne i planirane vrijednosti). U konačnom, na kraju perioda sprovođenja Strategije i Akcionog plana, sve planirane mjere (u Završnom izvještaju) moraju biti određene/ocjenjene kao realizovane, djelimično realizovane ili nerealizovane, čime će se na osnovu realno sagledanog stanja utvrditi osnovi za izradu budućeg strateškog dokumenta i prepoznati relevantnost pojedinih ciljeva i mjera, pa i aktivnosti za period koji slijedi. Nedostatak rokova i indikatora koji su vezani za rokove je rezultiralo nemogućnošću praćena da li je sprovođenje strateškog dokumenta i pratećeg akcionog plana teklo na osnovu planirane dinamike tokom 5 godine trajanja, odnosno nakon isteka roka trajanja. Izuzev pojedinih aktivnosti/mjera čija j realizacija podrazumijevala samo jednu aktivnost, najčešće u dijelu donošenja određenog dokumenta, za većinu nije bilo moguće utvrditi da li su doprinijele postizanju planiranog učinka, do kog stepena su postignuti ciljevi ili kada bi se moglo očekivati njihovo dostizanje. Kao uzrok ovome se upravo navode metodološki nedostaci i neodređeno, prevalentno planiranje kontinuiranog sprovođenje mjera i aktivnosti, čime se ograničavalo sprovođenje i monitoring realizacije Strategije i Akcionog plana. Takođe se navodi da Strategijom nisu u dovoljnoj mjeri uključena niti kroz realizaciju prepoznata međusektorska pitanja. Ovdje se prije svega misli na rodnu ravnopravnost. Ni Strategija ni Akcioni plan ne sadrže principe gender “mainstreaming-a”, što implicira da prikupljanje i analiza rodno specifičnih podataka nisu urađeni u procesu njihove izrade. Takav pristup je rezultirao nepriznavanjem jednakog pristupa i korišćenja usluga ili uvođenjem rodno osetljivog jezika u okviru Strategije i Akcionog plana. Potrebno je pristupiti izradi nove Strategije i akcionih planova kroz implementaciju principa gender mainstreaminga koji će usmjeravati proces jednakog tretmana muškaraca i žena u njihovoj izradi, implementaciji i kontinuirano praćenje i evaluaciju po ovom osnovu.

Evaulacijom se ističe kako su originalnim tekstom Strategije i Akcionog plana bili definisani indikatori uticaja, dok indikatori učinka i indikatori rezultata nisu bili definisani. Akcionim planom se prepoznaju indikatori rezultata ali isti se ne određuju u dijelu početne i ciljane vrijednosti, pa samim

tim nije moguće utvrditi u kojoj mjeri su rezultati ostvareni i postignuti. U situaciji kada se Akcioni plan izrađuje za period cjelokupnog trajanja Strategije, ciljane vrijednosti indikatora rezultata potrebno je planirati po određenim fazama sprovedena Akcionog plana, te da nije neobično da se realizacija određenih strateških mjera planira u kontinuitetu u toku trajanja implementacije strategije, odnosno akcionog plana. Sa tih razloga se zaključuje da je uticaj sprovedenja Strategije i Akcionog plana nesporan ali da je i neodrediv, što u određenoj mjeri predstavlja i ograničenje za izradu sledeće Strategije i Akcionog plana. Takođe, uticaj realizacije Strategije i Akcionog plana nije na tom nivou da bi se bilo koji od Strateških ciljeva mogao isključiti iz nove Strategije, ali bi to mogao biti slučaj u pogledu pojedinih mjera i aktivnosti Strategije i Akcionog plana koji su predmet ove evaluacije.

Na kraju se evaulacijom zaključuje da je kroz sprovedenje Strategije i Akcionog plana, angažovanjem svih relevantnih subjekata realizovan značajan broj aktivnosti, uspostavljena saradnja sa međunarodnim orgnizacijama i projektima i nevladinim organizacijama koji su dali izuzetan doprinos realizaciji predmetnih aktivnosti i sveukupno je postignut napredak. Nedostaci Strategije i Akcionog plana kroz metodološki pristup koji ni naknadno nije usaglašen i modifikovan u skladu sa zvaničnom Metodologijom za izradu strateških dokumenata, rezultirali su ne samo strateškim okvirom koji ne može iscrpjeti raspoložive kapacitete i postići željene rezultate već ne ostavlja dovoljno osnova da se i postugnuto u dovoljnoj mjeri prepozna, kako kao rezultat, tako i kao osnova za buduća strateška planiranja. Navodi se da u Strategiji i Akcinom planu koji su bili predmet evaluacije su izostali jasno definisani indikatori učinka i rezultata, čime je ograničeno i mjerenje po osnovu indikatora uticaja. Pored samih indikatora, Strategija treba da definiše jasno izvore i instrumente za mjerenje kako bi podaci kroz vrijeme bili uporedivi. Nedostatak Strategije se ogleda u nedostatku faznosti implementacije i periodične evaluacije postignutog kako bi se ista mogla uskladiti i prilagoditi objektivnim i subjektivnim ograničenjima i promjenama. Preporučuje se da kako bi se u narednom periodu mogla sprovesti evaluacija koja bi bila u potpunosti u skladu sa pravilima i preporukama koje propisuje Metodologije razvijanja politika, izrade i praćenja sprovedenja strateških dokumenataneophodno je prilikom planiranja novog strateškog dokumenta jasno definisati indikatore rezultata, učinka i uticaja. Nadalje se preporučuje da je u pripremi novog strateškog okvira, potrebno postupati po uputstvu iz Metodologije razvijanja politika, izrade i praćenja sprovedenja strateških dokumenata. Ovo prije svega podrazumijeva primjenu kriterijuma za pripremu strateškog dokumenta, a među kojima su od posebnog značaja uključivanje svih relevantnih subjekata za oblast starteškog planiranja, uključivanje i konsultovanje zainteresovane javnosti u početnoj fazi pripreme strateškog dokumenta i sprovedenje međuresorskih konsultacija (npr. Strategija reforme pravosuđa 2019-2022, Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025), a da je kao prethodni korak nužno izraditi detaljnu analizu stanja, kao polazne osnove za planiranje ali i sagledati koje su realne mogućnosti na raspolaganju kako bi se određeni strateški ciljevi postigli. Jasni postavljeni ciljevi uz određenost indikatora, početnih i planiranih vrijednosti će stvoriti uslove za efikasnije i efektivnije postizanje rezultata, učinka i u konačnom uticaja strateškog dokumenta. U konačnom se zaključuje kako je od izuzetnog značaja uspostavljanja sistema koordinacije, praćenja, izvještavanja o sprovedenju Strategije i akcionih planova kojim će se periodično vršiti evaluacija postignutog i u skladu sa promjenjenim okolnostima usklađivati i pripremati akcioni planovi za naredni period.

Kako je u evaluaciji i navedeno, a na osnovu dosadašnjih izvještaja se može zaključiti neophodno je uraditi novu Strategiju koja bi predstavljala nastavak preduzetih aktivnosti u cilju unapređenja sistema izvršenja kivičnih sankcija. Prilikom izrade biće neophodno koristiti Metodologiju razvijanja politika, izrade i praćenja sprovedenja strateških dokumenata u cilju jasnog definisanja indikatora rezultata, učinka i uticaja. Jedan od ciljeva, koji nijesu bili obuhvaćeni prethodnom Strategijom, a na kom treba raditi u okviru naredne strategije je postpenalna rehabilitacija osuđenih lica. I pored postojanja određene zakonske i podzakonske regulative, u Crnoj Gori ne postoji dobro organizovan postpenalni tretman za lica koja su napustila Upravu za izvršenje krivičnih sankcija. Iako Direkcija za uslovnu

slobodu u okviru Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija Ministarstva pravde obezbjeđuje pomoć, zaštitu, smjernice i podršku prestupnicima/ama i osuđenim licima sa ciljem da se ostvari njihova uspješna reintegracija i resocijalizacija u društvo, nije realno očekivati da će pojedinci, bez pomoći institucija moći da se izbore sa svim negativnim uticajima sredine koja ih je podstakla na kriminalno ponašanje. Iz tog razloga treba raditi na izgradnji postpenalnog sistema, u koji bi bile uključene razne socijalne ustanove, organizacije, fondacije, udruženja i pojedinci koji mogu dati značajan doprinos ovoj oblasti.

V-OSVRT NA PLANIRANA I UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Budžetom za implementaciju Akcionog plana za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija 2017-2021. godina u 2021. godini za realizaciju strateških mjera planirano je ukupno 2.305.395,00 eura, od čega iz tekućeg budžeta za 2021. godinu je 429.895,00 eura, a iz kapitalnog budžeta iznos 1.875.500,00 eura. U zavisnosti od strateške mjere planiran je budžet tako da su za strateške mjere:

- Izgradnja institucionalnih kapaciteta Uprave za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanjem mjera tretmana i resocijalizacije za osuđenike planirana novčana sredstva u iznosu od 2.252.207,00 eura od čega iz tekućeg budžeta 376.707,00 eura, a iz kapitalnog budžeta iznos od 1.875.500,00 eura

- Jačanje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora osuđenih lica kojima su izrečene alternativne sankcije i mjere za osuđenike planirana novčana sredstva u iznosu od 53.189,00 eura iz tekućeg budžeta, a iz kapitalnog budžeta iznos od 0 eura.

Za realizaciju strateških mjera Jačanje prevencije i zaštite od zlostavljanja i poštovanje ljudskih prava su planirana i utrošena novčana sredstva i Jačanje kampanje za podizanje svijesti kod stručnog i javnog mnjenja o izvršenju krivičnih sankcija budžetom nijesu planirana sredstva.

Sva sredstva koja su planirana u 2021. godini su utrošena na realizaciji planiranih strateških mjera iz tekućeg budžeta, a iz kapitalnog nijesu iz razlog ašto je došlo do prolongiranja građevinskih projekata zbog COVID-19 pandemije.

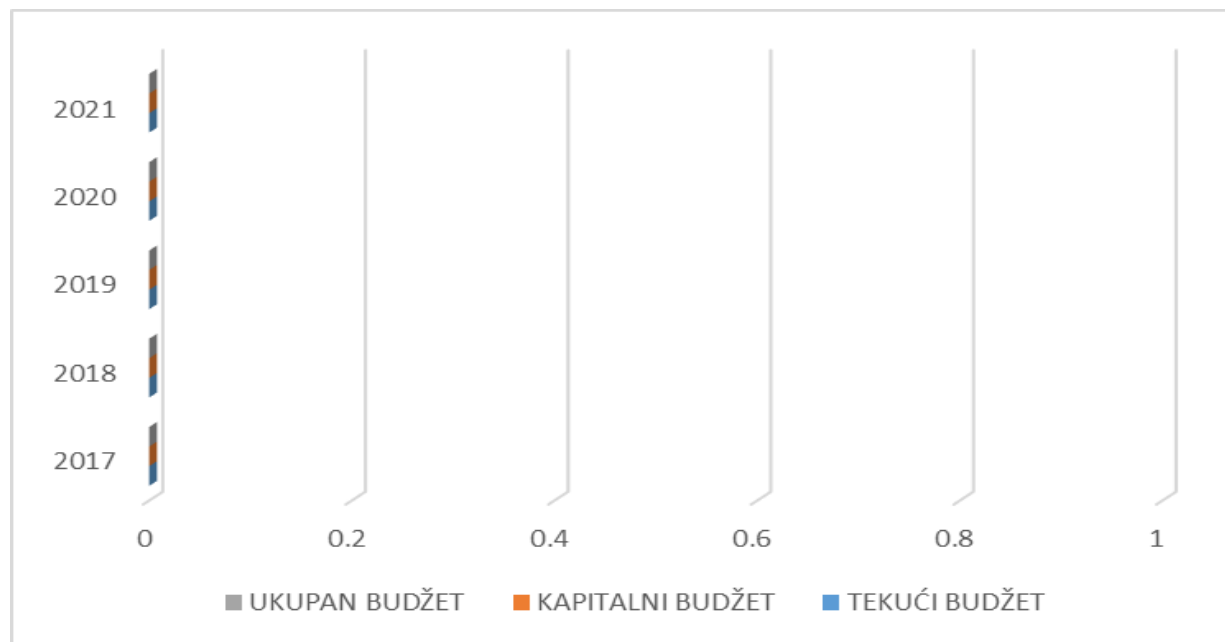
Zakonom o budžetu Crne Gore za 2021. godinu („Službeni list Crne Gore“ broj 70/2021 od 25.6.2021. godine) propisano je da budžet Uprave za izvršenje krivičnih sankcija za 2021. budžetsku godinu iznosi 10.357.168,37 eura, koja sredstva su utrošena kako na zarade, doprinose i ostala primanja zaposlenih u Upravi i jačanje kadrovskih kapaciteta, tako i na nabavku materijala, unapređenje uslova boravka u Upravi, unapređenje zdravstvene zaštite i tretmana lica lišenih slobode, unaprijeđenje ekonomske i radne direkcije i povećanje broja radnih mjesta za zatvorenike.

Realizaciji strateških mjera u znatnoj mjeri su doprinijele donacije i projekti međunarodnih organizacija i međunarodnih nevladinih organizacija. Tako su na osnovu potpisanog Memoranduma o saradnji između Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, Njemačke nevladine organizacije „Help-Hilfe zur Selbsthilfe“ pružena podrška u implementaciji strateške mjere 2.2. (širenje širenje radnih aktivnosti za zatvorenike u okviru zatvorskog sistema, a koje uključuju modernizaciju i nabavku potrebne opreme za otvaranje i rekonstrukciju starih radionica, kao i proširenje proizvodnje u Upravi za izvršenje krivičnih ankcija), u iznosu od 61.600,00 eura.

U implementaciji strateškog cilja 3 “Jačanje izgradnje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora počinitelja kojima su izrečene alternativne sankcije i mjere” podršku je pružila i Kraljevina Holandija u okviru Matra CoPROL projekta “Osnaživanje probacije i sistema

alternativnih sankcija u Crnoj Gori i Srbiji”, a za realizaciju mjera iz ovog strateškog cilja u 2021. godini utrošili su novčana sredstva u ukupnom iznosu od 117.182,00 eura (dnevnice za eksperte i angažovane na projektu, troškovi za organizaciju online događaja).

Sredstva koja su bila planirana za realizaciju strateških mjera u 2021. godini su veća u odnosu na 2017., 2018., 2019. i 2020. godinu (grafički prikaz).

VI-PREPORUKE ZA NAREDNI CIKLUS PLANIRANJA POLITIKA

Prateći statistički i sadržajno završni izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za implementaciju Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021) za period I kvartal-IV kvartal 2021. godine može se zaključiti da je u završnoj godini implementacije strateškog okvira visok stepen realizacije ostvarenog, da su razlozi za djelimičnu realizaciju, kao i za nerealizaciju pojedinih strateških mjera posledice koje je izazvao COVID 19 i u pogledu finansijskih sredstava i činjenice da je bilo nemoguće sprovести određene aktivnosti koje su planirane zbog epidemioloških mjera u cilju sprečavanja širenja korona virusa. Takođe, značajno je istaći da se kontinuirano nastavilo sprovođenje strateških mjera kao i održivosti postignutih rezultata prethodno realizovanih aktivnosti. Sve ključne strateške mjere koje su usmjerene na unapređenje poštovanja ljudskih prava lica lišenih slobode se kontinuirano sprovode i da se intezivno radi na unapređenju zdravstvene zaštite, programima tretmana zatvorenika i njihove radne okupacije, značajna je da su stvoreni si normativni preduslovi za osnaženje kapaciteta posebno službe obezbjeđenja Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Nadalje, u odnosu na posebno značajno strateško područje, unapređenje primjene alternativnih sankcija može se zaključiti da je izvršenje kazne rad u javnom interesu značajno i kazne zatvora u prostorijama za stanovanje nastavljeno u kontinuitetu. Značajno je i istaći da je sistem izvršenja krivičnih sankcija bio i medijski praćen na jedan kvalitetan način uz punu posvećenost i saradnju sa svim medijima, naročito o mjerama koje su preduzete u cilju sprječavanja širenja korona virusa u zatvoru, kao i da u budućem periodu treba raditi na jačanju te saradnje i razumijevanja sistema izvršenje krivičnih sankcija.

Značajno je istaći da jedan broj aktivnosti je realizovan u saradnji sa nevladinim organizacijama i uz njihovu podršku kroz projektne aktivnosti koje su finansirane od strane Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.

U narednom periodu planiranja politika u oblasti zatvorske sistema novi strateški dokument će u potpunosti biti u skladu sa pravilima i preporukama koje propisuje Metodologije razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata uz jasno definisanje indikatora rezultata, učinka i uticaja, a u izradi istog će biti uključeni svi relevantni subjekti za oblast strateškog planiranja, uključivanje i konsultovanje zainteresovane javnosti u početnoj fazi pripreme strateškog dokumenta i sprovođenje međuresorskih konsultacija. Prije nego što se pristupi izradi novog strateškog dokumenta zatražiće se od ključnih aktera da urade analizu stanja, kao polazne osnove za planiranje ali i da sagledaju koje su realne mogućnosti na raspolaganju kako bi se određeni strateški ciljevi postigli.

Ključni izazavi novog strateškog dokumenta su:

1. infrastruturno i kadrovsko unapređenje u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija u smislu da treba nastaviti i intezivirati aktivnosti na realizaciji ključnih infrastrukturnih projekata gradnja zatvora za potrebe sjeverne regije na opredijeljenom lokalitetu u Mojkovcu i četiri ključna objekta u okviru kompleksa Uprav za izvršenje krivičnih sankcija u Spužu i to: Specijalne zdravstvene ustanove, Prijavnice, Otvorenog zatvora i Multifunkcionalnog objekta.

U odnosu na kadrovsko snaženje Uprava za izvršenje krivičnih sankcija intezivirati aktivnosti na zapošljavanju nedostajećeg broja službenika kroz odabir kvalitetenog i profesionalnog kadra koji može odgovoriti izazovima zatvorske sistema, kao i na stalnom i kontinuiranom usavršavanju i kadrovskom snaženju postojećih izvršilaca. U oblasti zdravstvene zaštite treba nastaviti sa sistemskim povećanjem i unaprijeđenjem ljudskih resursa i tehničkih kapaciteta u skladu sa međunarodnim penološkim standardima, te unaprijediti zdravstvenu zaštitu specifičnih kategorija osuđenika/ca.

2. Razvoj alternativnih sankcija je posebno značajno područje koje treba dalje razvijati u skladu sa definisanim strateškim mjerama kako bi ova vrsta sankcionisanja imala primat nad kratkim zatvorskim kaznama, kao i kadrovski jačati Direkciju za uslovnu slobodu.

3. Institucionalan saradnja i elektronsko povezivanje svih institucija koje su nosioci aktivnosti iz oblasti izvršnja krivičnih sankcija, kao i sa nezavisnim nacionalnim i međunarodnim institucijama u smislu njihove objektivne procjene sistema izvršenja krivičnih sankcija, uključujući kontinuiranu saradnju sa nevladinim organizacijama i donatorima sa posebnim fokusom unaprijeđenje neposredne pripreme osuđenih lica za otpust iz zatvora, stvaranje preduslova za zaposlenje i integraciju u zajednicu nakon otpusta kroz saradnju sa relevantnim institucijama, kao i obezbjeđivanje podrške otpuštenim licima i njihovim porodicama. Sve ovo zahtjeva uspostavljenje kvalitetnijih procedura rada i saradnje sa relevantnim institucijama. Ovo je jedan od preduslova na kojem se mora raditi u cilju smanjenja stope povratništva.